DCMR MILIEUDIENST RIJNMOND

Jaarverslag 2022

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

1.1. Leeswijzer

2. Samenvatting

DEEL A: JAARVERSLAG

3. Samenvatting Meerjarenprogramma

4. Milieubeheer & Productie

4.1. Wat waren we van plan?

4.2. Wat hebben we gedaan?

4.3. Wat heeft het gekost?

5. Bedrijfsvoering

5.1. Wat waren we van plan?

5.2. Wat hebben we gedaan?

5.3. Wat heeft het gekost?

6. Financiële resultaten

6.1. Verlies- en winstrekening

6.2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

6.3. Financiële- en beleidsindicatoren

6.4. Financiering

DEEL B: JAARREKENING 2022

7. Balans

7.1. Balans

7.2. Toelichting Activa

7.3. Toelichting Passiva

7.4. Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

7.5. Gebeurtenissen na balansdatum

8. Algemene waarderingsgrondslagen
8.1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
8.2. Materiële vaste activa met economisch nut
8.3. Vlottende activa
8.4. Passiva

9. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening
9.1. Overzicht baten en lasten
9.2. Algemene dekkingsmiddelen

10. Overige gegevens
10.1. Wet normering topinkomens
10.2. Bestuursleden algemeen bestuur

11. Bijlagen
11.1. Nadere verklaring producten
11.2. Rechtmatigheidsverantwoording
11.3. Staat van activa
11.4. Werkplanoverzicht per opdrachtgever
11.5. Overzicht voorschot met specifiek bestedingsdoel per participant
11.6. Overzicht van baten en lasten per taakveld
11.7. Bijlage SiSa verantwoordingen
11.8. Controleverklaring

DCMR
milieudienst
Rijnmond

INLEIDING

In 2022 konden we de coronamaatregelen achter ons laten. Het positieve gevoel dat we de epidemie hadden overwonnen werd in februari echter al tenietgedaan door de inval in Oekraïne. 2022 was ook het jaar waarin we het 50-jarig bestaan van DCMR konden vieren. We organiseerden onder meer een symposium over onze opdracht voor de toekomst. Conclusie was dat DCMR veel kan betekenen voor de leefbaarheid in het Rijnmondgebied, zoals bij de verduurzaming. In publicaties vertelden we wat er de afgelopen 50 jaar is bereikt. Deze grafiek hieronder laat zien hoe ver gehaltes aan bijvoorbeeld zwaveloxide en vluchtige organische stoffen (NMVOS) in de lucht zijn gedaald.

De ambitie van de Rijnmondgemeenten en de provincies Zuid-Holland en Zeeland om te komen tot een circulaire en klimaatneutrale economie in 2050, werd in 2022 alleen maar meer urgent. DCMR wil hierbij een actief faciliterende rol vervullen. Ons programma Circulaire Economie en Energietransitie richt zich op kennisontwikkeling en op advisering bij grote projecten, zoals waterstof- en ammoniakvoorzieningen. Advisering over energiemaatregelen speelt hierbij een steeds belangrijker rol. Via het Rijk kwam geld beschikbaar om het team energie-inspecteurs en -adviseurs aanzienlijk uit te breiden en zo het nemen van energiebesparende maatregelen door bedrijven te bevorderen.

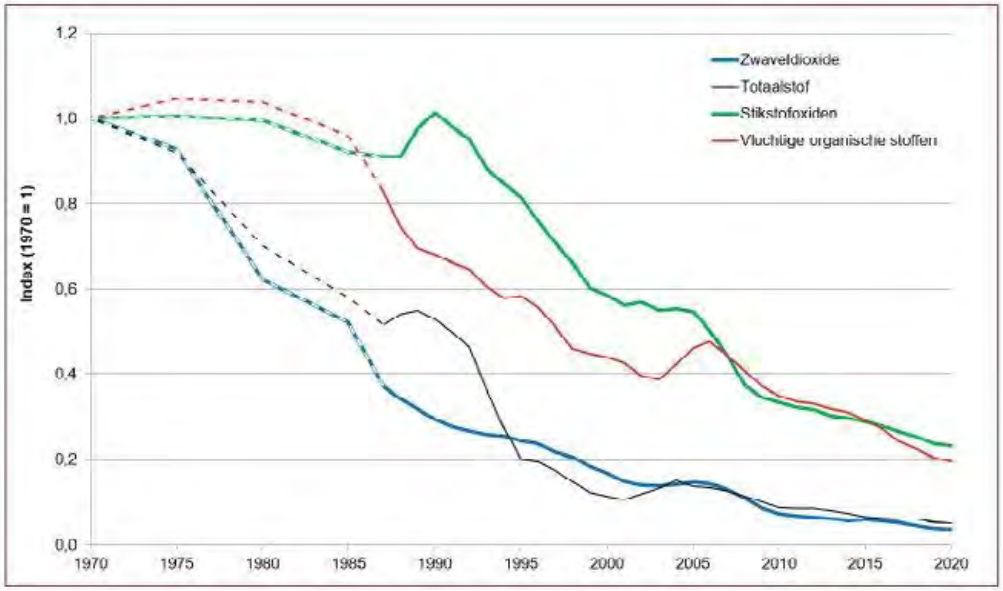

INLEIDING - VERVOLG

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) blijven onze kerntaken. In 2022 werd een begin gemaakt met het landelijke interbestuurlijk programma (IBP) versterking VTH. PFAS en andere "forever chemicals" uit het leefmilieu houden is een focuspunt in het nieuwe meerjarenprogramma 2023-2026 dat in december door het bestuur werd vastgesteld. We gaan meer werk maken van het tegengaan van de vermenging van milieucriminaliteit met reguliere bedrijfsactiviteiten, de zogeheten ondermijning. Intern is digitalisering een speerpunt. Die biedt aanzienlijke kansen voor zowel ondersteuning van onze professionals als voor een efficiënte bedrijfsvoering.

In de loop van 2022 bleek dat maatregelen nodig waren om een negatief financieel resultaat te voorkomen. De oorzaken lagen in veelal externe omstandigheden, zoals energiekosten en cao-afspraken. Voor de zomer is besloten om gericht te gaan sturen op het terugdringen van het potentiële tekort. Hierbij zijn alle medewerkers betrokken.
De gezamenlijke inspanning leidde tot resultaat. Zoveel zelfs dat 2022 kon worden afgesloten met een positief resultaat van 0,8% ten opzichte van de begroting.

Graag spreken we onze dank uit aan de medewerkers voor hun inzet!

Meindert Stolk
Voorzitter bestuur DCMR

Rosita Thé
Secretaris

1.1 LEESWIJZER

Het jaarverslag bestaat uit vier delen. De eerste twee delen zijn verplichte onderdelen voor de accountantscontrole en de laatste twee delen geven een diepere inkijk in de voortgang ten aanzien van ons meerjarenprogramma en gerealiseerde productie.

A

JAARVERSLAG DCMR - Dit beschrijft waaraan DCMR heeft gewerkt, verdeeld over de volgende onderdelen:

- *Samenvatting, aan de hand van de doelstellingen in het meerjarenprogramma*
- *Milieubeheer & Productie*
- *Bedrijfsvoering*
- *Financieel jaarresultaat*

B

JAARREKENING - Hierin staat hoe de financiële situatie van DCMR was, verdeeld over de volgende onderdelen:

- *Balans*
- *Overzicht baten en lasten*
- *Toelichting*

C

JAARVERSLAG MEERJARENPROGRAMMA - Dit bevat de kwantitatieve en kwalitatieve resultaten, verdeeld over de volgende onderdelen:

- *Algemeen*
- *Veiligheid*
- *Gezondheid*
- *Leefbaarheid*
- *Duurzaamheid*

D

PRODUCTIECIJFERS - Hierin zijn meer gedetailleerde productiecijfers te vinden over 2022.

- *De resultaten per werkplan, die vorig jaar deel uitmaakten van het jaarverslag, zijn nu hier te vinden.*

DCMR milieudienst Rijnmond

2

2 SAMENVATTING

Algemeen

2022 was het jaar waarin DCMR 50 jaar bestond. Er is vooral naar de opdracht voor de toekomst gekeken. Conclusie is dat leefbaarheid van de Rijnmond voor de volgende generaties en het bereiken van een klimaatneutrale en circulaire economie in 2050 centraal moeten komen te staan. In het jubileumjaar zijn diverse activiteiten ondernomen om in de media en via eigen publicaties aan het publiek uit te leggen wat de toegevoegde waarde van de milieudienst is. Voor relaties werd een symposium georganiseerd, met onder meer een podiumdiscussie waaraan de staatssecretaris voor Milieu, de voorzitter van De Jonge Klimaatbeweging en de directeur van de Vereniging Nederlandse Chemische Industrie (VNCI) deelnamen. Er vonden in 2022 verder ontvangsten plaats van wethouders en gemeenteraadsleden en er werden technische briefings gegeven in onder andere Provinciale Staten van Zuid-Holland.

DCMR werkt als één van de 29 omgevingsdiensten in Nederland intensief samen met de andere vier omgevingsdiensten in Zuid-Holland op het gebied van digitalisering, arbeidsmarkt en kennisuitwisseling. Landelijk gebeurt dat onder meer in Omgevingsdienst NL-verband via het interbestuurlijk programma voor de versterking van het VTH-stelsel.

Milieubeheer en productie

DCMR geeft uitvoering aan de werkzaamheden in een samenhangend programma Milieubeheer, waarin alle primaire VTH- en advieswerkzaamheden zijn ondergebracht. De werkzaamheden zijn onderverdeeld in de afdelingen Reguleren, Adviseren en Omgeving en Toezicht en Handhaving. Hieronder een aantal bijzonderheden en hoogtepunten uit het verslagjaar.

Reguleren, adviseren en omgeving

In het najaar van 2022 startte een project onder het motto ‘doortastend vergunnen’. Het doel is een optimaal verloop van de vergunningverlening. Daarnaast wil DCMR een actief faciliterende rol kunnen vervullen bij de vergunningverlening voor duurzame initiatieven.

In 2022 vonden activiteiten plaats om de kennis van de Omgevingswet te bevorderen. Op diverse plekken zijn meetcampagnes gevoerd, zoals in Rotterdam en rondom vliegveld Rotterdam The Hague Airport, deels in

samenwerking met derde partijen. In de vergunningverlening is extra aandacht besteed aan de minimalisatie van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Het beleid ten aanzien van het terugdringen van emissies van Pfas-emissies werd aangescherpt. Advisering speelt een steeds belangrijker rol in het werk van DCMR. Er kwam geld beschikbaar van het Rijk voor de uitbreiding van het team energie-inspecteurs. Het programma Circulaire Economie en Energietransitie richt zich vooral op kennisontwikkeling en advisering. Zo is het team betrokken bij de realisatie van de waterstofinfrastructuur in de Rijnmond en bij nieuwe circulaire bedrijvigheid. In 2022 werden diverse convenanten gesloten, zoals bij zorginstellingen, met afspraken voor concrete milieuprestaties, waarbij DCMR de monitoring uitvoert. DCMR nam deel in een project voor zogeheten grondstoftafels, waarbij ondernemers nagaan of reststromen door andere bedrijven als grondstof kunnen worden gebruikt.

Toezicht en Handhaving

DCMR voerde circa 7000 milieu-inspecties uit. Bij overtredingen zijn 2000 nacontroles uitgevoerd. Zo nodig werd daarna gehandhaafd.
Een zorgwekkende ontwikkeling is dat bij bijvoorbeeld vergunningverlening voor ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen) steeds meer beslissingen van DCMR door bedrijven bij de rechter worden aangevochten. Het aantal klachten bij de Meldkamer ligt weer op het niveau van voor de coronamaatregelen. Evenementen veroorzaakten klachtengolven, in een enkel geval van meer dan 100 klachten. Het aantal CIN-meldingen (incidenten bij bedrijven) was weer vergelijkbaar met dat van voor de coronaperiode. Er werden stappen gezet naar een meer datagestuurde werkwijze bij toezicht en een meer uniforme aanpak voor Brzo-bedrijven in de regio Rijnmond en de provincie Zeeland. Steeds meer blijkt hoezeer veiligheidscultuur van invloed is op de werkwijze bij bedrijven en het aantal incidenten dat daar voorkomt. Het Toezichtslab ontwikkelde hiertoe in samenwerking met wetenschappelijke partijen het zogeheten Meetinstrument Veiligheidsperceptie. Op basis hiervan kunnen bij risicovolle bedrijven in een vroeg stadium verbeterprogramma's worden voorgeschreven die leiden tot het voorkomen van incidenten. DCMR nam deel aan een aantal integrale inspecties onder verantwoordelijkheid van de gemeenten, samen met onder meer politie en andere inspectiediensten. Daarbij zijn milieuovertredingen van uiteenlopende aard vastgesteld, zoals onveilige lachgasopslag.

Programma's

DCMR werkt met programma's voor complexe opgaven die breder zijn dan alleen reguleren, toezicht en advisering. Er is dan sprake van intensieve samenwerking dwars door de organisatie heen.

Het gaat bijvoorbeeld om concrete bedrijfsdossiers, zoals de veiligheid en blusvoorzieningen bij ProRail en de stofoverlast door overslagbedrijven in Hoek van Holland. Daarnaast worden nieuwe thema's opgepakt in een programma, zoals Circulaire economie en energietransitie, Verduurzaming industrie, Milieucriminaliteit, Implementatie Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV), Stad en Haven en Datagedreven organisatie.

Meerjarenprogramma (MJP)

Het MJP is het inhoudelijk kader voor de uitvoering van de DCMR-taken en geeft inzicht in de prioriteiten in de VTH- en adviestaken. In december 2022 stelde het bestuur het bijgestelde Meerjarenprogramma voor 2023-2026 vast. Het MJP richt zich op de volgende beleidsopgaven:

Veiligheid: omdat er veel bedrijvigheid is in de dichtbevolkte Rijnmondregio staat er druk op de leefomgeving en moeten risico's door industriële activiteiten zo veel mogelijk worden beperkt.

Leefbaarheid: in de regio moeten veel nieuwe woningen komen, waardoor ze ook dichter bij industrieterreinen en wegen komen te staan. DCMR adviseert onder meer of en hoe de plannen binnen de milieunormen kunnen worden gerealiseerd.

Gezondheid: Nederland heeft doelen gesteld voor schonere lucht en het minimaliseren van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS). DCMR draagt daaraan bij via vergunningvoorschriften, inspecties en monitoring.

Duurzaamheid: het landelijke doel is dat Nederland in 2050 volledig klimaatneutraal is en een volledig circulaire economie heeft. DCMR ondersteunt de gemeenten bij deze ambitie.

Ondermijnende criminaliteit: de vermenging van boven- en onderwereld neemt toe. Op het gebied van milieu vraagt dit om het aanpakken van illegale dumpingen van afval en van verkeerde afvoer van grond en afvalstromen.

Op basis van deze vijf opgaven zijn in het MJP focuspunten vastgesteld, die de basis vormen voor de werkzaamheden van DCMR. Om inzicht te krijgen in de voortgang is voor elk van de focuspunten een digitale monitoring in ontwikkeling.

Bedrijfsvoering

DCMR heeft 2022 afgesloten met een positief resultaat van € 0,6 mln, een afwijking van ongeveer 0,8 % van de planning in de begroting. Werving en behoud van medewerkers is een aandachtspunt, ook voor DCMR. In 2022 ging een speciale 'werken bij'-campagne van start, inclusief een speciale webomgeving, die de aspecten van DCMR als aantrekkelijke werkgever zichtbaar maakt. Er was een aanzienlijke uitstroom, onder meer door pensionering. Er kwam een kleine 100 nieuwe medewerkers binnen. Door middel van een onboardingsapp, een digitaal introductieprogramma, werd gewerkt aan een optimale start.

Er is hard gewerkt aan de modernisering van de IT-infrastructuur. Zo ging het VTH-zaaksysteem Mozard live en is een nieuw intranet geïmplementeerd welke de interne verbinding en sociale cohesie bevordert, als onderdeel van het Microsoft 365 implementatieproject.

DCMR ontving een erkenning als mantelzorgvriendelijke organisatie van de stichting Werk & Mantelzorg.

DCMR milieudienst Rijnmond

DEEL A:
JAARVERSLAG

DCMR milieudienst Rijnmond

3

3. SAMENVATTING MEERJARENPROGRAMMA

In het Meerjarenprogramma (MJP) geeft DCMR aan hoe de milieudienst een bijdrage wil leveren aan belangrijke lokale en regionale opgaven. In onderstaand overzicht is per beleidsopgave in beeld gebracht aan welke focuspunten DCMR werkt, wat daarop de output (zoals vergunningen, inspecties en analyses) is en welke outcome er op die onderwerpen is te zien. De outcome wordt zowel beschreven als het percentage van naleving van milieuregels (aantal preventieve inspecties op de focuspunten afgezet tegen het aantal hercontroles nav een overtreding), als de impact op het milieu zoals beschreven wordt in de Staat van de Rijnmond (staatvanrijnmond.nl). Zo draagt de naleving van de focuspunten veiligheid bij aan de beheersing van incidenten; de naleving stikstof draagt bij aan een lagere uitstoot, en betere naleving van energieregels zorgt voor vermijden van CO_2-uitstoot. Naleving op preventieve maatregelen bij geluid- en geur emissies draagt bij aan het verminderen van overlast.

DCMR zet overigens een breed scala aan (toezichts)instrumenten in om naleving van de best beschikbare technieken te bevorderen. Het jaarlijks monitoren van de nalevingsniveaus maakt het de komende jaren mogelijk om trends per focuspunt vast te stellen.

In de toelichting bij de beleidsopgaven is de inzet op de focuspunten op hoofdlijnen in beeld gebracht. Dit overzicht is tevens te beschouwen als een samenvatting van de activiteiten van DCMR in 2022 op de beleidsdoelstellingen. In deel C zijn ook gegevens over andere activiteiten te vinden.

DCMR milieudienst Rijnmond

Beleidsopgaven en focuspunten	Output	Outcome naleving%	Impact
Veiligheid Procesveiligheid in de industrie Opslaan en omgaan met gevaarlijke stoffen Beperken van gevolgen van incidenten	**Veiligheid output** BBT-maatregelen PGS in vergunning Inspecties op implementatie maatregelen en gedragsinterventies Brzo-audit Sorybuilding leren van incidenten	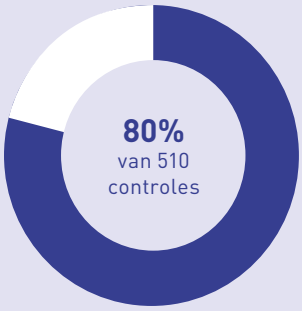	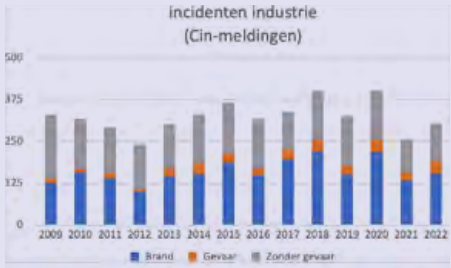
Gezondheid ZZS en PFAS verminderen Stikstof en fijnstof verminderen Schadelijke stoffen in de bodem voorkomen Gezondheidsrisico door asbest	**Gezondheid output** Regulieren en inspectie ZZS en PFAS SLA-maatregelen in vergunning NO_x Inspectie op bodembeschermende voorzieningen Beoordeling sloop-meldingen asbest	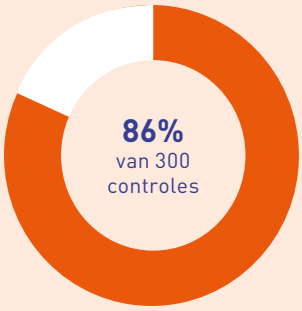	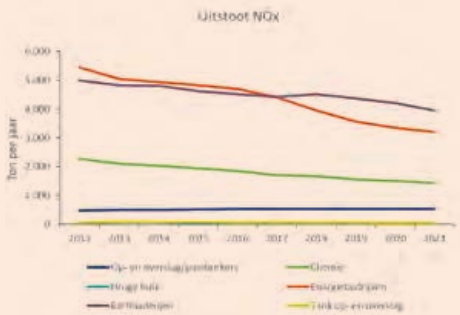
Leefbaarheid Geluidhinder voorkomen Geurhinder voorkomen Ondermijning en milieucriminaliteit	**Leefbaarheid output** Akoestische en ontgeuring maatregelen bij klachten Geur- en geluidmeetronden Analyses en acties op ondermijning	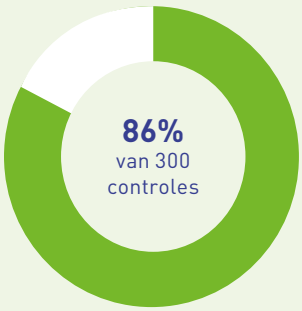	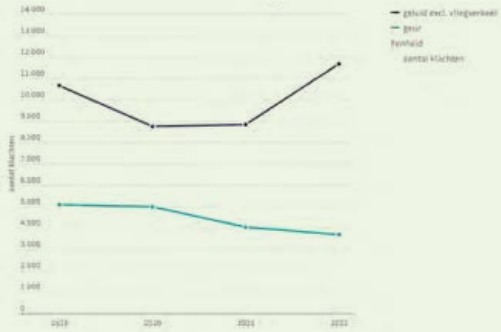
Duurzaamheid Energiebesparing Energietransitite Circulaire economie	**Duurzaamheid output** Inspecties energiebesparing Intergale aanpak dossiers Energietransitie en circulair Circulair loket adviezen	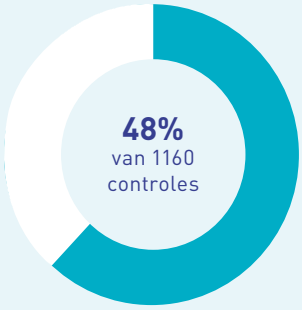	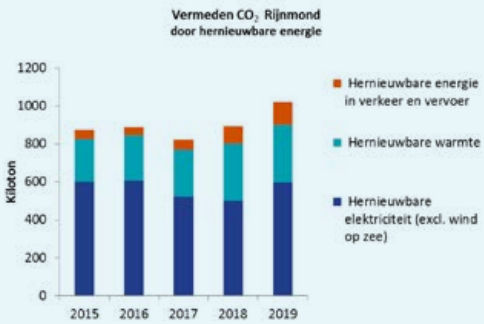

Toelichting Meerjarenprogramma

Elke vier jaar stelt DCMR een voorgenomen meerjarenprogramma (MJP) op en bespreekt dit met de bestuurders. Het voor dit verslag geldende programma is dat van 2018-2022 dat vijf aandachts-gebieden en dertien focuspunten telt. In 2022 is gewerkt aan een nieuw programma voor de periode 2023-2026, dat op 8 december 2022 door het algemeen bestuur is vastgesteld.

De verhouding tussen het meerjarenprogramma en de klassieke indeling naar vergunningverlening, toezicht, handhaving (VTH) en instrumenten voor ruimtelijke ordening (RO) is als volgt. VTH- en RO-activiteiten ondersteunen bij het realiseren van de opgaven uit het MJP door extra focus te leggen op plekken waar dit nodig is om doelen te behalen of risico's te vermijden. Hiermee is het MJP ook een instrument dat bijdraagt aan een goede koppeling tussen beleidsvorming en -uitvoering. Die is weer belangrijk om efficiëntie en slagkracht van DCMR te borgen in de beleidscyclus.

→ Algemeen Bestuur stelt nieuwe meerjarenprogramma DCMR vast

Lees meer

Veiligheid

Focuspunt opslaan en omgaan gevaarlijke stoffen

De opslag en het omgaan met gevaarlijke stoffen breng en risico's met zich mee. Om de risico's zoveel mogelijk te beperken moeten bedrijven maatregelen nemen. Deze maatregelen staan in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS). PGS-en bevatten doelen die de risico's beheersen en de negatieve effecten voor mens en milieu beperken. Veel PGS-en zijn geactualiseerd. Het is belangrijk dat bedrijven de meest actuele PGS-en toepassen bij de opslag en omgaan met gevaarlijke stoffen. Dit verkleint het restrisico voor de omgeving.

De implementatie van PGS-29 (fase 2) (brandbare vloeistoffen in opslagtanks) in vergunningen is voor 68% geactualiseerd. Veel bedrijven gaan evenwel in beroep tegen de nieuwe voorschriften. In 2022 is het nalevingspercentage op veiligheidsonderwerpen bij ongeveer 510 inspecties 80%. Opvallend veel PGS-15 bedrijven (opslag van verpakte gevaarlijke stoffen) zoeken de rand van wet- en regelgeving op, en slaan grote hoeveelheden en gevaarlijkere stoffen op.

Focuspunt procesveiligheid in de industrie

Naast maatregelen en voorzieningen zijn ook het gedrag en de veiligheidscultuur van bedrijven van groot belang voor de veiligheid in de regio. Brzo-audits en cultuurmetingen geven inzicht in de organisatie en veiligheidscultuur bij deze bedrijven. 85% van de in 2022 bezochte bedrijven bevindt zich in de uitvoerende of evaluerende fase bij de cultuurmeting. Daarnaast is een nieuw instrument meting veiligheidsperceptie ingezet. Dit instrument geeft inzicht in hoe het veiligheidsbeleid in alle lagen van het bedrijf wordt ervaren.

→ DCMR zet nieuw instrument in: meting veiligheidsperceptie

Lees meer

Focuspunt leren van incidenten

Indien zich een ongewoon voorval heeft voorgedaan, onderzoeken bedrijven aard en oorzaak, en trekken lessen voor vergelijkbare situaties. Zo werd bijvoorbeeld geconstateerd dat er bij foamdammen in tanks gebruik werd gemaakt van aluminium in plaats van het vereiste staal. Die dammen moeten de verspreiding van brand voorkomen. Naar aanleiding daarvan zijn alle bedrijven aangeschreven waarvan het vermoeden was dat dit bij hen zou kunnen spelen Het aantal CIN-meldingen, ligt in 2022 weer op het niveau van voor de Corona-epidemie. Het aantal bedrijfsmeldingen blijft daar iets bij achter. DCMR werkt aan een trendanalyse waarbij de data van klachten en incidenten gecombineerd wordt, om inzicht te krijgen in trends en afwijkingen daarvan. Door middel van storybuilding worden geleerde lessen in beeld gebracht.

Gezondheid

Focuspunt ZZS en PFAS verminderen

Een (potentieel) zeer zorgwekkende stof (ZZS) is een stof die gevaarlijk is voor mens of milieu. Het voorkomen van uitstoot van deze stoffen naar lucht, bodem, indirect naar afvalwater en/of afval- of afvalverwerking is dus belangrijk voor het behouden van een gezonde leefomgeving. Het percentage tot en met 2022 geactualiseerde vergunningen op het gebied van het minimaliseren van ZZS bedraagt 35%. Vanwege een toenemend aantal (en goed onderbouwde) zienswijzen en beroepen (ca 30%) specifiek tegen de p-ZZS, is een analyse uitgevoerd over het afbreukrisico bij beroep. DCMR wacht verder een gerechtelijke uitspraak in de zaak-Chemours af. In 2022 is het nalevingspercentage op ZZS bij 76 inspecties 95%. De maatregelen uit de geactualiseerde vergunningen leiden regelmatig tot discussie of een maatregel wel of niet voldoende doorgevoerd is. Om meer duidelijkheid te krijgen stelt DCMR een richtlijn op die aangeeft welke financiële investering van bedrijven gevraagd kan worden om de uitstoot van ZZS te verminderen. Het Kennisschakelpunt zorgt voor overzicht van wat waar op het vlak van ZZS gebeurt met welke netwerken/platforms en samenwerkingsverbanden.

Focuspunt stikstof en fijnstof verminderen

Fijnstof veroorzaakt nadelige gezondheidseffecten, zoals longproblemen. Ook bij concentraties onder de wettelijke grenswaarden kunnen deze gezondheidseffecten optreden. De uitstoot van stikstofoxiden (NO_x) draagt bij aan concentraties stikstofdioxide (NO_2) op leefniveau. Bij hoge concentraties kan dit gezondheidsproblemen veroorzaken. Daarnaast draagt NO_x, samen met ammoniak (NH_3), bij aan de stikstofdepositie op kwetsbare natuurgebieden. Voor NO_x geldt dat 90% van de uitstoot door bedrijven komt van de branches raffinaderijen, energie en chemie. De totale uitstoot is in 10 jaar gedaald van 14,4 naar 9,3 kton/jaar. Het gaat hier vooral om hoger gelegen bronnen met een uitstoot die invloed heeft in heel Nederland en tot in het buitenland Het strenger vergunnen volgens de afspraken van het schone lucht akkoord (SLA), is ingezet bij een aantal revisievergunningen bij de raffinaderijen, chemie en droge bulk. Eén raffinaderij is hiertegen in beroep gegaan. Het droge bulk bedrijf probeert in te zetten op verhoging van de op- en overslag, wat tot meer uitstoot leidt. DCMR neemt deel aan een landelijke SLA-themagroep voor de industrie; binnen die groep wordt kennis en informatie uitgewisseld. Verder is DCMR

vanuit de Ministeries van EZK en IenW gevraagd om mee te denken over een maatwerkaanpak voor grote CO_2-emittenten, ook stikstofreductie wordt hierin meegenomen. In 2022 is het nalevingspercentage op NO_x en fijnstof bij 57 inspecties is 84%.

Focuspunt schadelijke stoffen in de bodem voorkomen

Bij verschillende bedrijfsactiviteiten bestaat er risico dat schadelijke stoffen vrijkomen en in de bodem terechtkomen. Om de impact op de bodemkwaliteit te beperken, moeten de bedrijfsactiviteiten, in lijn met de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming, voldoen aan een verwaarloosbaar bodemrisico. Als bedrijven hier niet aan voldoen, bestaan er milieurisico's bij het betreffende gebied. Per 1 januari 2023 geldt de Europese richtlijn dat Pfao-houdend blusschuim alleen nog is toegestaan op locaties waar alle vrijkomende schuimvloeistof opgevangen en verwerkt kan worden. Voor het gebruik van het nieuwe blusschuim moet met een maatwerkbesluit een op dat schuim gericht nulsituatie-onderzoek worden uitgevoerd. Het aantal in 2022 verleende vergunningen gericht op aanvaardbaar bodemrisico is niet verder toegenomen. In 2022 is het nalevingspercentage op bodembeschermende voorzieningen bij 32 Brzo/RIE-bedrijven 78%.

Focuspunt gezondheidsrisico's door asbest

Bij de sanering van asbest treden grote risico's op voor de gezondheid. Asbestsaneerders en personen in de omgeving kunnen bij slecht uitgevoerde asbestsaneringen asbestvezels inademen. Handelingen van niet-gecertificeerde bedrijven en particulieren leiden vaak tot een verontreiniging van de omgeving. Het werkgebied van de asbestdeskundigen bij DCMR is per 1 januari 2022 uitgebreid met de gemeenten Rotterdam en Goeree-Overflakkee. Met de forse toename van het aantal behandelde sloopmeldingen en de groei van het aantal asbestdeskundigen bij DCMR is het toetsen van meldingen en het toezicht op de sanering overgegaan van een focuspunt naar een reguliere taak. Van de 5475 ingediende sloopmeldingen was in 2022 het goedkeuringspercentage 90%. Een aantal woningbouwverenigingen is afzonderlijk benaderd. Dit met het oog op het verminderen van het percentage afgekeurde sloopmeldingen. In 2022 is het nalevingspercentage op asbestsaneringen bij 139 inspecties 83%.

Leefbaarheid

Focuspunt geluidhinder voorkomen

Geluidhinder heeft een negatief effect op de gezondheid en op de leefbaarheid van de woonomgeving. Door de van bouw van nieuwe woningen in de buurt van geluidbronnen neemt het risico op geluidhinder verder toe. Het is belangrijk de balans tussen leefbaarheid en ruimtegebruik goed in de gaten te houden. De branches horeca, sport en recreatie en evenementen hebben een gemeenschappelijke uitdaging. Aan de ene kant zorgen deze branches voor vermaak en ontspanning bij inwoners. Tegelijkertijd komen veel geluidgerelateerde klachten (geluid, trilling- en contactgeluiden) uit deze branches. DCMR adviseert op de exploitatievergunning voor de horeca en beoordeelt (ook bij meldingen) of de akoestische onderzoeken goed en volledig zijn uitgevoerd. Waar nodig kan DCMR aan de hand van onderzoek maatwerkvoorschriften opstellen. 10% van de horecabedrijven veroorzaakt in 2022 klachten en de top 10 overlastveroorzakers zijn goed voor 27% van de horeca geluidklachten.

Focuspunt geurhinder voorkomen

Niet-doelmatig werkende ontgeuringsinstallaties, luchtwassers of andere nageschakelde technieken ter voorkoming van geuremissie, veroorzaken vaak geurhinder. De woningbouwopgave van de gemeenten heeft tot gevolg dat bedrijvigheid en woningen dichter bij elkaar komen, waarmee het risico op geurhinder toeneemt. Daarom wordt de komende jaren aan de voorkant van projecten extra aandacht besteed aan geurhinder. Er is een geurkaart ontwikkeld waarop de gecumuleerde geurbelasting van alle bedrijven in het Rijnmondgebied inzichtelijk is gemaakt. Het aantal geurklachten niet als gevolg van een incident is nam met ruim 20% af ten opzichte van 2021. In 2022 is het nalevingspercentage geur bij ruim honderd horeca-inspecties 87%. Ook binnen de industriële branches (chemie, tank op- en overslag en raffinaderijen) is preventief gecontroleerd op het voorkomen van geuroverlast. Daarbij werd een overtreding geconstateerd.

Focuspunt ondermijning en milieucriminaliteit

Van een groot percentage bedrijfspanden, stallen en loodsen in de regio is het feitelijke gebruik onbekend. Zicht van de overheid ontbreekt of is versnipperd over verschillende organisaties, waarmee het risico op ondermijning toeneemt.

Door inzet van data achterhaalt DCMR waar mogelijk sprake is van ondermijnende activiteiten. In 2022 zijn er in totaal 137 bedrijfspanden bezocht tijdens gezamenlijke ondermijningsacties met een nalevingspercentage van 79%. Ook zijn er 92 analyses gemaakt en met vijf gemeenten strategische analyses uitgevoerd voor bedrijventerreinen. Er zijn 19 Bibob-onderzoeken uitgevoerd.

Duurzaamheid

Focuspunt energiebesparing

Bedrijven met een verbruik vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m^3 aardgasequivalent per kalenderjaar hebben een informatieplicht energiebesparing. De bedrijven moeten rapporteren over het energiegebruik en de te nemen energiemaatregelen. In 2022 is een convenant gesloten tussen DCMR, zorginstellingen en Milieu Platform Zorg. Afgesproken is dat over drie jaar de betrokken zorginstellingen voldoen aan de 'Green Deal Brons', dat voor net iets meer staat dan het voldoen aan de milieuwetgeving. Dit is geen vrijblijvend convenant. Wanneer blijkt dat de zorginstellingen niet voldoen aan de voorgenomen energiebesparende maatregelen dan gaat DCMR sneller tot handhaving over van de wettelijke maatregelen. Vanaf juli 2023 schrijft de Rijksoverheid maatregelen op energieverbruik verplicht voor. Er geldt dan één landelijke set van energievoorschriften. Dit betekent dat DCMR geen vergunningen meer zal afgeven of actualiseren op energie. Vanaf dat moment gelden immers landelijke voorschriften voor alle bedrijven. Bedrijven met een zeer groot energieverbruik moeten in lijn met deze rijksregels energieonderzoeken gaan aanleveren.

In 2022 is het nalevingspercentage op energiemaatregelen bij ruim 1.160 administratieve en fysieke inspecties 48%.

Focuspunt energietransitie

De energietransitie is noodzakelijk omdat de inzet van fossiele brandstoffen tot uitstoot van CO_2 leidt en de klimaatopwarming versterkt. DCMR vraagt binnen de vergunningverlening aandacht voor de benutting van restwarmte, zowel binnen als buiten bedrijven. Zowel via de consultatie als in direct contact met EZK is aangedrongen op het opnemen van restwarmtedata in de energieverplichtingen van grote bedrijven. Dit heeft succes gehad. Het huidige EZK-voornemen bevat regels voor opgave van restwarmtegegevens als

onderdeel van het energiebesparingsonderzoek voor de zeer grote energieverbruikers. Bij de energietransitie komen er aanvragen voor veel nieuwe en deels experimentele technologieën Dit leidt tot vraagstukken rond ruimtelijke ordening/m.e.r. en VTH waarvoor geen pasklare oplossingen beschikbaar zijn. Ten behoeve hiervan zet DCMR de integrale versnellingstafel-aanpak in. In 2022 is in het kader van kennisuitwisseling bij de leergroep industrie een aantal leveranciers van innovatieve technieken gematcht met een aantal partijen uit de industrie om te onderzoeken of er nieuwe technieken beschikbaar zijn voor energiebesparing.

Focuspunt circulaire economie

Zowel nieuwe als bestaande bedrijven ontwikkelen circulaire initiatieven. Ze waarderen reststromen op zodat ze die als product of de grondstof kunnen gebruiken. Wet- en regelgeving voorziet nog niet goed in dit onderdeel van de transitie naar een circulaire economie. Specialisten van DCMR geven binnen het circulair loket advies op maat. Zij leggen uit welke procedures bedrijven doorlopen om reststromen te mogen hergebruiken. De vragen geven inzicht in de problemen en zoektochten van ondernemers in de praktijk. Die kennis kan aanleiding zijn om de regelgeving aan te passen. In 2022 zijn 49 vragen beantwoord.

DCMR heeft verder gegevens van het landelijk meldpunt afvalstoffen beschikbaar gesteld en organiseert samen met onderzoekers grondstoftafels. Tijdens deze bijeenkomsten komen ondernemers in contact met elkaar zodat de een grondstoffen van de ander kan gebruiken. De resultaten zijn op de site www.circulair.biz beschikbaar in de vorm van een handelsplatform. Vergunningen van 46 afvalverwerkende bedrijven zijn getoetst aan de nieuwe eisen van het LAP3 (landelijk afvalbeheerplan), waaronder regels over hergebruik. In 2022 is daarvan 31% behandeld.

DCMR milieudienst Rijnmond

4

4.1 WAT WAREN WE VAN PLAN?

DCMR geeft uitvoering aan de werkzaamheden in een samenhangend Programma Milieubeheer, waarin alle primaire VTH- en advieswerkzaamheden zijn ondergebracht.

De werkzaamheden zijn onderverdeeld in:

→ Reguleren en adviseren

- *Advisering over ruimtelijke plannen*
- *Doortastend adviseren*
- *Doortastend vergunnen*

→ Toezicht en handhaving

- *Datagedreven en programmatische aanpak*
- *MJP*
- *Meldkamer*
- *Informatie en data-analyse voor toezicht*
- *Uniforme aanpak voor Brzo-bedrijven*

In de volgende paragrafen leest u welke activiteiten in 2022 rond deze onderwerpen zijn uitgevoerd. Los van deze onderwerpen zijn ook veel andere activiteiten uitgevoerd waarvan verslag wordt gedaan. Er wordt gestart met een algemeen deel met overkoepelende onderwerpen zoals de Omgevingswet. Daarnaast werkt DCMR met programma's voor opgaven die ingewikkeld, complex of bestuurlijk gevoelig zijn. Er is dan sprake van intensieve samenwerking dwars door de organisatie heen.

Het gaat om de volgende programma's:

- *Complexe bedrijfsdossiers*
- *Circulaire Economie en Energietransitie van de bebouwde omgeving*
- *Verduurzaming Industrie*
- *Milieucriminaliteit*
- *Implementatie Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV)*
- *Stad en Haven*
- *Datagedreven organisatie*

Dit hoofdstuk geeft ook een globaal overzicht van de gerealiseerde productie in de paragrafen 4.2.5 en 4.2.12. Voor meer detailinformatie over de productie, zie Deel D Productiecijfers.

4.2 WAT HEBBEN WE GEDAAN?

4.2.1 Omgevingswet

Er is verder gewerkt aan de voorbereidingen voor de Omgevingswet. De voorbereiding op de beoogde inwerkingtredingsdatum, 1 juli 2022, stond hierbij aanvankelijk centraal. Deze inwerkingtredingsdatum is in 2022 tweemaal verplaatst. Eerst naar 1 januari 2023 en later naar 1 juli 2023. Dit heeft een aanzienlijke impact gehad op de planning.

In 2022 zijn onder meer de volgende werkzaamheden verricht:

- Er is een overzicht gemaakt met nog noodzakelijk te ondernemen acties met prioritering
- Er is verder gewerkt aan de aanpassing van bestaande werkprocessen/sjablonen binnen DCMR.
- Het nieuwe VTH-systeem Mozard is opgeleverd. Hiermee is het VTH-systeem geschikt voor ombouw naar de Omgevingswet.
- DCMR heeft de participanten ondersteund met het instellen van DCMR als behandeldienst (DSO).
- Binnen de diverse thema's als geluid, bodem, veiligheid en lucht zijn werkgroepen bezig om zich verder voor te bereiden op de Omgevingswet. Regelmatig worden bijeenkomsten georganiseerd waarop de participanten bijgepraat zijn.
- Er is een aantal filmpjes opgenomen waarin de stof van de verdiepingscursus VTH Omgevingswet samengevat wordt. Hiermee kan de kennis uit de cursus weer opgehaald worden.
- De omzetting van inrichting naar MBA (milieubelastende activiteit) is complex. Intern en in landelijk verband is een zoektocht aan de gang naar een goede systematiek voor de omzetting.
- Er zijn twee ketendagen georganiseerd samen met de leden van het Rijnmondberaad (de regionale samenwerking tussen participanten den ketenpartners). De bijenkomsten zijn goed bezocht en er is veel informatie uitgewisseld.
- DCMR heeft samen met VRR en GGD bij de participanten een aantal nieuwe gezamenlijke producten gepresenteerd. Het samenwerkingsoverzicht is een overzicht van alle producten die de drie diensten aan kunnen bieden aan de gemeente.

→ Binnen het Rijnmondberaad (de regionale samenwerking tussen participanten en ketenpartners) zijn op deelonderwerpen belangrijke adviezen opgesteld:

- *De werkgroep VTH heeft een uitgebreid werkafsprakendocument voor VTH-taken tussen DCMR, participanten en de andere (keten-)partners opgeleverd. Deze afspraken worden nu gebruikt tijdens verschillende oefensessies. Het betreft de afspraken op het gebied van vergunning-verlening. Eind 2022 is een werkgroep samengesteld om de Werkafspraken voor toezicht en handhaving op te nemen in het document;*
- *Binnen de werkgroep 'leges' is hard gewerkt aan een concept-leges document dat als basis kan dienen voor de participanten.*

4.2.2 Landelijke ontwikkelingen

De Commissie van Aartsen onderzocht in 2021 het stelsel van 29 omgevingsdiensten in Nederland en concludeerde dat het stelsel te veel fragmentatie en vrijblijvendheid kent. In de aanbevelingen werd gepleit voor steviger afspraken over onder meer de financiering, opbouw van deskundigheid en betere afspraken over de taken en positie van de omgevingsdiensten. Om te komen tot een verbeterplan hebben het Rijk, IPO, VNG en de omgevingsdiensten een Interbestuurlijke programma (IBP) opgesteld, dat bestaat uit zes pijlers:

1) *Robuuste omvang en financiering van omgevingsdiensten;*
2) *Versterken van bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhaving*;
3) *Verbetering van de VTH-informatievoorziening;*
4) *Versterken van de kennisinfrastructuur;*
5) *Onafhankelijkheid in de uitvoering van toezicht en handhaving;*
6) *Monitoring van kwaliteit.*

Het Interbestuurlijk programma, dat een looptijd heeft van twee jaar, is in juli 2022 aan de Tweede Kamer aangeboden. DCMR levert in samenwerking met de andere omgevingsdiensten (via Omgevingsdienst NL) inhoudelijke bijdragen aan de invulling van de pijlers. De inzet vanuit de omgevingsdiensten vergt extra uren en middelen. Om dat mogelijk te maken zijn door het Rijk financiële middel-en vrijgemaakt. Via een Specifieke Uitkering (SpUk) kunnen omgevingsdiensten ondersteuning aanvragen voor de inzet van uren in het kader van de VTH-verbeteracties. DCMR heeft de aanvraag daarvoor in 2022 ingediend, en deze is toegekend.

Sinds 1 februari 2022 is tevens een medewerker van DCMR gedetacheerd bij het IPO als programmamanager Interbestuurlijk programma Versterking VTH.

Samenwerking tussen de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten

In 2021 is in opdracht van het college van GS van Zuid-Holland een onderzoek uitgevoerd naar de doorontwikkeling van de VTH-uitvoering door de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. De conclusie hiervan was dat een toekomstbestendige uitvoering van VTH-taken vraagt om een intensivering van de samenwerking tussen de vijf diensten. Nieuwe maatschappelijke opgaven, innovatie van werkwijzen en opbouw van nieuwe expertise vragen van alle omgevingsdiensten extra inzet, en daarbij is onderlinge samenwerking vereist. De gezamenlijke bestuurders van de vijf omgevingsdiensten hebben op basis hiervan een opdracht geformuleerd om te komen tot een intensivering van de samenwerking. Dit heeft in 2022 geleid tot een gezamenlijk plan van aanpak, waarin de samenwerking tussen de vijf diensten wordt versterkt voor de volgende onderwerpen: arbeidsmarktcommunicatie, informatievoorziening en digitalisering, de ontwikkeling van Altijd Actuele Digitale Vergunningen (AADV) en kennisdeling over milieucriminaliteit, circulaire economie en energie. Met de uitvoering van het plan van aanpak is een start gemaakt in 2022 en deze loopt door in 2023.

4.2.3 Programma Nieuwe energie

DCMR werkt voor Gemeente Rotterdam via het programma Nieuwe Energie aan het thema duurzaamheid. In het programma zijn twee inhoudelijke pijlers opgenomen waaronder DCMR de activiteiten uitvoert: de pijler Bedrijven en de pijler Monitoring Energie. Een aantal onderdelen onder de pijlers keert jaarlijks terug in het programma Nieuw Energie. Hieronder staan per pijler een aantal noemenswaardige resultaten uit 2022.

Pijler Bedrijven:

- DCMR heeft samengewerkt met het project '6-25' (gericht op verlaging CO_2-emissies van de 300 meest energie-intensieve bedrijven) en bedrijven om tot een workshop te komen. Aan de workshop hebben 50 bedrijven deelgenomen en zijn zeven energiebesparende technieken gepresenteerd. Na een positieve evaluatie krijgt het project in 2023 een vervolg.
- Voor zowel type A, B als C-bedrijven heeft DCMR toezicht op energie uitgevoerd.

→ Energiebesparing in Rotterdamse haven | Minister Jetten op bezoek bij Vopak

Bekijk video

Pijler Monitoring Energie

→ Het voorjaar stond in het teken van de komst van een nieuwe gemeenteraad en het bijbehorende coalitieakkoord met doelstellingen op het gebied van duurzaamheid. In voorbereiding daarop heeft DCMR vanuit de monitoringsex pertise ondersteund bij het opstellen van de targets.

→ Er is een aantal monitors en rapporten opgeleverd. In het najaar zijn de CO_2-monitor en de Monitor Hernieuwbare Energie gepubliceerd. Daarnaast zijn 22 projecten vanuit het Duurzaamheidstransitiebudget door DCMR beoordeeld.

4.2.4 Uitvoeringsbeleidsplan met bijgesteld Meerjarenprogramma

In 2022 heeft het AB een strategisch document vastgesteld: het uitvoeringsbeleidsplan MJP 2023-2026. Het plan beschrijft de wijze waarop DCMR de VTH-taken uitvoert. Bestaande beleidskaders en beleidskaders die in ontwikkeling zijn bij participanten en bij het Rijk zijn hierin uitgangspunt. Het plan is mede door de komst van de omgevingswet geactualiseerd. Nu de Omgevingswet weer is uitgesteld, is in een addendum aangeven op welke onderdelen dat gevolgen heeft. Het lopende meerjarenprogramma (MJP) is bijgesteld en het MJP en het UP zijn geïntegreerd tot één document. Hiermee is de looptijd van het bijgestelde MJP verlengd naar 2026.
Om te kunnen inspelen op actualiteit en nieuwe ontwikkelingen is in 2022 onderzoek gedaan naar gewenste bijstelling van de focuspunten. De inhoudelijke experts en de participanten zijn bevraagd op de mate waarin de focuspunten door (maatschappelijke) ontwikkelingen en op basis van de monitoringsresultat- en nog aansluiten bij de actuele en prioritaire beleidsopgaven. Als gevolg daarvan zijn enkele bijstellingen in (de aanpak van) drie focuspunten (veiligheid, gezondheid en duurzaamheid) doorgevoerd. In 2022 is gewerkt aan de inhoudelijke doelstellingen die in het MJP zijn vastgesteld. Daarnaast is

geïnvesteerd in het realiseren van een dashboard voor de monitoring. Voor de VTH-taken is het MJP input voor het actualisatieprogramma van vergunningverlening en de brancheplannen bij toezicht en handhaving. Verder is DCMR continu bezig de planning-en-control cyclus te verbeteren. Hoofddoel is het verder versterken van de sturing op inhoud en doelstellingen.

4.2.5 Productiecijfers

In de productiecijfers van 2020 en 2021 zijn ook geweigerde of ingetrokken procedures meegeteld evenals onderbroken handhavingsacties die wel zijn voorbereid maar geen vervolg hebben gehad. Alleen bij de strafrechtelijke handhavingsproducten zijn slechts die zaken meegeteld die tot een afgerond product hebben geleid. Vanaf 2022 tellen alleen afgeronde zaken mee.

Productie reguleren

In de onderstaande tabel is te zien wat voor soort en hoeveel reguleringsproducten in 2022 zijn gerealiseerd.

Tabel: Kritische procesindicatoren (KPI's)

PRODUCT	2022	2021	2020
Wabo uitgebreide procedure *(inclusief ambtshalve wijzigingen)*	207	265	667
Wabo reguliere procedure *(milieuneutrale wijzigingen, BRIKS* en OBM)*	350	555	514
TOTAAL VERGUNNINGEN	**557**	**820**	**781**
Meldingen activiteitenbesluit	561	594	538
Maatwerkvoorschriften	93	129	148
Actualisatietoetsen	94	93	156
Overige reguleren producten	9.664	6.759	7.245

** BRIKS staat letterlijk voor Bouwen, Reclame, Inritten, Kappen en Slopen. Het begrip omvat echter alle activiteiten genoemd in artikel 2.1 en artikel 2.2 van de Wabo, uitgezonderd de milieuactiviteiten. Het kan ook gaan om – onder andere – een afwijking van het bestemmingsplan, een aanlegvergunning en een monumentenvergunning. Daarnaast vallen ook sloop- en gebruiksmeldingen op grond van het Bouwbesluit onder BRIKS-activiteiten.*

De grootste verschillen in de aantallen in 2022 ten opzichte van 2021 zijn te zien bij de Wabo Reguliere procedures en de maatwerkvoorschriften. Dit zijn vraaggestuurde producten. Door een wijziging van het systeem zijn de aantallen in 2022 niet goed vergelijkbaar met eerdere jaren. In 2022 worden alleen afgeronde zaken meegeteld.

Productie toezicht

DCMR zet steeds vaker aanvullende instrumenten in voor het houden van toezicht, zoals voorlichting over regelgeving en samenwerking met andere toezicht- en belangengroepen. Verder vindt toezicht nog steeds hoofdzakelijk plaats met het uitvoeren van inspecties. Door het uitvoeren van uiteenlopende soorten inspecties controleert DCMR of bedrijven hun werkzaamheden in overeenstemming met de milieuregelgeving uitvoeren. Er zijn verschillende soorten inspecties (zie elders in dit document).

Tabel: Aantallen inspecties exclusief Brzo-inspecties.

PRODUCT	2022	2021	2020
Opleveringscontroles	173	203	162
Preventieve controles	3.124	4.118	3.743
Nacontroles	2.042	2.952	2.108
Administratieve controles	1.661	1.722	1.396
Klachten/voorvalonderzoeken	1.523	2.088	1.968
Inventariserende controles	222	673	1.465
Overige toezichtsproducten	11.398	11.542	9.417

Door een wijziging van het zaaksysteem zijn de aantallen in 2022 niet goed vergelijkbaar met eerdere jaren. De nadruk van risicogericht toezicht ligt op de zaken waar zo veel mogelijk impact te behalen is. Mede daarom wordt er ook steeds meer opgavegericht gewerkt aan de complexe dossiers en onderwerpen

zoals stofoverlast, emplacementen, foamdammen, ondermijning, verscherpt toezicht, ketentoezicht en administratief toezicht. Daar staat tegenover dat er minder inzet is/wordt gevraagd op inventariserende controles.

Productie handhaving

In de volgende tabellen is het aantal sancties opgenomen.

Tabel: Overtredingen, (na)controles en sancties inclusief Brzo.

PRODUCT	2022	2021	2020
Bestuursrechtelijke sancties	641	521	418
Strafrechtelijke sancties*	53	34	90

*****Voor de strafrechtelijke sancties betreft het alleen de daadwerkelijk afgeronde zaken.*

Het hogere aantal bestuursrechtelijke sancties in 2022 hangt samen met de overgang van Rudis naar Mozard. Om dat proces zo goed mogelijk te laten verlopen, is een aantal invorderingszaken die nog openstonden maar waarvan duidelijk was dat deze geen vervolg meer zouden krijgen, als afgerond in Mozard opgenomen. Aangezien alle afgeronde invorderingszaken worden meegenomen in de cijfers (en niet alleen de zaken die tot een daadwerkelijke invordering hebben geleid), tellen deze zaken nu ook mee. De verwachting is dat de cijfers voor 2023 weer lager zullen zijn.

Ten opzichte van 2021 is het aantal strafrechtelijke onderzoeken in 2022 toegenomen. Een belangrijke oorzaak is het in de loop van 2022 opheffen van de coronamaatregelen waardoor vooral in het segment horeca weer meer overtredingen zijn geconstateerd. Dat vertaalt zich met name naar het aantal bestuurlijke strafbeschikkingen milieu.

4.2.6 Kritische procesindicatoren

In onderstaande tabel is de realisatie van de vijf KPI's opgenomen die met participanten zijn afgesproken. Deze indicatoren gaan over de tijdigheid van reguliere en uitgebreide vergunningen, de realisatie van het actualisatieprogramma vergunningen en van het inspectieprogramma en het opvolgen van de sanctiematrix.

OMSCHRIJVING	INDICATOR	DOEL	STREEFWAARDE/REALISATIE
1 Op tijd verlenen van vergunningen reguliere procedures	% Afgeronde besluiten binnen wettelijke termijn	Voorkomen dat vergunningen van rechtswege worden verleend *(lex silencio positivo)*	**99,9%** *175* — **100%** *177* *Inclusief BRIKS 96,5% - (241 van 250)*
2 Op tijd verlenen van vergunningen uitgebreide procedures	% Afgeronde besluiten binnen wettelijke/ afgesproken termijn	Op tijd eisen en maatregelen vastleggen voor adequaat toezicht	**34%** *31* — **85%** *90* *Inclusief BRIKS (meervoudige aanvraag*) 33% - 34 van 102. Exclusief oprichting en revisie 37% - 26 van 71*
3 Uitvoeren actualisatie-programma	% Vergunningen geactualiseerd programma	Het vergunningenbestand actueel houden	**40%** *bevoegd gezag PZH* — **50%** *bevoegd gezag PZ* — **90%** *Exclusief gemeentelijke bedrijven*
4 Uitvoeren inspectieprogramma	% Uitgevoerde controles conform de jaarlijks bijgestelde planning voor de branches	Programmatisch *(preventief)* toezicht risicogericht uitgevoerd, gericht op verbeteren naleefgedrag en beperken ernstige milieuovertredingen	**88%** — **100%**
5 Opvolgen Landelijke Handhavingsstrategie (sanctiematrix)	% Uitgevoerde acties conform de Landelijke Handhavingsstrategie(sanctiematrix)	Voortvarende aanpak van de handhaving	**100%** — **100%**

* *Bij een meervoudige aanvraag vraagt een initiatiefnemer een omgevingsvergunning aan voor meer dan 1 activiteit*

De streefwaarde van 85% voor de tweede KPI is niet gehaald. Bij een flink aantal dossiers spelen technische discussies, vooral over de stikstofdepositie en problematiek rondom de PAS en ZZS. Vanwege ondercapaciteit zijn een aantal procedures vertraagd. Ook heeft het nieuwe zaaksysteem invloed gehad op enkele procedures. Hierdoor is de norm voor de KPI niet gehaald. Om de processen verder te optimaliseren is het project "doortastend vergunnen" gestart. Bedrijven worden geïnformeerd hoe betere en vollediger aanvragen kunnen bijdragen aan een snellere doorlooptijd (zie par 4.2.8).

Voor de derde KPI is er geen percentage voor de gemeentelijke bedrijven. Voor gemeentelijke inrichtingen is er geen uitgebreid actualisatieprogramma zoals bij provinciale inrichtingen. Voor gemeentelijke inrichtingen wordt nieuwe wet- en regelgeving meegenomen wanneer een aanvraag voor een verandering of revisie wordt gedaan. Tevens vindt er een 5 jaarlijkse actualisatietoets plaats, waarbij aandacht wordt besteed aan de actualiteit van de vergunning. Urgente zaken worden onder de aandacht gebracht van de vergunningverlener en versneld opgepakt.

Voor provincie Zuid-Holland zijn 39 actualisaties van de 78 geplande actualisaties in het actualisatieprogramma afgerond (50%). Voor provincie Zeeland zijn vier van de tien actualisaties afgerond (40%). Dat betekent dat 49% van het provinciale actualisatieprogramma is afgerond.
Het percentage van de vergunningen dat actueel is ten opzichte van het totale vergunningenbestand is ook berekend voor beide provincies. Dit percentage komt uit op 56,9% van de vergunningen onder provinciaal bevoegd gezag (143 vergunningen zijn actueel van totaal 251 vergunningen).

De vierde KPI geeft aan dat in 2022 88% van de geplande controles zijn uitgevoerd. Dit is geen 100% omdat DCMR voor veel branches meer controles plant dan uitgevoerd kunnen worden. Gedurende het jaar komen er ook veel ongeplande preventieve controles bij. Een voorbeeld zijn controles naar aanleiding van specifieke verzoeken van participanten en controles in het kader van ondermijningsacties. Binnen een branche worden controles risicogericht opgepakt. Voor zover geplande controles niet plaatsvinden, is dit bij de minst risicovolle bedrijven.

Voor de vijfde KPI is in 100% van de gevallen de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) gevolgd. Elke geconstateerde overtreding schaalt DCMR conform de LHS in de sanctiematrix in. De uitkomst van deze inschaling bepaalt welk

handhavingsmiddel wordt ingezet. Dit betekent echter niet dat in alle gevallen daadwerkelijk een bestuurlijke sanctie hoeft te worden opgelegd. De overtreding wordt vaak na een waarschuwing alsnog ongedaan gemaakt.

REGULEREN EN ADVISEREN

4.2.7. Advisering over ruimtelijke plannen

In 2022 heeft DCMR geadviseerd over en geparticipeerd in gebieds- en project-bestemmingsplannen, omgevingsplannen/ -visies en omgevingsvergunningen (afwijken bestemmingsplan en milieu). Voor die plannen en visies zijn diverse producten geleverd, zoals quickscans milieu, hogere-waardenbesluiten, bepalen van de m.e.r.-beoordelings-plicht, m.e.r.-beoordelingsbesluiten en begeleiding van m.e.r.-procedures. Voor sommige participanten had DCMR ook mandaat voor het nemen van bepaalde besluiten, zoals het m.e.r.-beoordelingsbesluit en de omgevingsvergunning.

Rotterdam

De vertaling van de Rotterdamse omgevingsvisie in gebiedsuitwerkingen, bijvoorbeeld van Alexander -Zuidplein heeft concreet vorm gekregen met een m.e.r.-procedure voor een herziening van de Omgevingsvisie. Verder heeft de woningbouwopgave en de naderende Omgevingswet gezorgd voor sterke pieken in aanvragen van ontwikkelaars en daarmee de adviesverzoeken van de gemeente Rotterdam aan DCMR. Daarnaast zorgde verwerking van jurisprudentie (uitspraak Tweebosbuurt door de Raad van State en Porthos-uitspraak) op de thema's stikstof en m.e.r.-beoordeling tot de noodzakelijke aanscherping van de advisering. Om de meerwaarde van de advisering over milieu meer aan de voorkant van ruimtelijke projecten onder de aandacht te brengen, werd in samenwerking met team Milieueen verkenning gestart naar een betere samenwerking met gebiedsaccountmanagement.

Provincie Zuid-Holland

De werkzaamheden voor m.e.r. in de provincie Zuid-Holland waren omvangrijk en zeer divers. Naast verschillende vergunningtrajecten heeft DCMR geadviseerd over milieu-effectrapportages voor energietransitie, woningbouw, infrastructuur en het monitoringsprogramma leefomgeving van de provincie. Voor de wijzigingen van het omgevingsbeleid stelt de provincie ook steeds vaker een (plan-)MER op. De Zuidplaspolder en de Module Energietransitie zijn hier goede voorbeelden van. De Zuidplaspolder betreft de geplande woningopgave ten Westen van Gouda. De Energietransitie is een beleidsopgave voor de gehele provincie en is met name gericht op locaties voor wind- en zonne-energie. Ook was sprake van m.e.r.-procedures bij grootschalige aanleg en onderhoud van infrastructuur in de projecten N207-Zuid, Warmtelinq en bij het onderhoud van vaarwegen. Voor deze laatste worden m.e.r.-beoordelingen uitgevoerd. Verder was er aandacht voor Monitor Leefomgeving (MoLo) van de provincie. Dit monitoringsysteem volgt de

ontwikkelingen binnen Zuid-Holland en de informatie en inzichten die dat oplevert kan DCMR weer gebruiken in nieuwe m.e.r.-procedures. Afgelopen jaar werd de Commissie voor de milieueffectrapportage gevraagd te adviseren over de MoLo.

Provincie Zeeland

De m.e.r.-werkzaamheden voor de provincie Zeeland richten zich op de Brzo-activiteiten en dus worden er alleen project-m.e.r. en m.e.r.-beoordelingen uitgevoerd ten behoeve van vergunningen. In Zeeland worden veel initiatieven in het kader van de verduurzaming van de energieproductie geïnitieerd. Dat betreft onder andere waterstof, ammoniak en andere industriële processen. Hiervoor zijn een aantal m.e.r.-beoordelingen uitgevoerd en er is een m.e.r.-procedure gestart.De samenwerking met Zeeland heeft afgelopen jaar verder structuur en invulling gekregen.

Windenergie

Alle DCMR-participanten in Zuid-Holland hebben te maken met de realisatie van de Zuid-Hollandse doelstellingen voor windenergie uit het Klimaatakkoord. Ook gemeenten die zelf (nog) geen bestaande windparken op hun grondgebied hebben, kunnen er mee te maken hebben, bijvoorbeeld vanwege mogelijke effecten van projecten bij buurgemeenten of mogelijk toekomstige opgaven die voortkomen uit de Regionale Energiestrategieën. DCMR levert een bijdrage aan deze doelstellingen op het gebied van windenergie via de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en ruimtelijke advisering. Om alle vraagstukken op dit gebied, zowel op projectniveau (planvormings-, realisatie en exploitatiefase) als projectoverstijgend (bijvoorbeeld regionale locatievraag-stukken, wijzigingen in regelgeving en lokale beleidsontwikkeling), zo goed mogelijk te stroomlijnen werkt DCMR met een opgavegerichte aanpak.
Zo wordt gestreefd naar het vinden van een optimale balans tussen het leveren van een bijdrageaan de realisatie van de doelstellingen op het gebied van energietransitie enerzijds en de ambities voor een gezonde en veilige leefomgeving anderzijds. Voorbeelden van locaties waar DCMR betrokken is bij de ontwikkeling van nieuwe windprojecten zijn onder andere de Brielse Maasdijk in Nissewaard, de Haringvlietdam in Hellevoetsluis en de Landtong Rozenburg (repowering en uitbreiding) in Rotterdam.

Op overkoepelend niveau heeft DCMR bijgedragen aan de 'Handreiking lokale normering windparken Rotterdamse Regio' en diverse gemeenten geadviseerd in de planm.e.r.-procedure voor het opstellen van nieuwe nationale windturbinebepalingen.

4.2.8 Doortastend adviseren en werken aan vergunningen

Informatie voor bedrijven

Om vooraf duidelijker te maken wat DCMR verwacht van bedrijven, zijn standaarden (bijvoorbeeld de BBT-tool en ZZS-format) ontwikkeld die op de website van DCMR beschikbaar zijn. Bedrijven wordt verzocht dit te verwerken in hun aanvraag. Daarnaast wordt een instrument ontwikkeld met de indieningsvereisten per milieuthema. Dit is een ingewikkelde exercitie, omdat deze vereisten vaak afhangen van de soort en omvang van de aanvraag.

Actualisaties

Bij actualisatietrajecten is het vaak lastig om de gegevens die nodig zijn van het bedrijf te krijgen. Bij het herhaald niet aanleveren van verzochte informatie, onderzoekt DCMR of actualisatie mogelijk is zonder de informatie of dat het noodzakelijk is de gegevens te vorderen.

Vergunningaanvragen

Een van de oorzaken van vertraging in vergunningverlening is een incomplete aanvraag bij het indienen. Om dit te ondervangen zijn een aantal verbeteringen in het proces aangebracht:

- Vooroverleg, in het contact met de bedrijven legt DCMR nadrukkelijk de verantwoordelijkheid voor een kwalitatief goede aanvraag bij het bedrijf. Het vooroverleg is daarbij van belang om dit vooraf te kunnen toetsen.
- DCMR treedt in het hele proces op als toetser van de (concept)aanvraag en niet als adviseur.
- Snelle beoordeling op volledigheid van de aanvraag, waarbij DCMR eventuele tekortkomingen in hoofdlijnen aangeeft.
- Onvolledige aanvragen neemt DCMR niet behandeling.
- Pas als de aanvraag compleet is, volgt de inhoudelijke beoordeling.
- De proceduretijd wordt standaard verlengd als de aanvraag complex, van onvoldoende kwaliteit of zonder vooroverleg is ingediend. Hierdoor vervalt de prikkel om aanvragen zonder vooroverleg in te dienen.
- DCMR-concept(ontwerp)beschikking slechts éénmaal voor aan de aanvrager, met een reactietijd van maximaal 2 weken.

Masterclass Doortastend Werken

Om de verbeterde werkwijze rondom vergunningverlening bij de bedrijven en hun adviesbureaus onder de aandacht te brengen heeft op 1 november 2022 de Online Masterclass Doortastend Werken aan Vergunningen plaatsgevonden. De online masterclass werd georganiseerd door Havenbedrijf Rotterdam, DCMR Milieudienst Rijnmond, Veiligheidsregio Rotterdam, Stadsontwikkeling

Gemeente Rotterdam en Deltalinqs. 110 deelnemers gingen met elkaar in gesprek over het vergunningenproces en over de meest effectieve aanpak.

4.2.9 Monitoring en Omgevingsinformatie (MOI) – Staat van Rijnmond (nieuwe website)

In het samenwerkingsproject Monitoring & OmgevingsInformatie (MOI), sinds 2021 bekend als de Staat van Rijnmond, verzamelen de participanten al 25 jaar data over milieu en leefomgeving in de Rijnmond. Naast de participanten nemen ook Havenbedrijf Rotterdam, de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en de GGD Rotterdam-Rijnmond deel aan het collectief.

Na de professionaliseringsslag in 2021 (de lancering van de website staatvanrijnmond.nl) is in 2022 de inspanning gericht op verdere uitbreiding (meer indicatoren en kaarten) en inrichting van de site. Er zijn verschillende nieuwe indicatoren toegevoegd, maar niet alle wensen konden gehonoreerd worden (vanwege ontbreken geschikte databronnen, onvoldoende gedefinieerde indicatoren). Met name voor het thema circulaire economie is dat lastig gebleken.

De uitvoering van de Staat van Rijnmond staat onder regie van een stuurgroep (voorheen MT MOI). De stuurgroep prioriteert en budgetteert, en geeft strategisch richting aan het project. De stuurgroep kwam in 2022 vier keer bij elkaar. Zogenoemde themagroepen adviseren de stuurgroep over de inhoud van de Staat van Rijnmond. In deze themagroepen zitten vertegenwoordigers van de verschillende deelnemende partijen. In 2022 zijn twee nieuwe themagroepen gestart (adaptatie en leefbaar), naast de zes al actieve groepen. Eind 2022 is ook een communicatieplan gepresenteerd, dat in 2023 uitvoering gaat vinden. Tot slot is de website Staat van Rijnmond in 2022 voorzien van een vernieuwde landingspagina waarop FAQ's, nieuwsberichten en een zoekmodule staan en waarvandaan de bezoekers snel bij gezochte informatie kunnen komen.

4.2.10 Detacheringen bij gemeenten BAR, Vlaardingen

Ondersteuning BAR-organisatie

DCMR heeft de BAR-organisatie in 2022 ondersteund bij werkzaamheden die deze samenwerking voor de gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk uitvoert. De ondersteuning bestond voornamelijk uit adviezen over ruimtelijke ontwikkelingen in deze gemeenten zoals bij bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen voor het afwijken van bestemmingsplannen.

Ondersteuning Vlaardingen

In 2022 heeft DCMR in samenspraak met de gemeente Vlaardingen aan diverse beleidsthema's gewerkt.

Voor het thema geluid zijn de geluidambities uit het actieplan Geluid 2018 verder uitgewerkt. Er heeft een workshop plaatsgevonden waar diverse expertises, waaronder mobiliteit, stedenbouw, sociaal domein, binnen de gemeente met elkaar in gesprek gingen over geluidsontwikkelingen op het gebied van stil wegdek, gevelsaneringen en de Omgevingswet. Vervolgens zijn er halverwege het jaar verdiepingssessies georganiseerd om met de betrokkenen verder in gesprek te gaan over de volgende thema's: verkeer, openbare werken, horeca en evenementen, Omgevingswet, industrielawaai, nestgeluid en sociaal zwakke wijken.

Voor het thema luchtkwaliteit zijn de eerste stappen gezet om de uitvoerings-agenda Luchtkwaliteit vorm te geven. Hiervoor hebben verschillende sessies plaatsgevonden met vakinhoudelijke experts binnen de gemeente om hen kennis te laten nemen van het actieplan Luchtkwaliteit en de acties en maatregelen die ook betrekking hebben op hun eigen beleidsvelden. Daarnaast zijn de acties en maatregelen uit het Schone Lucht Akkoord naast de acties en maatregelen uit het actieplan gezet om daar een compleet overzicht in te krijgen. Verder is een aanvraag ingediend voor een SpUk-subsidie ten aanzien van het laten meten van de luchtkwaliteit door inwoners en deze is toegekend. Dit project start in januari 2023 en omvat heel 2023.

Voor het thema bodem is in 2022 aandacht geweest voor het praktisch inregelen van de bodemnota. Tot slot zijn voor het thema externe veiligheid de eerste stappen gezet voor het in kaart brengen van de consequenties van de Omgevingswet ten aanzien van omgevingsveiligheid.

TOEZICHT EN HANDHAVING

4.2.11 Datagedreven werken en programmatische aanpak

In het Uitvoeringsbeleidsplan is de strategie voor de uitvoering van toezicht en handhaving vastgelegd. Om een effectieve uitvoering te realiseren zet DCMR in op twee sporen. Aan de ene kant het beheren en ontwikkelen van expertise en data(analyse) en aan de andere het programmatisch organiseren van deze taken. Met deze aanpak zet DCMR de beschikbare capaciteit voor toezicht en handhaving risicogericht in om de doelstellingen uit het Meerjarenplan te bereiken. In 2022 is het toezicht weer ingericht via branche- en themaplannen om vanuit een regionaal gelijk speelveld zoveel mogelijk milieueffect te bereiken bij de 26.000 bedrijven in de Rijnmond.

Niet alleen de uitvoering van inspecties is hiervan onderdeel, ook administratief toezicht, communicatie, voorlichting en de inzet van verschillende gedragsinstrumenten maken er deel van uit. In de thema-aanpak voor energiebesparing is er in 2022 bijvoorbeeld brancheoverstijgend gewerkt aan het toezicht houden op het nemen van verplichte maatregelen voor energiebesparing door bedrijven. In 2023 gaat deze verplichting eveneens gelden voor bedrijven in de sector grote industrie (ETS-bedrijven). Onderdeel van de thema-aanpak is naast het doen van inspecties het administratief opvragen van plannen van aanpak ter beoordeling en het organiseren van leergroepen voor bedrijven binnen een bepaalde branche.

4.2.12 Meldkamer

In 2022 heeft de meldkamer meer klachten ontvangen dan de voorgaande twee jaren.

Factoren bij de toename waren:

- Omdat de horecasector in 2022 weer bijna het gehele jaar open kon zijn en er weer evenementen plaatsvonden gehouden is het aantal klachten over geluidoverlast toegenomen tot het niveau van de jaren voor Corona.

- Doordat minder thuis werd gewerkt dan de afgelopen twee jaar was er meer verkeer. Dat leidde tot een veel hoger aantal verkeers- en vervoersklachten.

Klachten (excl. vliegverkeer)

	2022	2021	2020
Klachten DCMR-gebied	19.893	13.579	16.360
Bedrijfsmeldingen	10.241	5.546	5.625
CIN-meldingen	297	257	402
Klachten en bedrijfsmeldingen andere omgevingsdiensten	5002	2520	3024

Soort klacht (excl. vliegverkeer)

Lawaai

Stank

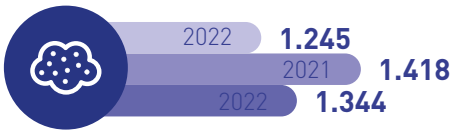

Visuele hinder

Diversen

4.2.13 Informatie en data-analyse voor toezicht

DCMR pakt toezicht en handhaving risicogestuurd en datagedreven aan. In 2022 is onverminderd ingezet op verbetering van de informatiepositie van DCMR. Bedrijfs-en installatieoverzichten vormen de basis van de werkzaamheden en worden met een continue verbeterproces op orde gehouden. Om de toezichtcapaciteit optimaal in te kunnen zetten worden moderne data-analyse technieken gebruikt om risicogerichte inspecties mogelijk te maken.

Informatieproducten zoals de eMJV tool, de Branche Analyse Monitor, het MJP dashboard en RIAN maken dit mogelijk. Ook specifieke bedrijfsonderzoeken leveren steeds meer inzicht in en analyse van data. Daarnaast is sterk ingezet op het verankeren van data-analyse expertise in de organisatie door het toepassen van kwaliteitsstandaarden (onder meer formeel versiebeheer) en best practices. Bij het vergaren van informatie wordt steeds meer gebruik gemaakt van nieuwe technieken als drones, satellietbeelden en directe toegang tot bedrijfsinformatie. De kennis en ervaring die tijdens de Coronatijd is opgedaan met toezicht op afstand is toegepast om het toezicht efficiënter en effectiever te maken. Tot slot is voor het project Meting Veiligheidsperceptie de data-analyse geautomatiseerd, zodat DCMR deze meting met een veel hogere frequentie kan uitvoeren.

4.2.14 Uniforme aanpak voor Brzo-bedrijven en MJA BRZO

DCMR is aangewezen als coördinerende Brzo-omgevingsdienst. Tevens is het Landelijk coördinatiecentrum Brzo, dat de uitvoering coördineert van een deelprogramma dat gericht is op uitvoering en monitoring van VTH-taken bij Brzo- en RIE-4 bedrijven, bij DCMR in het gebouw ondergebracht. Het gaat hierbij om de coördinatie van de programma's meerjarenagenda Brzo van de provincies en de meerjarenagenda Versterken omgevingsveiligheid cluster 1 (MVO1, voorheen IOV1) vanuit het Rijk. Het landelijk coördinatiepunt zorgt voor afstemming tussen de zes Brzo-omgevingsdiensten in Nederland, met de provincies, met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en met de andere ketenpartners op het gebied van Brzo-toezicht. In maart 2020 heeft een bestuurlijke adviescommissie van het interprovinciaal overleg (IPO) de meerjarenagenda Brzo 2021–2024 vastgesteld.

Meerjarenagenda Brzo 2022 (MJA)

Een aantal van de in 2022 uitgevoerde werkzaamheden die in het kader van de meerjarenagenda Brzo zijn verricht:

→ Er is een bijdrage geleverd aan het opleidingsprogramma voor VTH-medewerkers die toezicht uitvoeren bij Brzo- en RIE4-bedrijven

(Richtlijn industriële emissies) en er zijn cursusdagen georganiseerd voor het op peil houden van kennis en kwaliteit van die medewerkers.

- De voorbereidingen zijn gemaakt om een financiële indicator te testen ten behoeve van risicogericht toezicht. In 2022 kon nog niet gestart worden met de uitvoering omdat er juridische overeenstemming moest komen tussen de organisatie die de financiële gegevens van bedrijven aanlevert en de betrokken Brzo-OD's (DCMR en ODNZKG). Een juridisch document is inmiddels eind 2022 getekend door de directies van de verschillende partijen en de uitvoering kan in 2023 gaan plaatsvinden.
- Er zijn ook voorbereidingen getroffen om het ageing-onderwerp lassen in 2023 te kunnen gaan inspecteren bij geselecteerde Brzo-bedrijven. Hiervoor zijn werkinstructies opgesteld, zijn er twee landelijke opleidingsdagen in Utrecht verzorgd voor alle Brzo-inspecteurs in het land, zijn er instructiefilms opgenomen en is de landelijke database GIR2.0 zodanig ingericht dat specifieke inspectie-informatie van de Brzo-(ageing)inspecties kan worden ingevoerd.

Meerjarenagenda Versterken omgevingsveiligheid (MVO) cluster 1 2022

Om de ambities met elkaar vorm te geven zijn via MVO1 Brzo in 2022 diverse projecten uitgevoerd waaraan DCMR heeft bijgedragen. Voorbeelden zijn:

- Opstellen monitor Brzo-bedrijven 2021, die als onderdeel van de Staat van de Veiligheid naar de Tweede Kamer is gestuurd.
- Inzet op gezamenlijke landelijke communicatie in het kader van Brzo+.
- Bijdrage aan het landelijke overleg over de digitale kwetsbaarheid van Brzo-bedrijven.
- Er zijn bijdrages geleverd aan de implementatie van de bestuurlijke boete en aan het beleidskader van een nieuw wettelijk instrument financiële zekerheid stelling. Beide in het kader van de voorbereidingen op de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

PROGRAMMA'S

4.2.15 Complexe gemeentelijke en provinciale dossiers

DCMR werkt sinds twee jaar met programmamanagement op de complexe dossiers. Hierbij worden alle expertise-disciplines vanuit DCMR bij elkaar gebracht en wordt er opgavegericht aan het oplossen van een dossier gewerkt. Daarbij wordt altijd samengewerkt met (het bestuur van) de gemeente of de provincie en vaak zijn ook andere overheden betrokken als waterschappen, de Veiligheidsregio en de Arbeidsinspectie. Deze manier van werken maakt dat er vanuit een heldere focus in onderlinge samenwerking en met een gezamenlijke verantwoordelijkheid aan de dilemma's en uitdagingen kan worden gewerkt.

De redenen dat aan sommige dossiers extra aandacht wordt besteed kan liggen aan de technische complexiteit, de bestuurlijke gevoeligheid of omdat er tijdelijk een bijzondere situatie speelt, bijvoorbeeld bij de afhandeling van een groot incident.

Door te werken met korte lijnen, zowel binnen DCMR als over de verschillende diensten heen, is het beter mogelijk om snel en effectief problemen aan te pakken.

Complexe dossiers onder gemeentelijk bevoegd gezag

Het afgelopen jaar is op deze manier gewerkt aan onder andere de volgende gemeentelijke dossiers:

- De havenemplacementen van ProRail. ProRail moest de afgelopen jaren werken aan het op orde krijgen van hun voorheen niet goed werkende blusvoorzieningen. De deadline daarvoor was 1 januari 2023. Onder druk van vele dwangsommen en in samenwerking met een taskforce en bestuurlijke kopgroep is het gelukt de emplacementen zover op orde te krijgen dat het bestuur de afweging kon maken om de emplacementen open te stellen op die datum, met uitzondering van Pernis, waar dat enkele weken later gebeurde. Wel zijn er nog restpunten waaraan ProRail begin 2023 verder moet werken om de emplacementen helemaal volgens de ontwerpen en vereiste voorzieningen open te kunnen houden.
- Stadhuisplein Rotterdam. Hier wordt hard gewerkt om de uitdagingen van rust voor omwonenden en reuring voor het uitgaanspubliek samen te laten gaan. Om dit doel te bereiken zijn er aanpassingen nodig aan de horecagelegenhe den en aan enkele bestaande woningen en worden speciale voorschriften gesteld in de vergunningen voor de horeca. Daarnaast zijn er vele woningbou wambities in dit gebied die hierin ook ingepast moeten worden. Dit alles vergt ingewikkelde onderzoeken en procedures.
- Stofoverlast in Hoek van Holland in Rotterdam. De afgelopen jaren was er veel overlast van zwart stof (in 2020 ca. duizend klachten) in Hoek van Holland. Door zeer intensief te inspecteren en te handhaven en vergunningen aan te scherpen hebben de verantwoordelijke bedrijven EMO en EECV hun werkwijzen aanzienlijk aangepast. Dit heeft ertoe geleid dat er veel minder klachten zijn ontvangen (in 2022 38 klachten). Op dit moment loopt nog een procedure voor een revisievergunning voor EMO.
- De Plas van Heenvliet in Voorne aan Zee (voorheen Brielle). Rond deze tot recreatiegebied te ontwikkelen waterpartij is thermisch gereinigde grond toegepast die sterker was verontreinigd dan volgens de certificaten was aangegeven. Om negatieve gevolgen op de gezondheid te voorkomen is een leeflaag van een meter over deze grond aangebracht en vindt zeer regelmatig monitoring plaats van het grondwater en het water van de plas.

Complexe dossiers onder provinciaal bevoegd gezag

Het afgelopen jaar is op deze manier gewerkt aan onder andere de volgende provinciale dossiers:

→ **Verscherpt toezicht BP Raffinaderij.** In de periode november 2020 tot en met januari 2021 is er een aantal incidenten bij BP geweest, waaronder een lekkage van waterstoffluoride. Verder waren er stevige overtredingen met betrekking tot de koel- en blusinstallaties rondom de gasbollen. Dit heeft ertoe geleid dat in 2021 verscherpt toezicht is opgelegd aan BP. Zowel in 2021 als in 2022 zijn verdiepende inspecties uitgevoerd op de onderhoudssystemen. Verder is een gedragssurvey uitgevoerd met als doel de veiligheidscultuur bij BP naar een hoger niveau te brengen. In het eerste kwartaal van 2023 zal beoordeeld worden of de situatie bij BP voldoende verbeterd is om het verscherpt toezicht te beëindigen.

→ **Vliegenoverlast Heijplaat.** Sinds enige jaren ondervinden bewoners van Heijplaat overlast van vliegen. In opdracht van DCMR heeft het Kenniscentrum en Adviescentrum Dierplagen verschillende meerjarige onderzoeken uitgevoerd. Het aantal vliegen op Heijplaat is gemonitord en vergeleken met vijf andere wijken in Rotterdam. Hieruit blijkt dat er op Heijplaat inderdaad significant meer vliegen zitten dan elders. Verder is door KAD uitgezocht waar de vliegen vandaan komen. De conclusie is dat N+P, een recylingbedrijf voor PMD-afval als bron moet worden aangewezen. N+P (voorheen PreZero) heeft bij de rechtbank de vanwege de vliegenoverlast aangescherpte vergunning en opgelegde dwangsom aangevochten

→ **Aangepaste vergunningvoorschriften DCMR Heijplaat grotendeels in stand gebleven**

Lees meer

In het derde kwartaal heeft de rechtbank besloten dat de vergunning in belangrijke mate stand houdt. De dwangsom is vernietigd. Vooral het ontbreken van normen voor vliegenoverlast maakt het lastig. Inmiddels is DCMR samen met provincie Zuid-Holland in gesprek gegaan met het ministerie om te verkennen of een norm voor vliegen in de toekomst ontwikkeld kan worden.

→ **Foamdammen.** Het blijkt dat verschillende grote olie-opslagtanks niet voldoen aan alle normen. Met name foamdammen bovenop de tanks met drijvende daken, blijken in veel gevallen gemaakt te zijn van aluminium in plaats van het vereiste staal. Foamdammen moeten ervoor zorgen dat een brand die aan de zijkant op het tankdak ontstaat goed bestreden kan worden door een rand van schuim erop te zetten. Foamdammen die niet aan de normen voldoen is een landelijk probleem. Het komt bij meer dan honderd tanks voor. Voor het oplossen van dit probleem werkt DCMR samen met de VRR. Ook collega-RUDs worden goed in het proces meegenomen en op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Verder wordt samen met de VRR regelmatig gesproken met de VOTOB, de branche-organisatie voor tankopslagbedrijven, om de problemen zo snel mogelijk op te lossen.

4.2.16 Circulaire Economie en Energietransitie van de bebouwde omgeving

Er is hard gewerkt aan de uitvoering van het Jaarplan 2022 van het programma Energietransitie (ET) en circulaire economie (CE). Dit programma is begin 2022 gestart en loopt naar verwachting nog door tot 2025. In het MJP deel van het jaarverslag wordt dieper ingegaan op de resultaten.

4.2.17 Verduurzaming Industrie

Voor dit programma is aan verschillende projecten gewerkt. In 2022 heeft het multidisciplinaire waterstofteam van DCMR de vergunning opgeleverd voor één van de grootste electrolysers ter wereld, die door Shell gebouwd gaat worden in het electrolyserpark op de Tweede Maasvlakte. Verder heeft DCMR vanuit zijn positie in het Versnellingshuis voor verduurzaming van het Haven Industrieel Cluster bijgedragen aan de versnelling van de procedures voor het bedrijf Umincorp. Ook is een bijdrage geleverd aan de Maatwerkaanpak Verduurzaming Industrie van het Ministerie EZK en het Ministerie I&W.
Meer details zijn te vinden in het MJP deel van het jaarverslag.

4.2.18 Milieucriminaliteit en ondermijning

Het aanpakken van ondermijnende criminaliteit (de vermenging van boven- en onderwereld) staat hoog op de agenda in het werkgebied van de dienst. Het is dan ook een van de focuspunten in het meerjarenprogramma 2021–2024 van DCMR. In 2022 is de aanpak van gezamenlijke acties en de ondersteuning aan de gemeenten verder geprofessionaliseerd. Samen met gemeenten, politie en andere handhavingspartners zijn in totaal 75 acties uitgevoerd.
In het MJP deel van het jaarverslag wordt hier verder op ingegaan.

4.2.19 Altijd actuele digitale vergunning (AADV)

Het programma AADV van de provincie Zuid-Holland en DCMR heeft als doel de vergunningverlening door middel van digitalisering sneller, efficiënter en transparanter te maken. Hiertoe is een applicatie ontwikkeld, genaamd Digi-V®, waarmee inzicht kan worden gegeven in de vigerende voorschriften per bedrijf. In 2022 is een volgende versie van Digi-V® opgeleverd en is verder getest. Op 14 februari 2022 is DCMR van start gegaan met Digi-V®. De oplevering van een aantal noodzakelijke functionaliteiten is medio 2023 te verwachten.

Tevens is een beheerorganisatie ingesteld binnen DCMR en is er een opleidingsplan gemaakt. Binnen het programma AADV is daarnaast verder gewerkt aan het optimaliseren van de vergunningaanvraag, met als resultaat een opzet voor een gestructureerde aanvraag/wijzigingsregister. Dit project wordt uitgevoerd met het bedrijfsleven en levert in 2023 de eerste aanvraag op volgens de opzet van het wijzigingsregister. Dit resulteert in een Altijd Actuele Gestructureerde Aanvraag (AAGA).Een ander belangrijk project in 2022 was de robuuste vergunning. Dit project is bedoeld om te onderzoeken hoe het instrument 'vergunning' anders ingezet kan worden zodat het minder aan verandering onderhevig is. De handleiding van de robuuste vergunning is gereed en wordt in 2023 aan de praktijk getoetst.

4.2.20 Stad en Haven

Het havenindustrieel complex heeft milieuruimte nodig om zich te blijven ontwikkelen. Omliggende gemeenten hebben nieuwe woningbouwopgaven en hebben eveneens milieuruimte nodig om haar inwoners gezond te kunnen laten leven. De milieuruimte in het Rijnmondgebied wordt daarmee door vele ruimtelijke functies en belangen geclaimd: er is sprake van schaarste aan milieuruimte. Deze schaarste kan zich op verschillende thema's manifesteren. Dit programma richt zich in eerste instantie op geluid.

In 2022 is het kernteam uitgebreid en geprofessionaliseerd. Daarnaast is actief deelgenomen aan de evaluatie van het Rotterdamse programma Havengeluid en leefomgevingskwaliteit. Ook is er afstemming met het RAK over deze onderwerpen en is er meegedacht over de interim werkwijze Nestgeluid van Rotterdam en de regio. Er zijn verschillende definities van de nestgeluidproblematiek beschreven. Verder is in beeld gebracht hoe het werkveld rond (nest)geluid zich ontwikkelt de komende tijd, zoals de veranderende wetgeving en de kennis die is ontstaan door het meetprogramma. Dit onderwerp is een van de focuspunten in het meerjarenprogramma. In de betreffende bijlage meer informatie hierover.

4.2.21 Datagedreven organisatie

In 2022 zijn grote stappen gezet ten aanzien van de drie pijlers van de data gedreven organisatie. Deze pijlers zijn datakwaliteit, datacultuur en waardecreatie.

Op het gebied van dat kwaliteit heeft DCMR een data governance-organisatie ingericht die de kwaliteit van de data borgt. Hiervoor is een nieuwe functie gecreëerd die volledig gefocust is op datakwaliteit, dit is de databeheerder. De data worden beheerd in zogenoemde dataregisters. Er zijn drie groepen van registers (locaties, thema's en bedrijfsvoering), elk met een eigenaar. De databeheerders werken samen met de registereigenaren om data als een belangrijke asset te beschouwen. Een drietal klankbordgroepen zorgt voor sturing en onderlinge afstemming.

Voor datacultuur, de tweede pijler, zijn de voorbereidingen getroffen om van DCMR een hoog datageletterde organisatie te maken. Dit wil zeggen dat alle DCMR-medewerkers in staat zijn om het werk effectiever te doen door slim gebruik te maken van dataproducten.

Pijler 3, waardecreatie, gaat over de toegevoegde waarde die DCMR haalt uit data, door de ontwikkeling van dataproducten. Deze pijler is ontstaan uit het programma ROI. Sinds 2022 werkt DCMR gewerkt in een multidisciplinaire vorm. Daarbij ontwikkelen verschillende disciplines samen complexe producten zoals het participantendashboard, een gebiedsviewer en klachtenrapportages.

Daarnaast werkt DCMR ook op andere vlakken aan het ontwikkelen van informatieproducten. Een goed voorbeeld van een innovatief dataproduct dat door zowel participanten, inwoners als DCMR zelf gebruikt wordt, is de staatvanrijnmond.nl. De staat van Rijnmond bundelt, bewerkt en presenteert informatie van en over de Rijnmondgemeenten op het gebied van het milieu en de leefomgeving. Je kunt daar zien hoe een specifieke gemeente het doet op het gebied van milieu en leefomgeving ten opzichte van de regio.

4.3 Wat heeft het gekost?

Een weergave en uitleg van de kosten en opbrengsten is opgenomen in hoofdstuk 6 Financiële resultaten en van de baten en lasten in hoofdstuk 9 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

DCMR milieudienst Rijnmond

5

5. BEDRIJFSVOERING

5.1 Wat waren we van plan?

DCMR heeft de ambitie als excellente organisatie de kwaliteit en het resultaat van werkzaamheden te optimaliseren voor VTH, advies en omgevingsdata. De bedrijfsvoering sluit aan op de primaire processen. Dit door een efficiënt georganiseerde dienstverlening.

De rol van informatie in de primaire processen en bedrijfsvoering van DCMR groeit. Randvoorwaarde voor datagedreven werken is een goede informatiehuishouding. Hier wordt dan ook op gestructureerde manier aan gewerkt met de opgestelde informatiestrategie.

In de keten werkt DCMR nauw samen in de trajecten van het Interbestuurlijk programma VTH-stelsel en de samenwerkende omgevingsdiensten van Zuid-Holland. Deze trajecten hebben dit jaar en de komende jaren impact op de bedrijfsvoering. N.a.v. de gemeenteraadverkiezingen verzorgde DCMR-introductie van de nieuwe bestuursleden in de taakuitvoering en de bedrijfsvoering, ter voorbereiding op de bestuurlijke rol.

5.2 Wat hebben we gedaan?

Datagedreven werken en datamanagement

Om datagedreven werken te realiseren, is een meerjarig programma ingezet. DCMR staat voor het enkelvoudig inwinnen en meervoudig gebruik van data. In 2022 is het Dataloket zodanig ingericht, dat centraal interne en externe dataverzoeken kunnen worden afgehandeld. Er zijn in 2022 188 verzoeken afgehandeld. De ontsluiting van dataproducten in Power BI wordt heeft hoge prioriteit. Goede afstemming met de organisatie krijgt daarbij extra aandacht.

Ook het toekomstbestendig bewaren van onze informatie is een belangrijk speerpunt geweest in 2022. De Archiefwet schrijft voor dat informatie van overheidsinstellingen wordt overgedragen aan een archiefbewaarplaats. Voor DCMR betreft dit het Stadarchief Rotterdam. Naast het overbrengen van het analoge archief heeft DCMR gepionierd, door als eerste het digitaal archief over te brengen naar het e-depot van het Stadsarchief. Gedurende het traject zorgde een uitspraak van de Hoge Raad over privacy voor vertraging. In afstemming met de Autoriteit Persoonsgegevens is besloten om het archief vooralsnog alleen uit te plaatsen naar het e-depot en pas na duidelijkheid over de

toepassing van de privacyregels in e-depots, de documenten formeel over te dragen.

Informatievoorziening en ICT

DCMR heeft begin 2021 de informatiestrategie bekrachtigd. Hierin staan drie ambities voor de periode 2021-2025:

1. DCMR voorziet proactief in informatie die aansluit bij de behoeften van interne en externe belanghebbenden.
2. DCMR draagt bij aan een integraal en gedeeld beeld van de leefomgeving.
3. DCMR handelt betrouwbaar en transparant.

Om deze strategie ten uitvoer te brengen is ook in 2022 een informatieplan opgesteld. Daarin staan initiatieven die een verbetering in de informatievoorziening tot stand brengen. Een belangrijk onderdeel hiervan is de implementatie van relevante wet- en regelgeving zoals de Wet Open Overheid (WOO) en de Wet Elektronische Publicaties (WEP). Ook is er toenemende aandacht voor security, privacy en informatiebeveiliging, onder andere met een e-learning campagne Security Awareness voor alle medewerkers. DCMR levert daarnaast een actieve bijdrage aan de ontwikkeling van landelijke standaarden binnen pijler 3 van het Interbestuurlijk Programma versterking VTH (IBP).

Projecten

In 2022 is het projectmanagement verder gestandaardiseerd om de kwaliteit van de uitvoering van projecten te borgen. Het project Nieuw VTH-systeem is afgerond. Er is gestart met de implementatie van MS 365. Als onderdeel hiervan is het nieuwe intranet opgeleverd. In 2023 zullen de volgende stappen worden gezet naar een toekomstbestendig ICT-landschap. Ook de implementatie van de Omgevingswet en de Altijd Actuele Digitale Vergunning lopen door in 2023.

Duurzaamheid van de organisatie

DCMR hecht veel belang aan duurzaamheid, ook in de eigen bedrijfsvoering en contracten. Voor bedrijven is verslaglegging over duurzaamheid de komende jaren verplicht. Dit door invoering van de Corporate Sustainability Reporting Directive wetgeving. Voor organisaties in de publieke sector is dit (nog) niet het geval. DCMR wil in lijn met deze wetgeving de komende jaren meer aandacht besteden aan duurzaamheid in het jaarverslag.

Er zijn drie pijlers:
Environmental
Social
Governance

Environmental

- Het gebouw met energielabel AA+ en een excellente BREAM-certificering (Building Research Establishment Environmental Assessment Method) is nog verder verduurzaamd met meer Ledverlichting, verlaging van de temperatuur, sluiting van delen van het gebouw en aangepaste opening van het bedrijfsres taurant. Beide laatste punten zijn gevolg van de lagere bezetting door het hybride werken.
- De voorgaande twee jaren was al een viertal grote langlopende facilitaire contracten gegund met (MVI) duurzaamheidsaspecten als onderdeel van de weging. In 2022 kwam daar de bedrijfscatering en banqueting bij. Er zijn daarnaast twee elektrische voertuigen aangeschaft. Standaard bekijkt DCMR voor inkooptrajecten of maatschappelijk verantwoord inkopen tot de mogelijk heid behoort.

Social

- Op dit moment zijn er in totaal zeven medewerkers bij DCMR geregistreerd als participatie- kandidaat, waarvan 3 in 2022 zijn gestart. Denk aan mensen uit een uitkeringssituatie of met een lichamelijke, psychische of verstandelijke handicap.
- DCMR beschermt de persoonsgegevens van betrokkenen, zoals inwoners van het verzorgingsgebied, met een ingericht privacybeleid. Dat voorziet in een Kernteam Privacy dat samen met een Functionaris Gegevensbescherming (FG) toeziet op naleving van privacy. Er is een privacy-statement en een loket en procedure voor het melden van datalekken. De FG rapporteert jaarlijks over de stand van privacy naar de directie.

Governance

- DCMR beschermt zich tegen cyberaanvallen met diverse organisatorische en vooral technische maatregelen. De verbindingen zijn dubbel uitgevoerd, met redundante systemen van DCMR in een uitwijklocatie. De back-up van gegevens gebeurt robuust. Voor het geval het mis gaat heeft DCMR een contract met een computer emergency response team (CERT). DCMR heeft

in het kader van duurzame archivering een calamiteitenplan opgesteld en maatregelen genomen ter beveiliging van de archieven tegen bijvoorbeeld water- en brandschade.

→ In 2022 is het fraudeproces onder de loep genomen. Een fraudeanalyse is uitgevoerd met behulp van belangrijke spelers in de organisatie en er iseen onderzoeksprotocol opgesteld. Voornemen voor 2023 is een fraude-risicoanalyse onderdeel te maken van jaarlijkse risicoanalyse met daarin een identificatie en monitoring van veranderingen en anvullende maatregelen.

Organisatieontwikkeling en personeelsbeleid

In 2022 is het hybride werken verder ingebed en het werkt in de dagelijkse praktijk. Door middel van enquêtes zijn de wensen en voorkeuren van medewerkers onderzocht. Op basis hiervan zijn doelstellingen geformuleerd en acties ingezet op onder andere het tijd- en plaatsonafhankelijk werken, de cultuur en sociale cohesie, vitaliteit en het veranderproces. De verandering is in het HR-beleid verwerkt. De voorzieningen om als DCMR hybride samen te werken zijn in 2022 uitgebreid. Dit is ook belangrijk voor DCMR om een aantrekkelijke werkgever te blijven. De lagere bezettingsgraad creëert vrije ruimte in het pand. Plan is daar in 2023 een nieuwe invulling voor te vinden. Ook zal in 2023 geëvalueerd worden of de doelstellingen uit het veranderprogramma behaald zijn.

Vanuit de visie dat medewerkers de spil en kracht zijn van de organisatie, is intensief ingezet op doorontwikkeling van de organisatie en het bevorderen van werkgeluk. In het programma Organisatieontwikkeling is actief ingezet op een aantal dienstbrede thema's als opgavegericht samenwerken en het datagedreven werken. Hiervoor zijn hebben sessies, workshops en een serious game plaatsgevonden. Hetzelfde geldt voor duurzame inzetbaarheid en vitaliteit.

Persoonlijke ontwikkeling is een belangrijk speerpunt voor DCMR. De ontwikkeling van alle medewerkers in de organisatie heeft continue aandacht. In 2022 is hiertoe een adviseur Leren en Ontwikkelen aangesteld, met als focus het toewerken naar een lerende organisatie en het vergroten van kennis en kunde van medewerkers. Er is in 2022 stevig ingezet op een traject van Management Development, begeleid door Twynstra en Gudde. Daarnaast is een traject van management potentials afgerond om interne doorstroom naar

managementfuncties te stimuleren. Blijvende aandacht voor goed leiderschap is na afronding van deze trajecten geborgd.

Er is een medewerkersonderzoek uitgevoerd door middel van de zogeheten internetspiegel, het meetinstrument voor de sector openbaar bestuur en veiligheid. De trotspunten van DCMR zijn: de collega's, de inhoud van het werk en de samenwerking in de teams. De belangrijkste verbeterpunten waren de werkdruk en de communicatie en onderlinge samenwerking tussen teams. De organisatie is actief aan de slag met verbeterplannen. Het werven en behouden van nieuwe medewerkers stond hoog op de agenda. Er is ingezet op een Employer Branding-campagne en op het verbeteren van het onboarding-proces.

Het ziekteverzuimpercentage — inclusief langdurig zieken, maar exclusief zwangerschappen — was in 2022 5,48%. Er zijn 85 medewerkers bij DCMR in dienst getreden en 63 uitgestroomd. 196 tijdelijk krachten hebben DCMR in 2022 voor kortere of langere termijn ondersteund.

Financiën, planning en control

In het kader van de planning en control-veranderopgave is het verminderen van de administratieve belasting speerpunt. In 2022 is gewerkt aan versimpeling van tijdschrijven voor het komend boekjaar. Er is een start gemaakt met het optimaliseren van het tijdschrijf- en registratiesysteem SAP Business By Design in de financiële processen.

Belangrijke punten uit de proces- en casusgerichte audits zijn borging van het instrument online toezicht (vanuit de coronatijd ontstaan). De procesregie en het escalatiebewustzijn op complexe langdurige probleemdossiers kwam opnieuw naar voren. Een punt waar overigens voor de lopende en toekomstige dossiers extra waarborgen zijn ingericht.

Communicatie

In 2022 vierde DCMR het 50-jarig bestaan. Verschillende expertises (interne, externe, online en visuele communicatie) hebben bijgedragen aan de realisatie van een pakket activiteiten ter gelegenheid van dit jubileumjaar. Het jubileum-symposium op 7 juli was bij uitstek de gelegenheid om onze stakeholders bij elkaar te brengen en het kennisnetwerk te vergroten.

Open en transparante communicatie met de inwoners, bedrijven en onze participanten stonden ook in 2022 centraal. Doel is de zichtbaarheid van DCMR te vergroten en de maatschappelijke toegevoegde waarde over te brengen.

In 2022 was er aanzienlijk meer aandacht in de media en ook via onlinekanalen hebben DCMR zijn bereik bij inwoners en bedrijven binnen de Rijnmond weten te vergroten. Het versterken van de organisatie-identiteit en de maatschappelijke verantwoordelijkheid van de organisatie houdt de aandacht.

→ Symposium DCMR: transitie en innovatie sleutelwoorden voor de komende 50 jaar

Lees meer

Rechtmatigheid

De rechtmatigheidsverklaring is opnieuw een jaar uitgesteld en dient over het verslagjaar 2023 te worden afgegeven. Ondanks de verschuiving heeft het Dagelijks Bestuur besloten het jaar 2022 te gebruiken als proefjaar om te toetsen hoe ver DCMR staat in het traject naar de rechtmatigheidsverklaring. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in de verbijzonderde interne controlefunctie (VIC) en wordt gebouwd aan een controleraamwerk. De VIC heeft tot doel tekortkomingen in de uitvoering en in de beheersing van de processen, in het bijzonder die met een groot financieel belang, op te sporen. Het borgen van de rechtmatigheid en in het verlengde daarvan de inrichting van Verbijzonderde Interne Controle (VIC) valt ook hieronder. Het Dagelijks Bestuur en Directie hebben besloten de grens voor onrechtmatigheidsverantwoording de eerste jaren te stellen op 3%. De externe accountant hanteert een grens van 1%.

Het onderstaande geeft aan wat DCMR heeft gedaan in het kader van rechtmatigheidscontrole

Beheersmaatregelen

Trekken van steekproeven op het gebied van salarissen (maand), inkopen en aanbestedingen (kwartaal), waarbij de inkopen onderverdeeld zijn in inkopen groter dan € 50.000, inkopen op inhuur en inkopen overige facturen. Zo ook controleert de financiële administratie periodiek via de spend-analyse de aankopen boven €50.000. Aankopen boven €50.000 die afwijken van het inkoopbeleid dienen goedgekeurd te worden door manager Financiën

en Inkoop. Deze aanvragen moeten onderbouwd zijn en het akkoord dient schriftelijk te worden vastgelegd. Controle hierop gaat vanaf 2023 plaatsvinden. Tenslotte vindt periodiek overleg plaats met concerncontroller over de stand van zaken met betrekking tot rechtmatigheid.

Bevindingen onder de verantwoordingsgrens

In 2022 zijn er geen bevindingen vastgesteld die onder de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording blijven, maar wel relevant zijn om de Dagelijks Bestuur over te informeren. De financiële administratie maakt periodiek een spend-analyse om goed te kunnen sturen op dit risico. Daarnaast voert inkopen de aanbesteding uit conform een vast ingeregelde procedure waardoor het maken van fouten tot het minimale beperkt blijft.

Bevindingen boven de verantwoordingsgrens

Er zijn twee dossiers bekend die boven de Europese Aanbestedingsgrens uitkomen, te weten:

- RAET-salarispakket. Dit pakket wordt al een aantal jaren als onrechtmatig in de jaarrekening opgenomen. Het betreft een jaarlijkse verlenging van een onrechtmatige aanschaf. De verlenging blijft dan ook onrechtmatig.
- Online job marketing. Bij deze aanbieder worden door HR de vacatures uitgezet. Helaas is er in 2022 te laat geconstateerd dat deze aanbieder boven de Europese Aanbestedingsgrens ging uitkomen.

Bewuste afwijkingen van wet- en regelgeving door bijzondere omstandigheden

Binnen DCMR zijn in 2022 geen bewuste afwijkingen van wet- en regelgeving bekend. Wel zijn bewuste afwijkingen met betrekking tot de inkoopprocedure van aankopen boven de € 50.000. Voor deze aankopen dient een schriftelijk en onderbouwd akkoord opgevraagd te worden bij manager financiën & inkoop. Dit akkoord betekent voor DCMR een bewuste afwijking van onze interne inkoopprocedure.

Overige zaken

DCMR heeft het verantwoordingsjaar 2022 gekozen als proefjaar met betrekking tot de implementatie van de rechtmatigheidsverklaring en bedrijfsvoering paragraaf in de jaarrekening van 2022.

5.3 Wat heeft het gekost?

Een weergave en uitleg van de kosten en opbrengsten is opgenomen in hoofdstuk 5 Financiële resultaten, en van de baten en lasten in hoofdstuk 8 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

DCMR milieudienst Rijnmond

6. FINANCIËLE RESULTATEN

Dit hoofdstuk bevat een korte toelichting op het resultaat en op de paragrafen. Voor meer gedetailleerde informatie over behaalde resultaten en de financiële positie is te lezen in de jaarrekening.

6.1 Verlies- en winstrekening

Tabel: Financieel resultaat 2022.

Verlies & Winst DCMR Omschrijving	Primaire Begroting 2022 Bedag in € x1.000	Defintieve Begroting 2022 Bedag in € x1.000	Realisatie 2022 Bedag in € x1.000	Realisatie 2021 Bedag in € x1.000	Verschil realisatie begroting 2022 bedrag in € x 1.000
Brutosalarissen	32.977	33.265	31.237	28.797	-2.028
Individueel Keuze Budget	7.187	7.424	7.139	6.604	-285
Sociale lasten	5.158	5.108	5.094	4.824	-14
Pensioenlasten	6.666	6.896	6.660	6.148	-236
Inhuur op formatie	0	0	5.588	6.129	5.588
Totale Functiekosten	**51.988**	**52.693**	**55.718**	**52.502**	**3.024**
Toelagen	825	700	729	1.230	29
Opleidingen	1.175	1.160	1.056	1.008	-104
Overige personele lasten	1.700	1.530	2.272	695	742
Totale Bijkomende kosten personeel	**3.700**	**3.390**	**4.057**	**2.933**	**667**
Inhuur buiten formatie	1.950	2.678	1.729	1.662	-949
Diensten derden	2.000	2.243	1.189	1.234	-1.054
Totale kosten inhuur en diensten derden	**3.950**	**4.921**	**2.918**	**2.896**	**-2.003**
Afschrijvingen	833	727	679	658	-48
Huisvesting	3.828	3.562	3.879	3.563	317
ICT	4.221	4.493	2.939	3.654	-1.554
Documentatie	410	321	391	289	70
Communicatie	218	0	178	239	178
Overig materieel	478	447	509	453	62
Totale materiele kosten	**9.988**	**9.550**	**8.576**	**8.856**	**-974**
Totale directe kosten	**69.626**	**70.554**	**71.268**	**67.186**	**714**
Dekking declarabele uren	68.870	69.504	73.300	66.141	3.796
Resultaat op declarabele uren	**-756**	**-1.050**	**2.032**	**-1.046**	**3.082**
Overige opbrengsten	**100**	**50**	**36**	**234**	**-14**
Inkopen werkplannen en projecten	3.661	4.675	5.901	5.650	1.226
Kosten declarabele uren	68.870	69.504	73.300	66.141	3.796
Opbrengst werkplannen en projecten	72.531	74.069	77.007	71.663	2.938
Resultaat op werkplannen en projecten	**0**	**-110**	**-2.194**	**-128**	**-2.084**
Operationeel resultaat voor onttrekkingen	**-656**	**-1.110**	**-126**	**-939**	**984**
Dotatie bestemmingsreserve					
Modernisering Bedrijfsvoering	1.000	1.056	1.056	1.000	0
Totaal dotaties	**1.000**	**1.056**	**1.056**	**1.000**	**0**
Onttrekking bestemmingsreserve					
Modernisering Bedrijfsvoering	1.156	1.730	1.605	1.153	-125
Maatschappelijke Duurzaamheidsopgaven	500	380	490	0	110
Vrijval bestemmingsreserve P&O		56	56	65	0
Totaal onttrekkingen	**1.656**	**2.166**	**2.151**	**1.218**	**-15**
Resultaat na onttrekkingen			**969**	**-721**	**969**
Incidenteel resultaat	0	0	-386	-233	-386
Resultaat voor bestemming	**-**	**-**	**584**	**-954**	**584**

Toelichting

Het financieel resultaat in is €584k positief. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

De **directe kosten** zijn €296k hoger dan gepland en worden voornamelijk veroorzaakt door:

→ Lagere brutosalariskosten (€2.028) waar hogere kosten inhuur op formatie (€ 5.588) tegen over staan. Het verschil tussen de formatie en bezetting is opgevangen met inhuurkrachten. In de loonkosten is vastgestelde cao meegenomen. De cao bevat drie hoofdelementen: 1) salarisstijging; 2) loonschaalverruiming; 3) thuiswerkvergoeding. DCMR heeft de salarisstijging goed kunnen ondervangen door rekening te houden met een procentuele stijging. Het hoofdelement loonschaalverruiming heeft DCMR niet voorzien en heeft een negatief effect gehad op de loonkosten. Tenslotte heeft DCMR het hoofdelement thuiswerkvergoeding niet opgenomen in de begroting, maar is dit opgevangen door ruimte in het budget voor woon-werkvergoedingen.
De overige personeel gerelateerde kosten (742k) zijn hoger uitgevallen, waarbij deze kostenpost voornamelijk bestaat uit opleidingskosten, reiskosten, declaraties, uitjes en sinds 2022 voorziening bovenwettelijke verlofuren.

→ Lagere kosten inhuur buiten formatie en diensten derden (€2.003).
Dit is grotendeels veroorzaakt door een lagere behoefte inhuur buiten formatie en aan diensten derden.

→ Lagere materiële kosten (€974k), vooral als gevolg van lager dan geplande kosten voor automatisering.

De opbrengsten, inclusief resultaat werkplannen zijn €1.684k hoger dan geraamd. Dit is een saldo van hogere uur opbrengsten, lagere overige opbrengsten en een lager dan verwacht projectresultaat. De hogere uuropbrengsten zijn vooral het gevolg van een hogere declarabiliteit en hogere capaciteit. Uiteindelijk zijn dan ook ca. 21.000 directe uren meer gemaakt dan gepland (3,5%). Van deze uren is 90% toe te schrijven aan de inzet van meer capaciteit.

Op alle accounts is meer gerealiseerd. De grootste urenstijging te zien bij Reguleren, Toezicht en Advies waaronder RO-advies. Voor de categorie Reguleren is het hogere aantal voornamelijk toe te schrijven aan en groter aantal omgevingsvergunningen en voor Advies voornamelijk Ruimtelijk Ordening adviezen. Beide zijn vraag gestuurde producten. Tot slot is voor categorie Toezicht het Brzo-toezicht lager gepland, maar overgecompenseerd door de voorsprong bij WABO-toezicht.

De **dotatie en onttrekkingen** zijn in lijn met het plan. Een aantal projecten zijn gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering. Hiervoor is voor €1.8mln gepland en €1.6mln is uitgegeven. Het verschil is vooral te verklaren doordat voor project MS365 kosten zijn doorgeschoven naar 2023. Daarnaast zijn de projecten Circulaire Energie en Energie Transitie gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve Maatschappelijke Duurzaamheidsopgave, waarvoor €0.4mln is gepland en € 0.5mln is uitgegeven. De reden hiervoor is dat het project is eerder heeft kunnen starten doordat mensen eerder beschikbaar waren en dat een hoger uurtarief is gerealiseerd dan gepland.

De **incidentele resultaten** leveren een verlies op van bijna €386k. Deze kosten hebben voornamelijk te maken met in 2022 geboekte facturen uit 2021. Deze hebben betrekking op licentiekosten (Microsoft) en op huisvestingkosten die voortkomen uit de samenwerking overeenkomst met de provincie Zeeland (Brzo-taken).

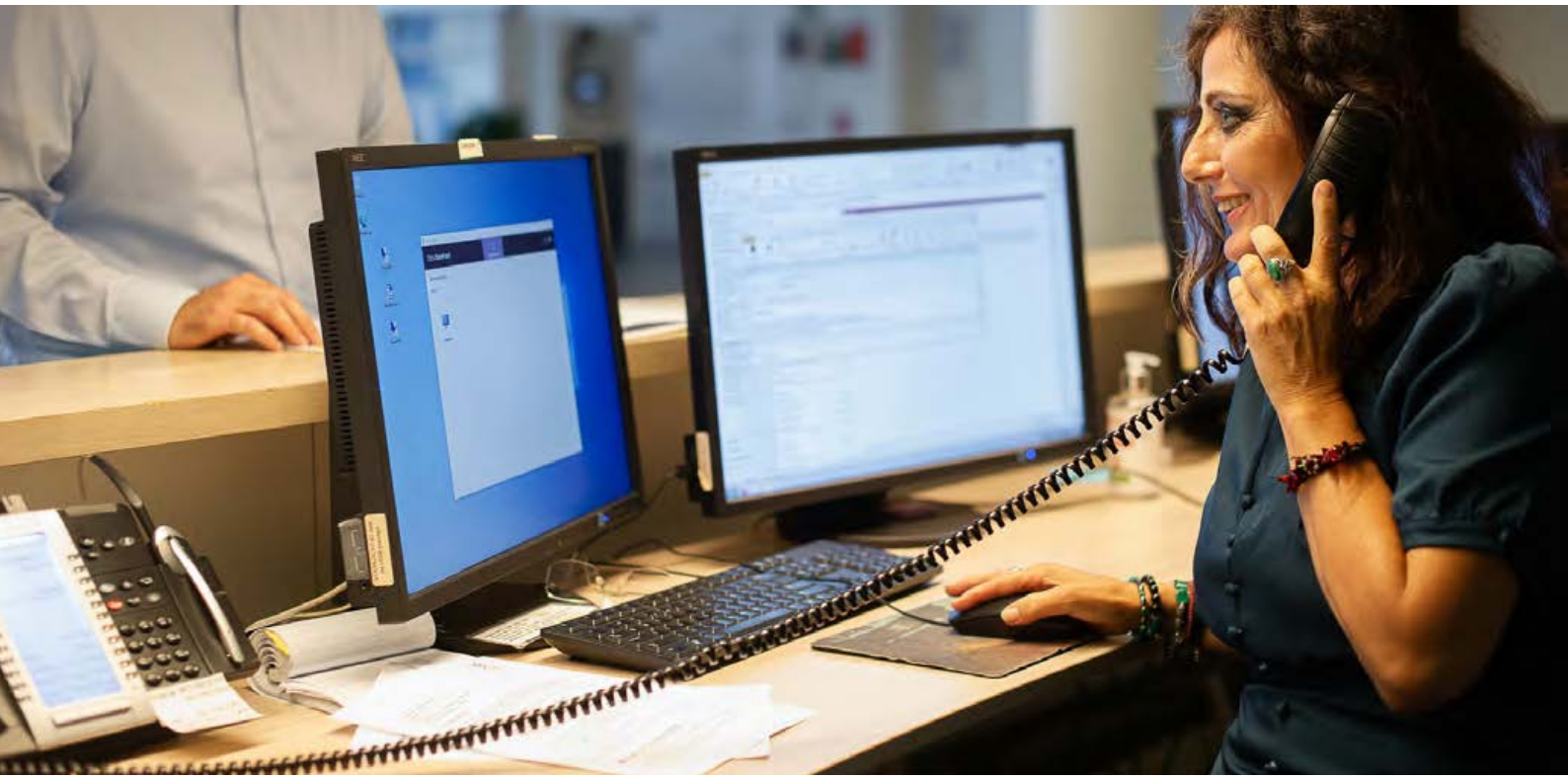

6.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen ratio geeft aan in welke mate DCMR beschikt over een financiële buffer om financiële gevolgen van risico's op te vangen. Het algemeen bestuur heeft een bandbreedte voor deze ratio vastgesteld van 1,0 < x < 1,4.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De optelling van de algemene reserve, het vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserves en de post onvoorzien vormen samen het beschikbare weerstandscapaciteit.

WEERSTANDSVERMOGEN	Bedrag x €1000
Algemene reserves	€815
Mutatie algemene reserves	€584
Post onvoorzien *	-
Mutatie vrij besteedbaar deel bestemmingsreserve	€1.773
Totaal	**€3.172**

*****De post onvoorzien is onderdeel van het resultaat en is daarmee onderdeel van de mutatie algemene reserves.*

Benodigde Weerstandsvermogen

De risicomanagementcyclus is de basis voor het berekenen van het benodigde weerstandsvermogen. Conform de nota risicomanagement en weerstandsvermogen DCMR 2020-2023, hanteert DCMR voor het berekenen van het benodigde weerstandsvermogen een opslag van 20% op het totaal mogelijke financieel gevolg van de risico's geclassificeerd als 'Zeer Hoog' en 'Hoog'.

De volgende risico's zijn gecategoriseerd als 'Zeer Hoog' en 'Hoog' en bepalen de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen:

1 **Focus managementsturing -** €740k
Door een te lage focus van sommige DCMR-managers op managementsturing, zoals dagdagelijkse sturing, zoals (tijdig) tijdschrijven, prognosticeren, management van het verlofstuwmeer, toetsen op inhoudelijke KPI's, prioriteren van activiteiten) van de organisatie *(aanleiding)* kan een onvolledig sturingsinformatiebeeld ontstaan (zoals managementinformatie, verlofsaldi, prognose) *(impact)*. waardoor een kans ontstaat op verkeerde/onjuiste beslissingen die een operationeel of financieel effect kunnen hebben *(gevolg).*

2 **Onzekerheid invoering Omgevingswet –** €500k
Door het herhaalde uitstel en het op landelijk, regionaal als DCMR niveau niet goed kunnen bepalen van de financiële effecten van de invoering van de Omgevingswet *(aanleiding),* kan dit mogelijk leiden tot onverwachte kostenstijgingen (vb. extra capaciteit inzet) *(impact)*, waardoor DCMR mogelijk een deel van haar uitgaven niet goed heeft begroot en terug zal moeten naar haar financiers zonder dat extra productie oplevert *(gevolg).*

3 **Tekort aan vakspecialisten voor aantal specifieke vakgebieden -** €100k
Voor een aantal specifieke functies en soms ook algemeen is het moeilijk om vacatures in te vullen. Dit is een landelijk beeld en speelt ook bij gemeentes en provincies *(aanleiding)* Dit kan leiden tot een verminderde dienstverlening *(impact)*, waardoor mogelijk uitvoeringsplannen niet worden gehaald en financiële effecten kunnen optreden bijvoorbeeld lagere dekking voor overhead) *(gevolg).*

4 **De aantasting van de fysieke en mentale gezondheid van medewerkers als gevolg van de coronamaatregelen –** geen/beperkt financieel gevolg
Ook in 2022 is dit risico actueel, gezien de na-effecten van Covid. Net als in 2021 blijft DCMR acteren door te sturen op persoonlijke aandacht voor het welzijn van de medewerkers, ruimte voor maatwerkafspraken, het delen van best practices, het faciliteren van Arbo-verantwoord materiaal, aandacht voor thuiswerkomstandigheden en vitaliteit. Bedrijfsmaatschappelijk werk is hierbij betrokken. De risico's zijn zowel kwalitatief als niet-materieel. Mogelijke gevolgen zijn verlies van kwaliteit, en afnemende veiligheid van de werkomstandigheden.

Het benodigde weerstandsvermogen = 1.2 * (€740k + €500k + €100k) = €1.608

Ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen ratio (beschikbare/ benodigde weerstandsvermogen) is 1.97

De ratio is gestegen ten opzichte van 2021 ondanks de verlaging van het vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserve en het hogere benodigde weerstandsvermogen en dankzij de toevoeging van het resultaat aan de algemene reserves. Zonder rekening te houden met het vrij besteedbare deel van de bestemmingsreserve is het weerstandsvermogen 0.87.
DCMR heeft afgesproken om de rationorm tussen 1,0 <x < 1,4 te houden.

DCMR is geen eigenaar van de volgende kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Het gebouw huurt DCMR.

Tabel: Kengetallen.

KENGETALLEN	Jaarverslag 2021	Begroting 2022	Jaarverslag 2022
Netto schuldquote Is hetzelfde als in 2021 doordat de activa en passiva zijde een evenredige daling laten zien.	-2,4%	0,3%	-2,4%
Structurele exploitatieruimte De solvabiliteit is ten opzichte van 2021 gestegen. Dit wordt veroorzaakt door nagenoeg gelijkblijvend EV, bij een sterkte daling van € 2.358 aan Passiva.	34,4%	27,9%	37,4%
Structurele exploitatieruimte De 0,1% daling ten opzichte van 2021 wordt veroorzaakt door hogere voorziening verlof, bij evenredige ontwikkeling structurele lasten.	6,4%	-0,1%	6,3%

Behalve financiële indicatoren schrijft het BBV (art. 25, lid 2) ook de verantwoording voor een aantal beleidsindicatoren voor die betrekking hebben op de realisatie van maatschappelijke effecten. Voor DCMR zijn alleen de indicatoren voor het taakveld bestuur en ondersteuning relevant.

Beheersing kosten externe inhuur

In absolute zin zijn de inhuurkosten in 2022 ongeveer €474k lager dan in 2021. Door de krappe arbeidsmarkt heeft DCMR €5.588k besteed aan het inhuren van personeel voor geplande formatie. Daarnaast is €1.729k uitgegeven aan het inhuren van personeel voor bijvoorbeeld de opvang van ziekte, zwangerschap. De inhuurprijzen zijn wel gestegen, maar ook dit jaar heeft het gebruik van ons dynamisch aankoopsysteem naast rechtmatige inkoop ook voor meer objectieve kosten-batenafweging opgeleverd.

Ontwikkeling aandeel overhead

Ten opzichte van 2021 is het relatieve aandeel van de overhead in de totale exploitatielasten in 2022 met 1% gestegen. In absolute zin steeg de overhead met €1.096k ten opzichte van 2021. Ten opzichte van de begroting 2022 bedroeg dit een daling 3,5% (€854k). De component loonkosten in de overhead laat een stijging zien van €600k, voornamelijk gerelateerd aan ondersteuning en inhuur buiten formatie. Behalve een prijscomponent (loonontwikkeling) en duurdere inhuur is ook de groei van eigen personeel een oorzaak. De component overige overhead, die bestaat uit onder andere huisvesting, ICT en kosten van uitbesteding zijn met €260k gedaald. De voornaamste daling is bereikt op het gebied van ICT doordat de automatiseringskosten lager zijn uitgevallen door een combinatie van factoren zoals betere beheersing van kosten, uitstel/afstel kosten (€650k).

Vennootschapsbelasting (VPB)

DCMR heeft van al haar activiteiten beoordeeld of er sprake is van een belaste activiteit conform de VPB. Daarnaast zijn alle activiteiten voor de VPB geclusterd in 19 clusters, waar deze een samenhang met elkaar hebben. Voor 2016 tot en met 2019 heeft DCMR aangifte gedaan. Hieruit is naar voren gekomen dat uiteindelijk geen VPB verschuldigd is. De VPB-aangifte over het boekjaar 2020 en 2021 zijn opgesteld. Ondanks, dat er geen grote wijzigingen in eventueel belaste activiteiten van DCMR hebben plaatsgevonden, is er uit de aangifte 2020 en 2021 respectievelijk 17k en 12k voortgekomen.

6.4 Financiering

De financieringsparagraaf vloeit voort uit de Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO). Voor DCMR is deze regelgeving vertaald in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde treasury statuut.

De wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) geeft aan dat de kasgeldlimiet maximaal 8,5% van het begrotingstotaal (primair) mag zijn. DCMR voldoet het volledige jaar hieraan.

DCMR milieudienst Rijnmond

DEEL B:
JAARREKENING 2022

DCMR milieudienst Rijnmond

7. BALANS

7.1 Balans

Activa 2022

(€ x € 1.000)	Per 31-12-2022		Per 31-12-2021	
ACTIVA	€	€	€	€
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		0		-
Materiële vaste activa		1.949		1.886
Investeringen met economisch nut				
- overige investeringen met economisch nut	1.949		1.886	
Financiële vaste activa		0,00		-
Totaal vaste activa		1.949		1.886
Vlottende activa				
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		12.926		15.940
Rekening-courantverhouding met het Rijk	8.864		12.555	
Nog te factureren omzet	1.168		1.259	
Vorderingen op openbare lichamen	2.751		2.126	
Overige vorderingen	143		-	
Liquide middelen		62		60
Kas- en banksaldi	62		60	
Overlopende activa		1.880		1.117
Voorschotbedrag met specifiek bestedingsdoel	382		143	
Overig nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.498		974	
Totaal vlottende activa		14.868		17.117
Totaal generaal		**16.817**		**19.003**

7.1 Balans

Passiva 2022

(€ x € 1.000)	Per 31-12-2022		Per 31-12-2021	
PASSIVA	€	€	€	€
Vaste passiva				
Eigen vermogen		4.403		4.866
Algemene reserve	815		1.770	
- Resultaat 2021			-954	
- Resultaat 2022	584			
Bestemmingsreserves				
- Overige bestemmingsreserves	3.004		4.050	
Vaste schulden		0		0
Waarborgsom	-			
Voorzieningen		635		
- Voorziening verlofuren	635			0
Totaal vaste passiva		5.038		4.866
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		5.860		7.122
Kasgeldleningen	-		0	
Banksaldi	-		0	
Overige schulden	5.860		7.122	
Overlopende passiva		5.919		7.015
Vooruitontvangen bedragen	1.711		1.174	
Vooruitontvangen facturen	-		0	
Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	2.988		4.767	
Nog te betalen bedragen	1.220		1.074	
Totaal vlottende passiva		11.779		14.137
Totaal generaal		**16.817**		**19.003**

Jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume

Voor de Bovenwettelijke verloftegoeden van medewerkers heeft DCMR in 2022 een eerste voorziening gemaakt. Hiervoor is een bedrag van €635k opgenomen.

7.2 Toelichting Activa

7.2.1 Materiële vaste activa

Overige investeringen met een economisch nut (€ x 1.000)	Ultimo 2022 €	Ultimo 2021 €
Inrichting nieuwe pand DCMR	0	1
Machines, apparaten en installaties	1.194	1.556
Overige mat.vaste activa	756	330
TOTAAL	1.949	1.886

Verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut

Omschrijving (€ x 1.000)	boekwaarde 31-12-2021 €	investeringen €	des-investeringen €	afschrijvingen €	bijdragen van derden €	afwaar-deringen €	boekwaarde 31-12-2022 €
Inrichting nieuwe pand DCMR	1	-	-	1	-	-	0
Machines, apparaten en installaties	1.556	242	17	587	-	-	1.194
Overige mat.vaste activa	330	518	-	92	-	-	756
Totaal	1.886	760	17	680	-	-	1.949

Investeringen

De afschrijvingen zijn opgenomen in de exploitatie waardoor investeringsruimte ontstaat. De in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

Omschrijving investeringen (€ x 1.000)	2022 €
Machines, apparaten en installaties	242
Overige mat.vaste activa	518
Totaal	760

Afschrijvingspercentages

Inrichting nieuw pand DCMR: 10%

Machines, apparaten en installaties: 20–25%

Overige materiële vaste activa: 10%

7.2.2 Vlottende activa

Nog te factureren omzet

De in de balans opgenomen nog te facturen omzet:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2022 €	Ultimo 2021 €
Nog te facturen omzet	1.168	1.259
TOTAAL	1.168	1.259

In de nog te factureren omzet is de waarde opgenomen van de prestaties op projecten die ultimo 2022 een doorlopend karakter hebben. De vooruit gefactureerde termijnen zijn hierop in mindering gebracht.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Soort vordering (€ x 1.000)	Openstaande vorderingen 31-12-2022 €	Voorziening oninbaarheid 31-12-2022 €	Openstaande vorderingen 31-12-2022 €
Rekening-courantverhouding met het Rijk	8.864	-	8.864
Nog te factureren omzet	1.168	-	1.168
Vorderingen op openbare lichamen	2.751	-	2.751
Overige Vorderingen	143	-	143
Totaal	12.926	-	12.926

De rekening-courantverhouding met het Rijk geeft de vordering van DCMR weer op de Rijksschatkist als gevolg van de verplichte deelname van decentrale overheden aan het zogeheten schatkistbankieren. Met die regeling worden alle liquiditeiten van decentrale overheden boven een beperkt minimum geparkeerd bij de Rijksschatkist.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2022 €	Ultimo 2021 €
Banksaldi	62	60
Kas	-	-
TOTAAL	62	60

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van DCMR. Het drempelbedrag aan liquide middelen, dat is uitgezonderd niet aan te houden in 's Rijks schatkist over het jaar 2022 bedraagt €556k. Hieronder een overzicht van het gemiddeld banksaldo per kwartaal als bedoeld als uitzondering niet aan te houden in 's Rijks schatkist.

Omschrijving	**Ultimo 2022** (€ x 1.000)
1e kwartaal	59
2e kwartaal	56
3e kwartaal	68
4e kwartaal	84

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2022 €	Ultimo 2021 €
Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	382	143
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.498	974
TOTAAL	1.880	1.117

De post voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel bestaat volledig uit vorderingen op de participanten:

Omschrijving (€ x 1.000)	Saldo 31-12-2021 €	Saldo 31-12-2022 €
Participant Goeree Overflakkee	66	293
Participant Hellevoetsluis	8	2
Participant Lansingerland	41	42
Participant Maassluis	29	3
Participant Albrandswaard		17
Participant Brielle		18
Participant Nissewaard		5
MSR (MOI)		3
Totaal	143	382

Voor de aansluiting met de stand per 31-12-2022 wordt verwezen naar bijlage 11.5 Overzicht voorschot met specifiek bestedingsdoel per participant.

7.3 Toelichting Passiva

7.3.1 Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2022 €	Ultimo 2021 €
Algemene reserve	815	1.770
Bestemmingsreserves	3.004	4.050
Resultaat na bestemming	584	-954
TOTAAL	4.403	4.866

In de vergadering van het algemeen bestuur in december 2019 is besloten tot de vorming van een nieuwe bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering en met ingang van het begrotingsjaar 2020 jaarlijks €1mln te doteren vanuit de begroting. Met deze reserve worden projecten gefinancierd die beogen een stapsgewijze transitie van de bedrijfsvoering en digitalisering van de kerntaken te realiseren. Deze modernisering ondersteunt de ontwikkeling van DCMR als data gedreven omgevingsdienst. Hierbij worden zowel de primaire als de onder-

steunende processen geprofessionaliseerd, zodat DCMR voorbereid is op de Omgevingswet. Hiervoor is €1.605k aangewend.

De bestemmingsreserve personeel en organisatie is gevormd voor de dekking van incidentele personele frictiekosten, die onder andere zijn ontstaan door de reorganisaties van 2010 en 2015. Aangezien er voor deze reserve geen bestemming meer is, heeft het algemeen bestuur besloten om €56k te laten vrijvallen en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Modernisering Bedrijfsvoering.

Daarnaast heeft het algemeen bestuur besloten om het negatieve rekeningresultaat 2021 ad -€954k ten laste te brengen van de Algemene Reserve. Conform besluit is dit verwerkt in deze jaarrekening. Vanaf 2022 zijn er projecten starten – circulaire economie en energietransitie – die worden gedekt vanuit de reserve Duurzaamheidsopgaven.

Het verloop per reserve over 2022 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving (€ x 1.000)	Saldo 31-12-2021 €	Toevoeging €	Onttrekking €	Bestemming resultaat €	Saldo 31-12-2022 €
Algemene reserve	1.770	-		-954	815
	1.770	-	-	-954	815
Bestemmingsreserves					
Modernisering Bedrijfsvoering	1.730	1.106	1.605	-	1.231
Personeel en organisatie	56	-	56	-	-
Duurzaamheidsopgaven	2.264	-	490	-	1.773
	4.050	1.106	2.151	-	3.004
Resultaat na bestemming					
Resultaat 2021	-954	-	-	954	-
Resultaat 2022	-	-	-	584	584
	-954	-	-	1.538	584
Totaal	4.866	1.106	2.151	584	4.403

De besteding van de middelen uit de reserve Bedrijfsvoering wordt beschreven in par 5.2. De besteding van de middelen uit de reserve duurzaamheidsopgaven wordt beschreven in deel c, par 4.

Voorstel technische resultaatbestemming:
Overeenkomstig het aan het dagelijks bestuur gedane voorstel het totaal van €584k ten bate te brengen van de algemene reserves.

Voorzieningen

In onderstaande tabel is de hoogte van de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen weergegeven.

Het verloop Voorzieningen over 2022 wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven.

Omschrijving (€ x 1.000)	Saldo 31-12-2021 €	Toevoeging €	Onttrekking €	Vrijval	Dotatie €	Saldo 31-12-2022 €
Voorzieningen						
Voorziening Verlofuren	0,00	635	0,00	0,00	635	635
Totaal	0,00	635	0,00	0,00	635	635

7.3.2 Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2022 €	Ultimo 2021 €
Schulden < 1 jaar	5.860	7.122
Vooruitontvangen bedragen	1.711	1.174
Vooruitontvangen facturen	-	-
Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	2.988	4.767
Nog te betalen bedragen	1.220	1.074
TOTAAL	11.779	14.137

Schulden korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2022 €	Ultimo 2021 €
Schulden aan leveranciers	2.854	1.124
Schuld aan Belastingdienst (af te dragen omzetbelasting)	862	3.951
Schuld aan Belastingdienst (af te dragen loonheffing)	2.144	2.047
TOTAAL	5.860	7.122

Er zijn geen kasgeldleningen en geen bank- of girorekeningen met een negatief saldo.

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

(€ x 1.000)	€	€
Vooruitontvangen bedragen	1.711	1.174
Vooruitontvangen facturen	-	0
Nog te betalen bedragen	1.220	1.074
Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	2.988	4.767
TOTAAL	5.919	7.015

De post nog te betalen bedragen valt uiteen in de volgende posten:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2022 €	Ultimo 2021 €
Te vorderen overige belastingen	0	0
Nog te betalen kosten	1.220	1.074
Totaal	1.220	1.074

De post voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel valt uiteen in de volgende bedragen en bestaat volledig uit schuld aan de participant:

Omschrijving (€ x 1.000)	Saldo 31-12-2021 €	Saldo 31-12-2022 €
Participant Albrandswaard	68	
Participant Barendrecht	23	19
Participant Brielle	34	
Participant Capelle aan den IJssel	104	15
Participant Krimpen aan den Ijssel	216	198
Participant Nissewaard	95	
Participant Ridderkerk	247	188
Participant Rotterdam	769	550
Participant Schiedam	179	353
Participant Vlaardingen	537	572
Participant Westvoorne	96	62
Participant Provincie Zuid Holland	1.558	443
Subtotaal	3.927	2.399
Provincie Zeeland	228	45
Beheer I-Kwadraat (Fase A-plus)	277	310
Beheerorganisatie Ranomos	285	234
MSR (MOI)	49	
Subtotaal	840	589
Totaal	4.767	2.988

Voor de aansluiting met de stand per 31-12-2022 wordt verwezen naar bijlage 11.5 Overzicht voorschot met specifiek bestedingsdoel per participant.

Deze voorschotbedragen betreffen middelen waarover DCMR geen directe zeggenschap heeft. Dit omdat zij die middelen enerzijds beheert in opdracht van de participanten en ze anderzijds beschikbaar zijn gesteld voor specifieke werkzaamheden. De mutaties in het voorschot worden veroorzaakt door over- of onderbestedingen op het werkplan van een participant, door toekenning van extra middelen gedurende het jaar of door afrekening van afgeronde projecten van participanten waarvan is afgesproken dat deze afrekening via het voorschot van de betreffende participant verloopt.

7.4 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

DCMR is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende niet uit de balans blijkende financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste.

Overzicht langlopende verplichtingen					
Omschrijving	Leverancier	Einddatum contract (exclusief opties verlenging)	Verplichting < 1 jaar	Verplichting 1 tot 2 jaar	Verplichting 2 tot 5 jaar
EA2019 Warme- en koude dranken	Selecta Netherlands BV	30-4-2025	€ 72.352	€ 72.352	€ 24.117
EA2019 Digitale Checklisten	Genetics B.V.	1-1-2024	€ 108.709		
EA2019 Afvalmanagement	Renewi Nederland B.V./Ecosmart	30-11-2023	€ 52.963		
Multifunctionals (printers)	Veenman	30-6-2023	€ 17.333		
EA2019 Nieuw Financieel Systeem	Technology 2 Enjoy	31-12-2023	€ 269.433		
EA2019 Bodeminformatiesysteem	Roxit	31-12-2023	€ 38.277		
WGA	Loyalis/ASR	31-12-2025	€ 178.353	€ 178.353	€ 178.353
EA2019 Nazorg bodemlokaties	Afvalservice Bodemzorg	5-1-2024	€ 62.132		
EA2020 ICT supportdesk	NTNT (vh. Groupe Open)	1-9-2022	€ 139.133		
NMK-A	Geodan	30-7-2023	€ 94.553		
Backup and Storage	SLNT IT BV	31-10-2023	€ 180.000		
Gebruik personeelssysteem	RAET	31-12-2025	€ 162.978	€ 162.978	€ 162.978
Mobiele communicatie via VNG	Vodafone	21-4-2023	€ 50.112		
EA2020 Onderhoud gebouwen	Veolia Gebouwenbeheer	1-1-2025	€ 103.972	€ 103.972	
EA2020 Schoonmaak	CSU	30-9-2024	€ 275.540	€ 206.655	
Huur Parallelweg 1, Schiedam	ROC Beheer BV.	9-12-2023	€ 2.027.497		
EA2020 Nieuwe Website	Betawerk	31-3-2023	€ 8.852		
EA2020 Nieuw VTH Systeem	Mozard BV	31-12-2025	€ 46.265	€ 46.703	€ 46.703
EA2020 Accountantcontrole	PWC	31-7-2023	€ 47.985		
Catering	V'Business	31-12-2023	€ 135.080		
Medewerkersonderzoek	Effectory BV	1-11-2023	€ 61.226		
Overeenkomst Ontwikkeling Normstelling Vliegenoverlast	Stichting KAD	31-12-2023	€ 63.277		
Elektriciteit	Vattenfall Sales Nederland NV	31-12-2025	€ 439.202	€ 439.202	€ 439.202
TOTAAL			€ 4.635.223	€ 1.210.215	€ 851.353

Leasecontracten wagenpark

Het wagenpark wordt geleased bij één leasemaatschappij. De aangegane verplichting bedraagt exclusief brandstof ca. €100k op jaarbasis.

7.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Tot heden is er geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum die enige invloed zouden kunnen hebben.

DCMR milieudienst Rijnmond

8. ALGEMENE WAARDERINGSGRONDSLAGEN

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

8.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balansonderdeel anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij bij het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen en schulden als gevolg van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerd aan verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Bij deze uitzondering moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Als er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

8.2 Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op

het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op het moment dat het kapitaalgoed in gebruik wordt genomen, wordt met afschrijven gestart.

8.3 Vlottende activa

De projecten zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven.

Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de projecten worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Afgeronde projecten worden gewaardeerd tegen de kostprijs. Deze bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen. De liquide middelen en overlopende posten worden tegen nominale waarde opgenomen.

8.4 Passiva

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene, bestemmingsreserve en het resultaat na bestemming volgens het overzicht van baten en lasten. Van bestemmingsreserves die niet met juridisch onontkoombare verplichtingen zijn belast, valt het (restant)saldo van een bestemmingsreserve zonder voorafgaand bestuursbesluit ten gunste van het 'resultaat na bestemming' vrij als:

a) Het doel waarvoor de bestemmingsreserve is gevormd vervalt, of
b) Gedurende drie jaar niets aan de bestemmingsreserve is onttrokken of toegevoegd.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De afrekening met de participanten vindt volledig plaats op basis van werkelijke uren en materiële lasten. Het saldo van de onder- of overbesteding ten opzichte van het werkplan wordt in zijn geheel verrekend met het voorschot met specifiek bestedingsdoel.

DCMR milieudienst Rijnmond

9. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

9.1 Overzicht baten en lasten

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022

Omschrijving	Raming begrotingsjaar voor wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie 2022			Begrotingsafwijking		
Programma's	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
(€ x 1.000)	a	b	c = a-b	a	b	c = a-b	d	e	f = d - e	g = a- d	h = b- e	i = g - h
Programma Milieubeheer	49.471	-	49.471	50.011	50.121	-110	53.731	55.925	-2.194	-3.720	-5.803	2.083
Programma Bedrijfsvoering	-	-	-	25.108	26.158	-1.050	25.308	23.276	2.032	-200	2.882	-3.082
Kosten overhead	-	-	-	*25.108*	*25.108*	-	*23.276*	*23.276*	-	*1.832*	*1.832*	-
Bezettingsresultaat afdelingen	-	-	-	-	*1.050*	*-1.050*	*2.032*	*-2.194*	*162*	*-2.032*	*3.243*	*-5.275*
Totaal participant	49.471	-	49.471	75.119	76.279	-1.160	79.039	79.201	-162	-3.920	-2.921	-999
Algemene dekkingsmiddelen												
saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
overige dekkingsmiddelen	100	-	100	50	-	50	36	-	36	14	-	14
onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-12	374	-386	12	-374	386
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	100	-	100	50	-	50	24	374	-350	26	-374	400
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor onttrekkingen/dotaties	**49.571**	**-**	**49.571**	**75.169**	**76.279**	**-1.110**	**79.063**	**79.575**	**-512**	**-3.894**	**-3.295**	**-599**
Toevoeging/Onttrekkingen aan reserves												
Resultaat voorgaand boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	-	-	-	1.730	1.000	730	1.605	1.056	549	125	-56	181
Mutatie reserve Personeel en Organisatie	-	-	-	-	-	-	56	-	56	-56	-	-56
Mutatie reserve Duurzaamheidsopgaven	-	-	-	380	-	380	490	-	490	-110	-	-110
subtotaal mutatie reserves	-	-	-	2.110	1.000	1.110	2.151	1.056	1.095	-41	-56	15
Resultaat na Toevoegingen/Onttrekkingen	**49.571**	**-**	**49.571**	**77.279**	**77.279**	**-**	**81.214**	**80.631**	**584**	**-3.935**	**-3.351**	**-584**
	Voorstel technische toevoeging / onttrekking aan reserves											
Mutatie Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Personeel en Organisatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
subtotaal mutatie reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na technische bestemming	**49.571**	**-**	**49.571**	**77.279**	**77.279**	**-**	**81.214**	**80.631**	**584**	**-3.935**	**-3.351**	**-584**

9.2. Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Raming 2022			Realisatie 2022			Begrotingsafwijking		
Financiering en algemene dekkingsmiddelen	baten a	lasten b	saldo c = a-b	baten d	lasten e	saldo f = d - e	baten g = a- d	lasten h = b- e	saldo i = g - h
Betaalde rente financiering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bespaarde rente op eigen vermogen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Doorberekende rente aan kostenplaatsen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige opbrengsten	€ 100	€ -	€ 100	€ 36	€ -	€ 36	€ 64	€ -	€ 64
Onvoorzien	€ -	€ -	€ -	€ 12-	€ -	€ 12-	€ 12	€ -	€ 12
Totaal	€ 100	€ -	€ 100	€ 24	€ -	€ 24	€ 76	€ -	€ 76

Het inschatten van de post 'overige opbrengsten' is lastig gezien de onzekerheid van de realisatie. De huidige afwijkingen zijn het gevolg van de uitvoering van het gekozen beleid. Dit betreft geen onrechtmatige afwijkingen.

DCMR milieudienst Rijnmond

10

10. OVERIGE GEGEVENS

10.1 Wet normering topinkomens

De Wet normering van topinkomens (WNT) regelt hoeveel topfunctionarissen in de (semi)publieke sector maximaal mogen verdienen. De WNT is van toepassing op DCMR Milieudienst Rijnmond. Op grond van het bepaalde in §4, artikel 4.1, 1e lid, letters a tot en met g van de Wet normering topfunctionarissen publieke en semipublieke sector moeten de gevraagde gegevens van de (waarnemend- en) directeur openbaar gemaakt worden.

Gegevens 2022	
bedragen x €1	**R.M. Thé**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01–31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 156.975,80
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.515,44
Subtotaal	*€180.491,24*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 180.491,24**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2021	
bedragen x €1	**R.M. Thé**
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01–31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 154.885,93
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.895,04
Subtotaal	*€ 177.780,97*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 177.780,97**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

10.2 Bestuursleden algemeen bestuur

Onderstaande tabel bevat de samenstelling van het algemeen en dagelijks bestuur (AB/DB) van DCMR. De bestuursleden zijn wethouder in de genoemde gemeente, of gedeputeerde van de provincie. De AB- en DB-leden verrichten de werkzaamheden onbezoldigd en ontvangen geen bezoldiging gelet op de Wet Normering Topinkomens. De leden van het AB worden aangewezen door de gemeenteraden en provinciale staten. De leden van het DB worden aangewezen door en vanuit het AB. In maart 2022 vonden gemeenteraadsverkiezingen plaats. Door de veranderingen in de colleges van B&W van de gemeenten is ook de samenstelling van het AB en DB van DCMR gewijzigd. Onderstaand wordt daarom ook de samenstelling na de college-veranderingen (medio 2022) in een tabel genoemd.

Samenstelling AB en DB tot de verkiezingen en vorming van nieuwe colleges van B&W.

DCMR-participant	Naam	Bestuursfunctie
Provincie Zuid-Holland	de heer M. Stolk	Voorzitter DB en AB
Provincie Zuid-Holland	de heer F. Zevenbergen	Portefeuillehouder financiën, DB en AB
Gemeente Rotterdam	de heer A. Bonte	Vicevoorzitter DB en AB
Gemeente Albrandswaard	de heer M.C. Goedknegt	DB en AB
Gemeente Brielle	De heer A. Schoon	AB
Gemeente Vlaardingen	de heer B. Bikkers	DB en AB
Gemeente Barendrecht	mevrouw T.F. de Jonge	AB
Gemeente Capelle aan den IJssel	de heer N.C. van Veen	AB
Gemeente Goeree-Overflakkee	de heer D. Markwat	AB
Gemeente Hellevoetsluis	de heer P. Schop	AB
Gemeente Krimpen aan den IJssel	de heer A. Timm	AB
Gemeente Lansingerland	de heer J.W. van den Beukel	AB
Gemeente Maassluis	de heer J.M.H. Evers	AB
Gemeente Nissewaard	de heer I. Bal	AB
Gemeente Ridderkerk	de heer M. Japenga	AB
Gemeente Rotterdam	de heer A.H.P. van Gils	AB
Gemeente Schiedam	mevrouw A.J.M. Laan	AB
Gemeente Westvoorne	Mevrouw L. van der Pol	DB en AB
Provincie Zuid-Holland	mevrouw J.N. Baljeu	AB

Nieuwe samenstelling AB en DB, na de vorming van de nieuwe colleges van B&W (medio 2022)

DCMR-participant	Naam	Bestuursfunctie
Provincie Zuid-Holland	de heer M. Stolk	Voorzitter DB en AB
Provincie Zuid-Holland	de heer F. Zevenbergen	Portefeuillehouder financiën, DB en AB
Gemeente Rotterdam	Mevrouw C. Zeegers	Vicevoorzitter DB en AB
Gemeente Albrandswaard	De heer R. Polder	AB
Gemeente Brielle	De heer A. Schoon	AB
Gemeente Vlaardingen	De heer K. Kegel	AB
Gemeente Barendrecht	De heer L. van der Linden	AB
Gemeente Capelle aan den IJssel	De heer S. Geissler	AB
Gemeente Goeree-Overflakkee	De heer D. Markwat	AB
Gemeente Hellevoetsluis	De heer P. Schop	AB
Gemeente Krimpen aan den IJssel	De heer W. Tempel	DB en AB
Gemeente Lansingerland	De heer M. Muis	AB
Gemeente Maassluis	Mevrouw D. Mulder	AB
Gemeente Nissewaard	De heer C. Hottentot	AB
Gemeente Ridderkerk	De P. Meij	AB
Gemeente Rotterdam	De heer M. Struijvenberg	AB
Gemeente Schiedam	De heer F. Hamerslag	DB en AB
Gemeente Westvoorne	Mevrouw L. van der Pol	DB en AB
Provincie Zuid-Holland	Mevrouw J.N. Baljeu	AB

In de gemeenten Westvoorne, Hellevoetsluis en Brielle vonden de gemeenteraadsverkiezingen in verband met herindeling pas plaats op 23 november 2022. Het college van de nieuwe gemeente Voorne aan Zee is begin januari 2023 geïnstalleerd. De bestuurders van de gemeenten Westvoorne, Hellevoetsluis en Brielle waren tot eind 2022 lid van het Algemeen bestuur van DCMR.

DCMR milieudienst Rijnmond

11

11. BIJLAGE

11.1 Nadere verklaring producten

Reguleren

Uitgebreide procedure Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht)
Deze categorie betreft de volgende producten: wijzigen voorschriften (milieu), revisie (milieu), handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening (voor zover uitgebreid, deels zijn dit reguliere producten die niet zijn meegeteld), oprichting (milieu), intrekkingsbesluit (milieu), verandering (milieu), handelingen met gevolgen voor beschermde natuurgebieden.

Reguliere procedure Wabo
Onder dit kopje zijn uitsluitend het aantal milieuneutrale meldingen weergegeven.

Toezicht

Er zijn verschillende soorten inspecties. Globaal zijn dit de volgende:

Opleveringscontrole
Inspectie ter oplevering van een nieuwe of gewijzigde vergunning.

Preventieve controle
Een controle op het bedrijf waarbij bepaalde bedrijfsonderdelen of milieuaspecten fysiek worden gecontroleerd. Deze inspecties worden gericht ingezet daar waar de risico`s in de branches het grootst zijn.

Nacontrole
Een controle bij een bedrijf volgend op een eerdere preventieve controle waarbij overtredingen geconstateerd zijn. Tijdens de nacontrole wordt bezien of de overtredingen voortduren of al ongedaan gemaakt zijn.
Administratieve controle
Een administratieve controle is een controle waarbij bedrijfsdocumenten worden geïnspecteerd.

Klachten- of voorvalonderzoek
Inspectie om de bron en oorzaak van klachten of voorvallen te achterhalen.

Inventariserende controle
Inspectie waarbij de bedrijven of wijzigingen in de bedrijvigheid in een bepaald gebied worden geïnventariseerd.

Brzo-controle
Een inspectie bij een Brzo-inrichting wordt uitgevoerd om na te gaan of de inrichting voldoet aan de verplichtingen die voortvloeien uit het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015) en daarmee verbonden regelgeving. Tijdens de VT-inspectie wordt de Wabo-gerelateerde wetgeving opgepakt (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). De Brzo-controles worden gezamenlijk met de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) en met de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (voormalige Nederlandse Arbeidsinspectie) uitgevoerd. De aard van de inspecties is systeemgericht en/of technisch.

11. BIJLAGE

Bodem

Beschikkingen
Dit betreft de volgende beschikkingen: verlening subsidie bodemsanering, BUS-evaluatie bodemsanering (Besluit uniforme saneringen), evaluatieverslag bodemsanering, saneringsplan bodemsanering ernst/spoed, bodemsanering nazorgplan.
Inspecties Wbb (Wet bodembescherming)/ Bbk (Besluit bodemkwaliteit)
Dit betreffen de volgende controles: Bbk, bodemsanering niet-Wbb, bodemsanering Wbb ernstig/niet ernstig, mobiele puinbreker (locatiegebonden controle buiteninrichtingen), nazorglocaties, ontgrondingen.

Beoordeling rapportages
Dit betreffen de volgende beoordelingen: monitoringsrapportage, plan van aanpak nieuw geval van bodemverontreiniging, melding besluit bodemkwaliteit en rapportage bodemonderzoek.

Overige gebiedsgerichte producten

Geluid
Bij geluid gaat het om de ontheffingen geluidsbelasting.

Luchtvaart
Het betreft hier ontheffingen tijdelijk en uitzonderlijk gebruik (TUG) en controles TUG. Deze taak wordt alleen voor de provincie uitgevoerd.

Ruimtelijke ontwikkeling
Het betreft de producten advies milieuaspecten, beoordeling goede ruimtelijke ordening (GRO), quickscan gebiedsbestemmingsplannen en haalbaarheidsscan ruimtelijke intake team (RIT). Daarnaast de nulstapadviezen m.e.r., de vormvrije m.e.r.-beoordelingen en de m.e.r.-beoordelingsbesluiten. Verreweg de meeste producten zijn opgesteld voor de gemeente Rotterdam.

Vuurwerk
Het betreft de ontbrandingstoestemmingen vuurwerk, de behandeling van meldingen vuurwerkontbranding en controles bij vuurwerkevenementen. Deze taken worden uitsluitend voor de provincie uitgevoerd.

11. BIJLAGE

11.2 Rechtmatigheidsverantwoording

Op grond van hun verantwoordelijkheid stelt het dagelijks bestuur (DB) van de gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond de rechtmatigheid als volgt vast:

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen:

- het begrotingscriterium,
- het voorwaardencriterium,
- en het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het DB van de gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het dagelijks en algemeen bestuur op 8 december 2022 het vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves.

Bevinding

Het DB is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot salarissen en aanbesteding rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het DB ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

11. BIJLAGE

11.3. Staat van activa

Overzicht van onroerende en roerende bezittingen in euro's

(€ x 1.000)	Aanschafwaarde 31 dec 21	Investeringen 2022	Desinvesteringen en geheel afgeschreven bedragen in 2022	Aanschafwaarde 31 dec 22	Afschrijving tot en met 2021	Afschrijving Desinvestering 2022	Afschrijving 2022	Afschrijving tot en met 2022	Boekwaarde per 31 dec 21	Boekwaarde per 31 dec 22
GEBOUW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
INRICHTING NIEUWE PAND	2.397	-	-	2.397	2.396	-	1	2.397	1	0
KANTOORMEUBILAIR	2.347	518	-	2.865	2.017	-	92	2.109	330	756
COMMUNICATIEMIDDELEN	756	15	-	771	520	-	63	584	236	187
AUTOMATISERING	4.983	227	17	5.193	3.663	-17	523	4.186	1.320	1.007
METINGEN/ADVIEZEN	2.303	-	-	2.303	2.303	-	-	2.303	-	-
TOTAAL GENERAAL	12.787	759	17	13.529	10.900	-17	679	11.580	1.886	1.949

11. BIJLAGE

11.4 Werkplanoverzicht per opdrachtgever

Omschrijving	Raming begroting na wijziging			Realisatie 2022			Begrotingsafwijking		
opdrachtgevers	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
(€ x 1.000)	a	b	c = a-b	d	e	f = d - e	g = a- d	h = b- e	i = g - h
Gemeente Albrandswaard	383	383	-	489	489	-	-105	-105	-
Gemeente Barendrecht	702	702	-	771	771	-	-69	-69	-
Gemeente Brielle	601	601	-	653	653	-	-52	-52	-
Gemeente Capelle aan den IJssel	550	550	-	598	598	-	-47	-47	-
Gemeente Goeree-Overflakkee	1.603	1.603	-	1.831	1.831	-	-227	-227	-
Gemeente Hellevoetsluis	593	593	-	673	673	-	-80	-80	-
Gemeente Krimpen aan den IJssel	521	521	-	539	539	-	-18	-18	-
Gemeente Lansingerland	1.587	1.587	-	1.682	1.682	-	-95	-95	-
Gemeente Maassluis	479	479	-	443	443	-	36	36	-
Gemeente Nissewaard	1.113	1.113	-	1.223	1.223	-	-110	-110	-
Gemeente Ridderkerk	967	967	-	1.025	1.025	-	-59	-59	-
Gemeente Schiedam	1.574	1.574	-	1.399	1.399	-	175	175	-
Gemeente Vlaardingen	1.784	1.784	-	1.731	1.731	-	54	54	-
Gemeente Westvoorne	541	541	-	557	557	-	-16	-16	-
Gemeente Rotterdam	20.563	20.563	-	21.495	21.495	-	-932	-932	-
Provincie Zuid-Holland	29.940	29.940	-	30.719	30.719	-	-779	-779	-
Provincie Zeeland	3.492	3.492	-	3.667	3.667	-	-175	-175	-
Projecten	7.075	7.075	-	8.200	8.274	-75	-1.125	-1.199	75
Totaal opdrachtgevers	**74.069**	**74.069**	**-**	**77.694**	**77.769**	**-75**	**-3.626**	**-3.701**	**75**
Bezettingsresultaat afdelingen	-	1.050	-1.050	2.032	2.194	-162	-2.032	3.243	-5.275
Algemene dekkingsmiddelen				77.694	77.769	-75			
saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
overige dekkingsmiddelen	100	-	100	36	-	36	64	-	64
onvoorzien	-	-	-	-12	374	-386	12	-374	386
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	100	-	100	24	374	-350	76	-374	450
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor onttrekkingen/toevoegingen	**74.169**	**75.118**	**-950**	**79.750**	**80.337**	**-512**	**-5.580**	**-832**	**-4.750**
Toevoeging/Onttrekkingen aan reserves									
Resultaat voorgaand boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	-	-	-	1.605	1.056	549	-1.605	-1.056	-549
Mutatie reserve Personeel en Organisatie	-	-	-	56	-	56	-56	-	-56
Mutatie reserve Duurzaamheidsopgaven	-	-	-	490	-	490	-490	-	-490
subtotaal mutatie reserves	-	-	-	2.151	1.056	1.095	-2.151	-1.056	-1.095
Resultaat na ontrekkingen/toevoegingen	**74.169**	**75.118**	**-950**	**81.901**	**81.393**	**584**	**-7.731**	**-1.888**	**-5.845**
Voorstel technische toevoeging / onttrekking aan reserves									
Mutatie Algemene reserve	0	0	0	0	0	-	0	0	0
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	-	0	0	0
Mutatie reserve Personeel en Organisatie	0	0	0	0	0	-	0	0	0
subtotaal mutatie reserves	0	0	0	0	0	-	0	0	0
Resultaat na technische bestemming	**74.169**	**75.118**	**949**	**81.901**	**81.393**	**584**	**-7.731**	**-1.888**	**-5.845**

11. BIJLAGE

11.5 Overzicht voorschot met specifiek bestedingsdoel per participant

Omschrijving (€ x 1.000)	Saldo 31-12-2021 €	Mutatie 2022 €	Saldo 31-12-2022 €	Saldo 31-12-2022 (€ x 1)
Participant Albrandswaard	68	-86	-17	-16.976
Participant Barendrecht	23	-4	19	18.561
Participant Brielle	34	-52	-18	-17.770
Participant Capelle aan den IJssel	104	-90	15	15.030
Participant Goeree Overflakkee	-66	-227	-293	-292.854
Participant Hellevoetsluis	-8	6	-2	-1.705
Participant Krimpen aan den Ijssel	216	-18	198	197.716
Participant Lansingerland	-41	-1	-42	-41.744
Participant Maassluis	-29	26	-3	-2.766
Participant Nissewaard	95	-100	-5	-5.282
Participant Ridderkerk	247	-59	188	188.009
Participant Rotterdam	769	-220	550	549.604
Participant Schiedam	179	175	353	353.081
Participant Vlaardingen	537	34	572	571.636
Participant Westvoorne	96	-35	62	62.103
Participant Provincie Zuid Holland	1.558	-1.115	443	443.245
Provincie Zeeland	228	-184	45	44.629
Totaal	4.012		2.065	2.064.518

Totaal van de vorderingen op participanten	-143		-379	-379.096
Totaal van de schulden aan participanten	4.155		2.444	2.443.614
Saldo	4.012		2.065	2.064.518

11. BIJLAGE

11.6 Overzicht van baten en lasten per taakveld

V&W DCMR naar Taakveld		Bedrag (€ x 1.000)
Taakveld	*Categorie*	
7.4 Milieubeheer	3.6 Huren	0
7.4 Milieubeheer	3.8 Overige goederen en diensten	77.031
7.4 Milieubeheer	7.1 Mutatie reserves	2.151
Totale Baten		**79.182**
Taakveld	*Categorie*	
7.4 Milieubeheer	1.1 Salarissen en sociale lasten	53.528
7.4 Milieubeheer	2.1 Belastingen	64
7.4 Milieubeheer	3.5.1 Ingeleend personeel	7.591
7.4 Milieubeheer	3.8 Overige goederen en diensten	15.044
7.4 Milieubeheer	7.1 Mutatie reserves	1.056
7.4 Milieubeheer	7.2 Mutatie voorzieningen	636
7.4 Milieubeheer	7.3 Afschrijvingen	679
Totale Lasten		**78.598**
Resultaat voor bestemming		**584**

11. BIJLAGE

11.7 Bijlage SiSa verantwoordingen

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 30-1-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E23	**Proefontgassing** DCMR Milieudienst Rijnmond, Provincie Zuid-Holland en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E23/01*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E23/02*				
			€ 0	Ja				
IenW	E83B	**Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022** SiSa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/01*	Projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/02*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: E83B/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/04*	Cumulatieve eigen/externe financiering (t/m jaar T) per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/05*	Project afgerond (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/06*
			1 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee	RA21149 Heerendijk Oude Tonge'	€ 8.816	€ 8.816	€ 8.816	Nee
			2 061621 Gemeente Lansingerland	RA21150-Rottekade Bergschenhoek'	€ 10.471	€ 10.471	€ 10.471	Nee
			3 060556 Gemeente Maassluis	RA21153 Nazorg Maasluis'	€ 72.762	€ 72.762	€ 72.762	Nee
			4 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee	RA21154 Nazorg Stad ah Haringvliet '	€ 0	€ 0	€ 0	Ja
			5 060613 Gemeente Albrandswaard	RA21155 Nazorg Rhoonse Griende'	€ 1.490	€ 1.490	€ 1.490	Nee
			6 060489 Gemeente Barendrecht	RA22027 Dorpsstraat/Barendrecht '	€ 1.548	€ 1.548	€ 1.548	Nee
			7					
			Kopie projectnaam / nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/07*	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 09 de reden aan *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/08*	Optionele toelichting. Verplicht als bij 08 nee is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/09*			
			1 RA21149 Heerendijk Oude Tonge'	Ja				
			2 RA21150-Rottekade Bergschenhoek'	Ja				
			3 RA21153 Nazorg Maasluis'	Ja				
			4 RA21154 Nazorg Stad ah Haringvliet '	Ja				
			5 RA21155 Nazorg Rhoonse Griende'	Ja				
			6 RA22027 Dorpsstraat/Barendrecht '	Ja				
			25					
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E83B/10*					
			Nee					
IenW	E93	**Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH**	Totale besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E93/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/02*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/03*			
			€ 15.885	€ 15.885	Nee			
			Naam activiteit *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/04*	Besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E93/06*			
			1					
			2					
			15					
EZK	F21	**Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: F21/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: F21/02*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: F21/03*	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee) *Aard controle D2* *Indicator: F21/04*	Eindverantwoording (ja/nee) *Aard controle R* *Indicator: F21/05*	
			€ 63.840	€ 63.840	Nee	Ja	Nee	

DCMR milieudienst Rijnmond

DEEL C:
JAARVERSLAG MEERJARENPRO-GRAMMA

JAARVERSLAG MEERJARENPROGRAMMA

Algemeen

DCMR werkt samen met de participanten – de provincie Zuid-Holland en inmiddels dertien gemeenten – aan een veilig en leefbaar Rijnmondgebied. Het streven is het gebied te ontwikkelen tot een economische topregio en tegelijkertijd de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving te verbeteren. Om dit te bereiken is samen met de participanten een meerjarenprogramma (MJP) opgesteld waarin is aangegeven aan welke beleidsdoelstellingen DCMR bijdraagt. De doelstellingen zijn opgesteld rond de beleidsopgaven veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid. In 2022 heeft een herijking van het MJP plaatsgevonden en zijn focuspunten op onderdelen bijgesteld met ingang van 2023. Dit monitoringsverslag ziet op de periode tot 2022.

In de volgende paragrafen wordt per beleidsopgave gerapporteerd over zowel kwantitatieve als kwalitatieve resultaten. Per beleidsopgave zijn focuspunten benoemd met een duidelijk effect op milieu en veiligheid. Voor elk focuspunt zijn indicatoren opgesteld waarmee de voortgang en resultaten gemonitord kunnen worden.

1 Veiligheid

De beleidsopgave veiligheid kent drie focuspunten:

1.1 Procesveiligheid in de industrie

Voor de procesveiligheid is het van belang dat er naast ontwerp en techniek ook gekeken wordt naar de operationele veiligheid. Het gaat hierbij om het juist bedienen en opereren van installaties. Naast instrumentele veiligheid speelt de veiligheidscultuur een belangrijke rol. Operationele procesveiligheid is niet geheel in voorschriften en normen te beschrijven. Wel kan een continue inspanning van het bedrijf worden gevraagd, die het uitdaagt continu te verbeteren. Aandacht voor operationele veiligheid draagt bij aan het voorkomen van incidenten en de gevolgen hiervan.

Bij de Brzo-inspecties ligt de focus op het controleren van de veiligheidsbeheer-systemen. De afgelopen jaren is er gewerkt aan de invoering van een nieuw landelijk inspectiesysteem, de LBR (landelijke benadering risicobedrijven). Doelstelling van de LBR is de uitvoering van landelijk uniform, eenduidig, integraal en risicogestuurd toezicht op risicovolle bedrijven. In het kader

van het MVO (Meerjarenagenda Versterken omgevingsveiligheid) is in 2022 gewerkt aan de doorontwikkeling van deze nieuwe inspectiemethodiek en is het nieuwe gemeenschappelijke inspectieregister 2.0 geïmplementeerd.

Er zijn drie indicatoren voor procesveiligheid bekeken:

→ Aantal inspecties en overtredingen op het thema procesveiligheid.
→ Resultaten van cultuurmetingen.
→ Benchmark op cybersecurity.

Wat is er bereikt?

Aantal inspecties en overtredingen op procesveiligheid
Geïnspecteerd is of de vereiste procesbeveiligingen aanwezig zijn en of deze juist zijn ingesteld. Hierbij is ook gekeken naar veiligheid kritische apparatuur en of het vereiste onderhoud aan installatie en procesbeveiliging op basis van de juiste normen worden uitgevoerd. Er zijn flitscontroles uitgevoerd op de te nemen acties bij alarmen die operators moeten doen. Door de grote hoeveelheid en diversiteit in installaties zal er de komende jaren doorlopend geïnspecteerd worden op procesveiligheid. In 2022 zijn binnen de branche chemie, tankopslagbedrijven en raffinaderijen 85 inspecties uitgevoerd, waarbij in de chemie een overtreding is geconstateerd op de juiste toepassing van veiligheidskritische apparatuur.

De Brzo-inspecties zijn uitgevoerd conform de inspectieplanning en daarmee zijn alle Brzo-bedrijven minimaal eenmaal per jaar geïnspecteerd. Op basis van de landelijke ranking, de handhavingsinformatie en expert judgement zijn ook onaangekondigde Brzo-inspecties uitgevoerd, in totaal 164 inspecties en 45 hercontroles.

Er zijn in 2022 minder overtredingen geconstateerd. Het lijkt erop dat er meer overtredingen als afwijking zijn aangemerkt. Hier doet Brzo+ onderzoek naar. Met de komst van het LBR bestaat de namelijk mogelijkheid zogeheten afwijkingen te registreren. Dit zijn weliswaar geen overtredingen, maar zijn voor het bedrijf niet vrijblijvend. Het bedrijf moet ze verplicht oppakken. Het niet oplossen van een afwijking leidt uiteindelijk tot een overtreding van de verbetercyclus van het bedrijf (PDCA).

Er is in 2022 ingezet op gezamenlijke landelijke communicatie in het kader van BRZO+. DCMR heeft een bijdrage geleverd aan het landelijk overleg over de digitale kwetsbaarheid van Brzo-bedrijven. Brzo-bedrijven zijn gestimuleerd ongewone voorvallen te melden.

Resultaten van cultuurmetingen

In 2022 is door DCMR-gedragswetenschappers bij twee bedrijven de meting veiligheidsperceptie uitgevoerd, waarbij gemeten is hoe medewerkers het werken bij een bedrijf ervaren. Werkdruk blijkt een terugkomend punt van aandacht te zijn. Ook de communicatie binnen het bedrijf, bijvoorbeeld over het wel of niet opvolgen van meldingen, biedt aanknopingspunten om de veiligheid verder te verbeteren. Daarnaast moet blijvend worden geïnvesteerd in het vergroten van de psychologische veiligheid. Dit is van belang voor het aan- en uitspreken over (on)veilige situaties. Omdat de survey wordt uitgezet onder alle medewerkers van het bedrijf, geeft het resultaat een representatief beeld. Op dit moment werken de dataspecialisten aan verdere automatisering van het instrument waardoor het gemakkelijker en met minder tijdsinspanning bij meerdere bedrijven toegepast kan worden. Dit instrument is genomineerd voor de innovatieprijs op het landelijke toezichtfestival.

Jaarlijks worden veiligheidscultuurbeoordelingen uitgevoerd middels interviews bij een selectie van risicovolle bedrijven. Deze beoordelingen worden eens per vijf jaar uitgevoerd, als onderdeel van de BRZO-inspectie. Er wordt onder andere gevraagd naar leiderschap, de betrokkenheid van medewerkers en communicatie. Hieruit volgen conclusies over de fase van veiligheidscultuur waarin het bedrijf zich bevindt. Een bedrijf kan startend zijn op het gebied van veiligheid-scultuur, uitvoerend of evaluerend.

Veiligheidscultuurbeoordelingen 2022
Voor branche Chemie

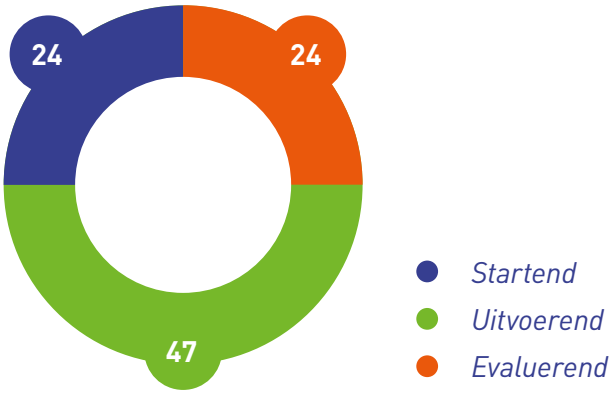

Beoordelingen van de veiligheidscultuur worden ook uitgevoerd door de toezichthouders als onderdeel van Wabo-inspecties. Het grootste deel van de bedrijven bevindt zich in de uitvoerende fase. In 2022 is de toelichting bij de checklist verbeterd, maar ook bij de tweede meting viel op dat de checklist moeilijk in te vullen was. DCMR kijkt intern hoe dit beter kan.

Veiligheidscultuurbeoordelingen 2022
Door Toezicht

Benchmark op cybersecurity
In 2021 is landelijk afgesproken om een juridisch onderzoek te doen om te bepalen wie de toezichthouder is voor cyber. Dit onderzoek is nog niet uitgevoerd. In 2023 is een nieuwe Europese richtlijn Network and Information Systems (NIS2) van kracht. Hierdoor komen duizenden bedrijven onder cyberregelgeving te vallen.

In het Rotterdamse havengebied zijn partijen in gesprek over een samenhangende vorm van cybertoezicht door de verschillende toezichthouders in de haven van Rotterdam. FERM, onderdeel van het Port Cyber Resilience Programma, heeft als doel het stimuleren en faciliteren van de samenwerking tussen Rotterdamse Havenbedrijven en de cyberweerbaarheid te verhogen. FERM heeft voor de Cyber Kracht Meting (CKM) in openbare bronnen op internet gezocht of de domeinnamen van bedrijven in de Rotterdamse Haven kwetsbaarheden

bevatten. Deze uitkomsten worden gedeeld met de betrokken organisaties. De rapporten geven aan wat goed gaat en waar extra aandacht nodig is met betrekking tot digitale veiligheid. Ook krijgen de organisaties uitleg over hoe ze op deze punten kunnen verbeteren.

1.2 Veilig opslaan en omgaan met gevaarlijke stoffen

Opslag van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee. Om de risico's zoveel mogelijk te beperken moeten bedrijven maatregelen nemen. Deze maatregelen staan in de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS). PGS-en bevatten doelen die de risico's beheersen en de negatieve effecten voor mens en milieu beperken. Op dit moment loopt een actualisatie van veel PGS-en. Het is belangrijk dat bedrijven de meest actuele PGS-en toepassen bij de opslag van gevaarlijke stoffen. Dit verkleint het restrisico voor de omgeving. Met name relevant binnen dit focuspunt zijn de PGS 15 (opslag verpakte gevaarlijke stoffen), PGS 29 (opslag van brandbare vloeistoffen in tanks) en PGS 31 (opslag van gevaarlijke vloeistoffen in ondergrondse en bovengrondse tankinstallaties). De invoering van de nieuwe PGS 37 (opslag van lithiumbatterijen) komt naar verwachting in 2023.

Er zijn twee indicatoren voor het focuspunt implementatie PGS-en bekeken:

- Aantal bedrijven met een geactualiseerde vergunning.
- Aantal controles en overtredingen bij bedrijven met PGS-en als aandachtspunt.

Wat is er bereikt?

Geactualiseerde vergunningen PGS

In het actualisatieproject PGS 29 zijn de industriebedrijven gevraagd om een gap-analyse met een implementatieplan aan te leveren. Hierin beschrijven ze hoe ze gaan voldoen aan de richtlijnen van PGS 29 met betrekking tot tankbrand- en tankputbrandscenario's. Project PGS 29 bestaat uit twee fasen. Alle bedrijven doorlopen fase 1: tankbrandscenario. Hier worden de maatregelen in de vergunning opgenomen die een bedrijf dient te nemen ter voorkoming van een brandende tank. Er is een aantal bedrijven die ook fase 2 dienen te doorlopen. Op fase 2 is het tankputbrandscenario van toepassing. In de vergunning worden de maatregelen opgenomen die genomen

moeten worden ter bestrijding van een tankputbrand. Bijvoorbeeld een grote schuimblusinstallatie op de tankput. Hiervoor geldt dat het een tank betreft met een vast dak, opslag van K1 (licht ontvlambaar) of K2 (ontvlambaar) vloeistoffen en de tank moet groter zijn dan 150m3.

Van de 65 bedrijven in fase 1 zijn voor 61 bedrijven de vergunningen aangepast. Bij 2 bedrijven is deaanpassing van de vergunning in behandeling en 1 bedrijf zit in het revisietraject. Fase 2 (tankputbrandscenario) is op 34 bedrijven van toepassing, Tegen 16 van 23 ambtshalve beschikkingen is beroep ingesteld door de bedrijven en is voorlopige voorziening verzocht aan de rechtbank. De rechter heeft de verzoeken toegewezen en de voorschriften geschorst. Vijf beschikkingen met betrekking tot het implementatieplan zijn onherroepelijk geworden. Bij twee beschikkingen wordt nog overleg gevoerd naar aanleiding van de zienswijze. Bij drie bedrijven loopt de beoordeling van de plannen, opstellen van ontwerpbeschikkingen en beoordelen van de huidige vergunningensituatie.

Er is geen actualisatieprogramma gepland voor de voorschriften van PGS 15. Alle vergunningen die ouder zijn dan tien jaar worden gecontroleerd op actualiteit door middel van een actualisatietoets. Daarnaast kijkt de projectleider omgevingsvergunningen naar de actualiteit van de vergunningvoorschriften zodra er een nieuwe (wijzigings-) vergunning wordt aangevraagd. Gebleken is dat enkele PGS15 bedrijven met een oudere vergunning bouwkundig niet altijd voldoen aan de bouwkundige eisen uit de PGS 15, versie 2016. Hiervoor start in de nabije toekomst een actualisatieprogramma.

Controles en overtredingen bij bedrijven met PGS- als aandachtspunt

De PGS 29 is van toepassing op bedrijven met ten minste één verticale cilindrische bovengrondse stalen tank waarvan de bodem op een fundering rust. PGS 29 geeft richtlijnen voor de brandveilige, milieuveilige en arbeidsveilige opslag. DCMR voert elk jaar controles uit op dezelfde onderwerpen- dit kunnen wel andere tanks zijn- maar opvallend is dat er ieder jaar opnieuw overtredingen zijn. Het gros van de geconstateerde overtredingen zijn in het veld geconstateerd wanneer er wordt rondgelopen door de inspecteur.

Tabel: Aantal inspecties PGS 29

JAAR	Aantal controles	Aantal bedrijven met overtreding
2020	65	12
2022	95	8
2023	45	8

Opvallend is verder dat inrichtingen die onder de werkingssfeer van de PGS 15 vallen, steeds vaker de randen van de wet – en regelgeving opzoeken, grotere opslaghoeveelheden en extremere stoffen aanvragen aan zoals LT4-stoffen. Een ander zorgpunt bij PGS 15-bedrijven is de opslag van lithium batterijen. Op dit moment wordt een aparte PGS-richtlijn, de PGS 37-2, opgesteld voor de veilige opslag van Lithium-ion batterijen. Een nieuwe versie van de PGS 15 is in de maak. Dit betreft de PGS15 Nieuwe Stijl. Een PGS Nieuwe Stijl betekent dat maatregelen tot stand zijn gekomen met een risicobenadering.

Tabel: Aantal inspecties PGS 15

JAAR	Aantal controles	Aantal bedrijven met overtreding
2020	237	18
2022	190	36
2023	202	36

1.3 Beperken van de gevolgen van incidenten

De overheid beoordeelt op basis van risicostudies (Quantitative risk assessment, QRA; Hazard operability, HAZOP) of een bedrijf zich op een locatie kan vestigen. Het gaat dan over bedrijven die onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) vallen. In de risicostudies staan kritische veiligheidsvoorzieningen die bepalend zijn voor beperking van de omvang van een incident of de kans dat een incident kan voorkomen. Verder vindt er onderzoek plaats naar de omgeving: of er gevoelige objecten liggen binnen het risico-, invloeds-, of aandachtsgebied van het bedrijf. In de vergunning dienen de kritische veiligheidsvoorzieningen te staan. Deze moeten voldoen aan het criterium van de beste beschikbare techniek. Tijdens inspecties is onderzoek nodig of een bedrijf nog steeds aan de uitgangspunten van de risicostudies voldoet. Daarnaast is het van belang dat bedrijven leren van incidenten en ze steeds opnieuw de juiste voorzorgsmaatregelen nemen om incidenten te voorkomen en gevolgen te beperken. Wanneer bedrijven niet aan de eisen van de beste beschikbare technieken voldoen, ontstaan er vermijdbare veiligheids- en milieurisico's.

Er zijn drie indicatoren voor het beperken van gevolgen van incidenten bekeken:

- Aantal en aard incidenten met gevaarlijke stoffen.
- Aantal gewijzigde vergunningen op kritische veiligheidsvoorzieningen.
- Aantal inspecties en overtredingen ten opzichte van de uitgangspunten van de QRA.

Wat is er bereikt?

Aantal incidenten (ongevallen) bij Bevi-bedrijven

Bedrijven in het Rijnmondgebied kunnen via het Centraal Incidenten Nummer (CIN) voorvallen melden die mogelijk om inzet van hulpdiensten vragen. Met een CIN-melding worden politie, brandweer, Rijkswaterstaat, Havenbedrijf Rotterdam en DCMR met een telefoongesprek gelijktijdig geïnformeerd. Bij de meeste meldingen is actie overigens niet nodig. In 2022 zijn in totaal 297 CIN-meldingen binnengekomen bij DCMR. In onderstaande tabel is weergegeven om welke soort CIN-meldingen het ging. Het aantal CIN-meldingen zegt niet direct iets over het aantal incidenten. Het is wel een indicatie voor het meldgedrag van bedrijven. In 2022 is bij de inspecties aandacht besteed aan de meldprocedure Ervan uitgaande dat de meldings-

bereidheid niet is gewijzigd, kan worden aangenomen dat het aantal incidenten niet afneemt. Bedrijven kiezen er zelf voor om transparant te zijn, maar DCMR tilt ook zwaar aan het niet of verkeerd melden door bedrijven.

Tabel: CIN-meldingen

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Brand	126	158	140	101	146	151	186	149	196	220	150	219	133	154
Gevaar	13	10	15	6	25	33	26	20	30	37	29	37	23	37
Zonder gevaar	191	150	137	134	129	147	154	149	111	145	146	146	101	113
Totaal	**330**	**318**	**292**	**241**	**300**	**331**	**366**	**318**	**337**	**402**	**325**	**402**	**257**	**297**

Bij grote incidenten, incidenten met veel impact, maar ook als de gevolgen minder groot zijn wordt door middel van een zogeheten artikel 17-brief de bedrijven gevraagd onderzoek te doen naar het incident. De bedrijven moeten het incident beschrijven, wat is er gebeurd, wat waren de gevolgen, welke maatregelen zijn genomen, maar vooral hoe het bedrijf denkt het incident in de toekomst te voorkomen.

DCMR heeft een goed beeld van de incidenten en de inspecties die hierop volgen. Het is lastig om de vastgelegde gegevens/antwoorden/opvolging van de bedrijven te kunnen monitoren. Omdat bij grote incidenten een onderzoek soms maanden duurt is er beperkt inzicht welke maatregelen er doorgevoerd worden en hoe dit tot verbeteringen van de veiligheidssituatie leidt. De ambitie is om ook daaraan meer vorm te geven. In samenwerking met het Toezichtslab is gewerkt aan een trendanalyse, het BAM (= branche alarmering monitor) waarbij de data van klachten en incidenten gecombineerd wordt. Het doel is om hiermee beter inzicht te krijgen in veelvoorkomende, afwijkende incidenten, meldingen en klachten.

Als het vermoeden is dat een bepaald type incident zich bij andere bedrijven met dezelfde activiteiten kan voor doen of als eenzelfde incident bij binnen een groep bedrijven zich vaker voordoet, wordt hierop actie ondernomen. Dit gebeurde bijvoorbeeld toen bij een aantal bedrijven geconstateerd werd dat er bij foamdammen in tanks gebruik werd gemaakt van aluminium in plaats van het vereiste staal. Die foamdammen moeten de verspreiding van brand voorkomen. Naar aanleiding van deze constatering zijn alle bedrijven

aangeschreven waarvan het vermoeden was dat dit bij hen zou kunnen spelen. Alle zestien bedrijven hebben gereageerd op de aanschrijving om een plan van aanpak aan te leveren.

Om beter inzicht te krijgen in incidenten is er een 'storybuilder' aanpak ontwikkeld. Met die aanpak kan diepgaander onderzoek gedaan worden naar individuele incidenten en de maatregelen die getroffen worden om deze in de toekomst te voorkomen. Het resultaat van die aanpak zijn casussen waarin beschreven wordt wat een bedrijf zou moeten doen om een bepaald type incident te voorkomen of te bestrijden en er wordt beschreven wat op dit gebied een gewenste VTH-aanpak zou zijn.

Gewijzigde vergunningen op kritische veiligheidsvoorzieningen
Er zijn in 2022 drie vergunningen behandeld om de kritische veiligheidsvoorzieningen uit nieuwe risicostudies van bedrijven te actualiseren. Met deze vergunningen worden de maatregelen en voorzieningen, die nodig zijn om de kans op een groot effect te minimaliseren, in voorschriften geborgd.

Inspecties op de uitgangspunten van de QRA (kwantitieve risicostudies)
In 2022 zijn nog openstaande Veiligheidsrapporten (VR) beoordeeld. Bedrijven zijn gewezen op de verplichting van het hebben van een actueel VR en om minimaal eenmaal per vijf jaar het VR door te lopen op actualiteit en bij te werken. Significante wijzigingen moeten door de inspectiediensten worden getoetst op volledigheid. De toets op juistheid (klopt de praktijk ook met het ingediende VR) wordt tijdens de Brzo-inspecties op locatie beschouwd. In 2022 werd bij twaalf Brzo-bedrijven een juistheidstoets uitgevoerd. Bij elf Brzo-bedrijven zijn afwijkingen geconstateerd die tot een of meer acties (niet zijnde een overtreding) voor het bedrijf heeft geleid.

2. Gezondheid

De beleidsopgave gezondheid kent vier focuspunten:

2.1 Uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen verminderen

Een zeer zorgwekkende stof (ZZS) is een stof die gevaarlijk is voor mens of milieu omdat deze bijvoorbeeld carcinogeen, mutageen of reprotoxisch (CMR) is of zich in de voedselketen ophoopt. Het voorkomen van uitstoot van deze stoffen naar lucht, bodem, indirect naar afvalwater en/of afval- of afvalverwerking is dus belangrijk voor het behouden van een gezonde leefomgeving. Bedrijven met emissies van zeer zorgwekkende stoffen naar de lucht moeten verplicht één keer per vijf jaar informatie aanleveren over de mate waarin emissies van zeer zorgwekkende stoffen naar de lucht plaatsvinden en de

mogelijkheden om emissies van die stoffen te voorkomen dan wel, indien dat niet mogelijk is, te beperken. Bedrijven moeten daartoe een vermijdings- en reductie plan (VRP) opstellen waarmee continue aandacht voor de ZZS-emissies wordt gerealiseerd.

DCMR hanteert een brede definitie van ZZS, die verder gaat dan de huidige stoffenlijst van het RIVM.
De volgende stoffen behoren tot de groep ZZS:

- Opkomende stoffen zoals toegepast door de waterkwaliteitsbeheerders. Dit zijn stoffen waarvan de schadelijkheid nog niet bekend is.
- Potentiële ZZS voor provinciale bedrijven.
- Stoffen die het RIVM bestempelt als behandelen als ZZS of behandelen als pZZS (potentieel zeer zorgwekkende stof).
- Door bedrijven zelf-geclassificeerde stoffen in CMR1A/B.

Per opdrachtgever wordt bepaald hoe deze toegevoegde stoffen aan de groep ZZS worden toegepast.

Er zijn vier indicatoren bekeken om vermindering van de uitstoot van ZZS te beoordelen:

- Een actueel overzicht van de bedrijven die uitstoten en om welke ZZS het gaat.
- Aantal geactualiseerde vergunningen op ZZS.
- Aantal uitgevoerde controles en overtredingen op ZZS.
- Aantal bedrijven dat is geïnformeerd over regels, mogelijkheden en lessons learned met betrekking tot ZZS.

Wat is er bereikt?

Actueel overzicht van bedrijven die ZZS uitstoten en om welke ZZS het gaat
Het RIVM is bezig met het opzetten en implementeren van een landelijke ZZS-database. In deze database moeten de bedrijven als onderdeel van hun de vijfjaarlijkse informatieplicht hun emissies naar lucht en (indirect) naar afvalwater opgeven als ook hun vijfjaarlijkse VRP. De verwachting is dat de ZZS-database in 2024 in gebruik wordt genomen. In het zogeheten emissieregister dat gekoppeld is aan het installatieregister van DCMR is eveneens aangegeven welke ZZS-geëmitteerd en indirect geloosd worden.

Aantal geactualiseerde vergunningen op het gebied van ZZS

Van 2017 tot 2021 zijn in het kader van het ZZS-uitvraagproject de ZZS-relevante provinciale bedrijven gevraagd om hun actuele en gemaximeerde gegevens m.b.t.(potentiële) ZZS te leveren op basis waarvan vergunningen geactualiseerd kunnen worden. Bij chemische bedrijven zijn daar waar relevant vervolgens VRP's verlangd. Sinds 2018 worden deze vergunningen op grond daarvan geactualiseerd. M.b.t. de afvalbedrijven blijkt dat het achterhalen van deze informatie complex en daardoor in verreweg de meeste gevallen onvolledig is.

Daarom is gekozen om voor deze bedrijfstak niet meer opnieuw informatie op te vragen, zoals aanwezigheid van ZZS in afval, emissiegegevens of een VRP, maar om de vergunningen direct te actualiseren. Tegelijkertijd worden deze vergunningen ook geactualiseerd in het kader van het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3) m.b.t. het reguleren van ZZS in afval. De bewerking en verwerking van afval met ZZS moet aan het LAP3 voldoen en dit moet in de vergunning zijn vastgelegd. Bij de gemeentelijke inrichtingen heeft geen ZZS-inventarisatie plaatsgevonden zoals bij de provinciale bedrijven. Landelijk lopen bij verschillende gemeenten en OD's daartoe wel initiatieven. Vanwege gebrek aan capaciteit is dit aspect bij DCMR niet opgepakt.

Er zijn standaardvoorschriften opgesteld met betrekking tot acceptatie en registratie van ZZS-houdende afvalstoffen. Er is een set voorschriften voor emissies naar lucht en (indirect) naar water geldend voor de industriële bedrijven en een set voor provinciale afvalbedrijven. Voor gemeentelijke bedrijven type C gelden voor ZZS-emissies naar lucht, rechtstreeks werkende regels uit het Activiteitenbesluit. Deze kunnen onder bepaalde omstandigheden ook van toepassing zijn voor provinciale bedrijven. De voorschriften en rechtsreeks werkende regels uit het Activiteitenbesluit zijn gelijkluidend. Voor verreweg de meeste type B-bedrijven gelden geen minimalisatieregels voor ZZS.

In 2022 heeft screening van de gegevens uit de ZZS-uitvraag, de vergunning en daadwerkelijke actualisatie plaatsgevonden, al dan niet op basis van een VRP. Van de provinciale industriële bedrijven moeten van 91 bedrijven van de 130 die in het kader van het ZZS-uitvraagproject door DCMR zijn aangeschreven én beoordeeld, de vergunning aangepast worden. Dit betekent dat de bedrijven of een vergunning moeten aanvragen, omdat de (p)ZZS-stof niet in de aanvraag van de vigerende vergunningen zijn genoemd, of er moet een aanpassing van de vergunning komen omdat een stof ten tijde van het verlenen van de vergunning niet als (p)ZZS werd aangemerkt. Voor 2022 geldt:

→ **4** zaken zijn afgesloten omdat de pZZS van de lijst is verwijderd,

→ **19** procedures zijn afgerond en

→ Bij **11** bedrijven wordt de ZZS-actualisatie meegenomen in de revisieaanvraag.
→ De overige zaken zijn nog in behandeling of moeten nog worden gestart.

Van de provinciale afvalbedrijven moeten van alle bedrijven van de 46 die in het kader van het ZZS-uitvraagproject zijn aangeschreven, de vergunning aangepast worden. Dat betekent dat de bedrijven voorschriften krijgen opgelegd of het bijhouden van een register waarin opgenomen hun te verwerken afvalstoffen met ZZS en pZZS, acceptatie- en verwerkingsvoorschriften, het uitvoeren van een eventuele risicoanalyse indien sprake is van hergebruik bij afval met een percentage van meer dan (over het algemeen) 0,1% ZZS, en eventueel emissie-/lozingseisen en minimalisatie-eisen van ZZS en pZZS. Deze actie is in 2022 begonnen en heeft geleid tot:

11 afgesloten procedures vanwege niet meer in werking op de locatie of Type B geworden;
1) afgeronde procedures
2) meegenomen in een revisieaanvraag
3) 32 nog in behandeling.

In het kader van het potentiële ZZS-beleid van de provincie Zuid-Holland zijn in veel procedures tot actualisatie van omgevingsvergunningen kritische zienswijzen ingediend. Dit heeft geleid tot aanpassingen van de standaard ZZS-voorschriften en consideransteksten. Vanwege een toenemend aantal (en goed onderbouwde) zienswijzen en beroepen (30%) specifiek tegen de pZZS, is een analyse uitgevoerd over het afbreukrisico bij beroep en wordt een gerechtelijke uitspraak in zaak Chemours afgewacht.

Aantal inspecties en overtredingen op gebied van ZZS
Op de emissiegrenswaarde (EGW) lucht wordt een keer per twee jaar gecontroleerd op ZZS en op EGW-afvalwater wordt een keer per twee jaar op ZZS gecontroleerd.

Tabel: Aantal inspecties ZZS

JAAR	Aantal controles	Aantal bedrijven met overtreding
2019	47	0
2020	84	1
2021	79	4
2022	76	4

De branche chemie loopt voorop in de actualisatie van de vergunningen, deze zijn nu aangepast en op basis daarvan vinden inspecties plaats. Bij die inspecties zijn onder andere de VRP's (vermijdings- en reductie programma's) opgevraagd en er is gekeken naar de maatregelen zoals opgenomen in de geactualiseerde vergunningen. Omdat dit voor bedrijven nieuwe maatregelen zijn, is daar regelmatig discussie over, onder andere over wanneer een maatregel wel of niet voldoende doorgevoerd is. Om meer duidelijkheid te krijgen wordt een richtlijn opgesteld die aangeeft welke financiële investering van bedrijven gevraagd kan worden om de uitstoot van ZZS te verminderen. Die kosten kunnen namelijk behoorlijk oplopen. Bij de industriële branches tank op- en overslag en raffinaderijen zijn de nieuwe maatregelen nog niet in de vergunning vastgelegd. Bij deze branches zijn in 2022 controles uitgevoerd volgens de huidige vastgestelde emissie grenswaarden.

Bij de gemeentelijke branches loopt de actualisatie van de vergunningen op ZZS nog niet en dit is vooralsnog ook niet geprioriteerd. Met betrekking tot de lozing van ZZS in water en bodem wordt in de branche akkerbouw samengewerkt met het Waterschap Hollandse Delta. Uit die samenwerking is gebleken dat er serieuze aandachtspunten zijn op ZZS vanuit de kaderrichtlijn water, met name in het oostelijke gedeelte van Goeree Overflakkee. Akkerbouwers veroorzaken een groot deel van de ZZS-emissies naar bodem en water. Momenteel is DCMR daarover in gesprek met meerdere partijen, waaronder ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport).

Vanuit het landelijke ZZS-preventiebeleid is wettelijk gezien nog weinig expliciet geregeld voor bodem. Daarom is het voor nu vooral wachten op aanpassingen in de wetgeving wat handelingsperspectief biedt om ook hierop in te zetten.

Binnen DCMR is gebrainstormd op welke manier dit onderdeel onder de aandacht gebracht zou kunnen worden bij het ministerie van IenW.
Het streven is om dit in 2023 te vervolgen. Vanuit de gemeente Rotterdam is opdracht gegeven om onderzoek te doen naar een aantal ZZS in de bodem. Dat is een meerjarig proces. Ook het Ministerie van IenW is voornemens landelijk gezien soortgelijk onderzoek uitvoeren; DCMR is bij de voorbereiding hiervan betrokken. Dit soort onderzoeken kunnen mogelijk nieuwe inzichten opleveren die op termijn verwerkt kunnen worden in beleid en wetgeving en daaropvolgend vergunningverlening en toezicht

Aantal bedrijven dat is geïnformeerd over regels, mogelijkheden en lessons learned met betrekking tot ZZS

In het kader van het ZZS-uitvraagproject (2017-2021) heeft elk jaar voor die branches die in dat jaar zijn aangeschreven, een informatiemiddag plaatsgevonden over ZZS, de wettelijke eisen en de informatie waarom gevraagd is In totaal waren dit ca. 150 (DCMR-)bedrijven. Eind 2021 doorlopend in 2022 zijn intern cursussen georganiseerd waardoor toezichthouders en vergunningverleners nu goed op de hoogte zijn van actuele regelgeving op het gebied van ZZS. In 2022 heeft DCMR deelgenomen aan verschillende botsproeven om nieuwe wetgeving op ZZS te testen in samenwerking met bedrijven. Verder nam DCMR deel aan kennisnetwerkdagen op ZZS, georganiseerd door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

In Zuid-Holland is in 2021 een kennisschakelpunt gestart over zeer zorgwekkende stoffen in een circulaire economie. Diverse overheden en uitvoeringsdiensten uit de regio werken hier aan nieuwe kennis over gebruik van afval waarin ZZS zitten. DCMR brengt omgevingsdiensten, waterschappen, de provincie, gemeenten en kennisinstellingen samen om kennis te delen en verder te ontwikkelen. Enerzijds om reststromen die verontreinigd zijn met ZZS toch circulair te kunnen inzetten. Anderzijds om te voorkomen dat de aanwezigheid van deze stoffen in processen leidt tot niet-herbruikbare afvalstoffen. Het kennisschakelpunt zorgt voor overzicht van wat waar op het vlak van ZZS gebeurt met welke netwerken/platfora en samenwerkingsverbanden; deelt hiervoor kennis en informatie, verzamelt actief kennisvragen met hierbij vanuit welke rol/taak de vraag gesteld wordt en gaat na met wie geschakeld moet worden voor de antwoorden (bijv. met RIVM).

2.2 Uitstoot van fijnstof en stikstof verminderen

Bij dit focuspunt gaat het om de vermindering van de uitstoot van fijnstof (PM10 en PM2.5) en stikstof door bedrijven en activiteiten. Met stikstof gaat

het om stikstofverbindingen, dus zowel om stikstofoxiden als om ammoniak. Fijnstof kan nadelige gezondheidseffecten veroorzaken, zoals longproblemen. Ook bij concentraties onder de wettelijke grenswaarden kunnen deze gezondheidseffecten optreden. De uitstoot van stikstofoxiden (NOx) draagt bij aan concentraties stikstofdioxide (NO2) op leefniveau. Bij hoge concentraties kan dit gezondheidsproblemen veroorzaken. Daarnaast draagt NOx, samen met ammoniak (NH3), bij aan de stikstofdepositie op kwetsbare natuurgebieden.

In mei 2019 ontstond de stikstofcrisis naar aanleiding van een uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). Als gevolg daarvan is het terugdringen van stikstofemissie noodzakelijk voor het mogelijk maken van nieuwe ontwikkelingen, zoals bouwplannen en industriële uitbreidingen. Daarnaast is het in het belang van de volksgezondheid. Het Schone Lucht Akkoord (SLA), afgesloten en ondertekend door het Rijk, gemeenten en provincies, benadrukt dit maatschappelijk belang. Binnen het DCMR-gebied hebben verschillende participanten het SLA ondertekend en zijn de uitgangspunten door alle participanten onderschreven. De maatregelen uit het klimaatakkoord leiden ook tot een verminderde uitstoot van emissies van fijnstof, maar vooral van NO_x. Het is de ambitie om zo dicht mogelijk aan de onderkant van de best beschikbare technieken (BBT)-range te vergunnen, met als doel de luchtkwaliteit te verbeteren en daarmee uitvoering te geven aan de industriemaatregelen uit het SLA. Bij het terugdringen van de emissie zijn de eisen uit het Activiteitenbesluit c.q. het BAL en de vergunningvoorschriften leidend. Tevens geeft het SLA richting: het richt zich op het inzetten van een dalende trend van emissies van stikstofdioxide en fijnstof naar de lucht. De WHO-advieswaarden geven het streven aan.

Er zijn vier indicatoren bekeken om vermindering van de uitstoot van NO_x en fijnstof te beoordelen:

- Aantal aangescherpte vergunningen op stikstof en fijnstof.
- Aantal uitgevoerde controles en overtredingen op stikstof en fijnstof.
- Aantal bedrijven dat is geïnformeerd over regels, mogelijkheden en lessons learned met betrekking tot stikstof en fijnstof
- Totale hoeveelheid NO_x- en fijnstofemissie vanuit de industrie
  Wat is er bereikt?

Aantal aangescherpte vergunningen op stikstof en fijnstof

De vergunningen voor energiecentrales met grote stookinstallaties zijn al geactualiseerd en de intentie was om hierbij het SLA toe te passen door in te zetten op de onderkant van de BREF-range. Op bestuurlijk niveau, vanuit PZH werd dit echter nog niet ondersteund. Om die reden is vooralsnog gecheckt op de BBT (best beschikbare technieken) zoals voorgeschreven in het activiteitenbesluit. Daarbij is vermeld dat er op latere termijn bij het invoeren van het SLA mogelijk nog aanvullende wijzigingen nodig zijn.

ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport) heeft wel de wens om al zo scherp mogelijk te vergunnen. Daarom heeft DCMR op ingezet met een aantal revisievergunningen bij de raffinaderijen, chemie en droge bulk. Een raffinaderij is hiertegen in beroep gegaan. Het droge bulk bedrijf probeert in te zetten op verhoging van de op- en overslag waarvoor de huidige vergunning nog ruimte biedt. Dit zou leiden tot 30% meer uitstoot bij dat bedrijf.

DCMR heeft een plan van aanpak opgesteld om bedrijven te motiveren om al maatregelen te treffen om de fijnstof en stikstof emissies verder terug te dringen dan het wettelijk minimum. Hierbij liften we mee op de maatwerkaanpak van het Ministerie van I&W waarbij bedrijven die veel emitteren gemotiveerd worden om maatregelen te treffen in ruil voor een vergoeding. Het gaat daarbij om bovenwettelijke maatregelen die vanuit de regelgeving niet afdwingbaar zijn.

Het ministerie heeft nieuw beleid in ontwikkeling om de latente ruimte bij bedrijven in de landbouw en industrie aan te pakken. Het gaat hierbij om ruimte voor stikstofuitstoot die ongebruikt is en die kan worden verhandeld met andere bedrijven. Dan gaat het bijvoorbeeld om een al jaren leegstaande koeienstal waarvoor de vergunning wel nog steeds geldig is en waarvan de stikstofrechten verkocht kunnen worden. Een risico bij de overgang naar dit nieuwe beleid is dat er nog zoveel mogelijk latente ruimte opgekocht wordt wat mogelijk leidt tot een verhoging van de stikstofuitstoot.

Aantal uitgevoerde controles en overtredingen op stikstof en fijnstof

De branches chemie, raffinaderijen, veehouderijen en glastuinbouw vereisen de meeste aandacht met betrekking tot de uitstoot van fijnstof en stikstof. Om die reden wordt er binnen de inspecties voor die branches onder andere gecontroleerd op het voldoen aan maatregelen om de uitstoot van fijnstof en stikstof terug te dingen. Ook binnen de branche droge bulk is dit een punt van aandacht. In de onderstaande grafiek zien we dat er in 2022 binnen de branches chemie en raffinaderijen relatief meer overtredingen werden geconstateerd

Aantal bedrijven dat is geïnformeerd over regels, mogelijkheden en lessons learned met betrekking tot stikstof en fijnstof

DCMR maakt deel uit van een landelijke SLA-themagroep voor de industrie, binnen die groep wordt kennis en informatie uitgewisseld. Verder is DCMR vanuit de Ministeries van EZK en I&W gevraagd om mee te denken over een maatwerkaanpak voor grote CO_2 emittenten, ook stikstofreductie wordt hierin meegenomen. Een provinciale beleidsmaker op stikstof participeert nu in de interne DCMR-stikstofwerkgroep. Het Havenbedrijf voert in samenwerking met TNO-onderzoek uit naar de effecten van de energietransitie op onder andere de stikstofemissie, hierbij is DCMR betrokken.

Er lopen verschillende initiatieven om via een burgermeetproject de luchtkwaliteit ten aanzien van fijnstof en stikstof van bepaalde gebieden in kaart te brengen. In Rotterdam speelt er momenteel een groot burgermeetproject naar PM2,5 (fijnstof) waarbij meer dan 500 burgers betrokken zijn. Binnenkort gaan 50 burgers uit Vlaardingen de NO_2 concentratie meten

Totale hoeveelheid NO_x- en fijnstofemissie vanuit de industrie

DCMR ontvangt jaarlijks van de eMJV (elektronisch milieujaarverslag) -plichtige bedrijven een emissie opgave die beoordeeld wordt alvorens ze in de landelijke Emissieregistratie wordt opgenomen. Van een aantal andere bedrijven worden ook emissieopgaven ontvangen, op grond van vergunningvoorschriften of vrijwillig. De eMJV-emissies betreffen de grotere bedrijven en bepalen over het algemeen het grootste deel van de stikstof uitstoot. Voor fijnstof is dat niet het geval. De op- en overslag van droge bulk valt niet onder de eMJV-plicht maar dit zijn in termen van totale uitstoot wel zeer grote bedrijven. DCMR registreert alle ontvangen emissies en rapporteert daar jaarlijks over.

In onderstaande grafieken is de stikstof (NO_x) en fijnstof uitstoot per branche weergegeven over de jaren 2010 t/m 2021. De data over 2022 is nog niet bekend, die ontvangen we midden 2023. De industriële uitstoot hangt van een aantal factoren af, zoals de omvang van de economische activiteit, de gebruikte technieken, de corona epidemie, de oorlog in Oekraïne en wijzigingen in wet- en regelgeving. Een belangrijke economische factor is de fluctuatie in prijzen van kolen, olie en gas.

Trends per branche zijn soms lastig te interpreteren. Als het gaat om een branche met enkele bedrijven en als er één in onderhoud is, dan kan dat gevolgen hebben voor de uitstoot van de hele branche die dan tijdelijk beter oogt. We kijken daarom naar een lopend driejaargemiddelde.

Uit de bovenste grijze lijn in beide grafieken kunnen we concluderen dat de totale NO_x en fijnstof uitstoot de afgelopen 10 jaren gedaald is. Voor NO_x wordt 90% van de uitstoot bepaald door respectievelijk de branches raffinaderijen, energie en chemie. De totale uitstoot is gedaald van 14,4 naar 9,3 kton/jaar. Het gaat hier vooral om hoger gelegen bronnen (hoge schoorstenen) met een uitstoot die invloed heeft in heel Nederland en tot in het buitenland.

De fijnstofuitstoot wordt ook bepaald door drie branches: respectievelijk zijn droge bulk, raffinaderijen en de chemie samen verantwoordelijk voor 90 tot ruim 95%. De droge bulk is de grootste sector en alleen al verantwoordelijk voor circa 2/3 van de totale stofemissie. De droge bulk omvat vooral lage bronnen, met een vrij lokale invloed. De branches raffinaderijen en chemie dragen weer bij aan de 'fijnstofdeken' in binnen- en buitenland. In de energiebranche is sprake van een groei tot ca 2016: de komst van nieuwe kolencentrales. Vervolgens werden de oude gesloten en kwam er zelfs een productiemaximum. De gasgestookte installaties die de weggevallen elektriciteitsproductie overnemen (en natuurlijk wind en zon) stoten veel minder of geen fijnstof uit. Ook bij de NO_x-uitstoot is voor de branche energie een versnelling van de daling te zien vanaf 2016.

Tabel: Uitstoot NO_x

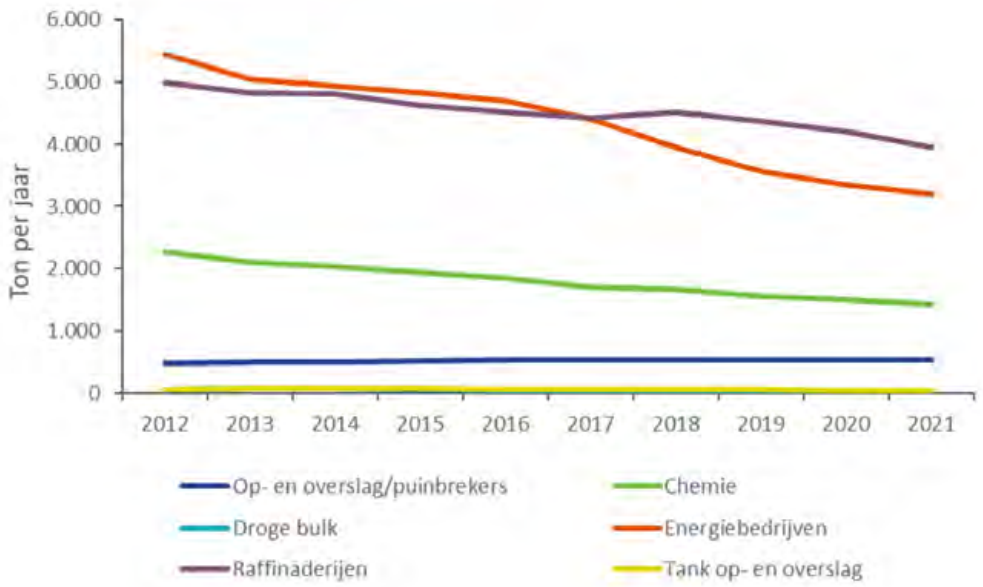

Tabel: Uitstoot fijnstof

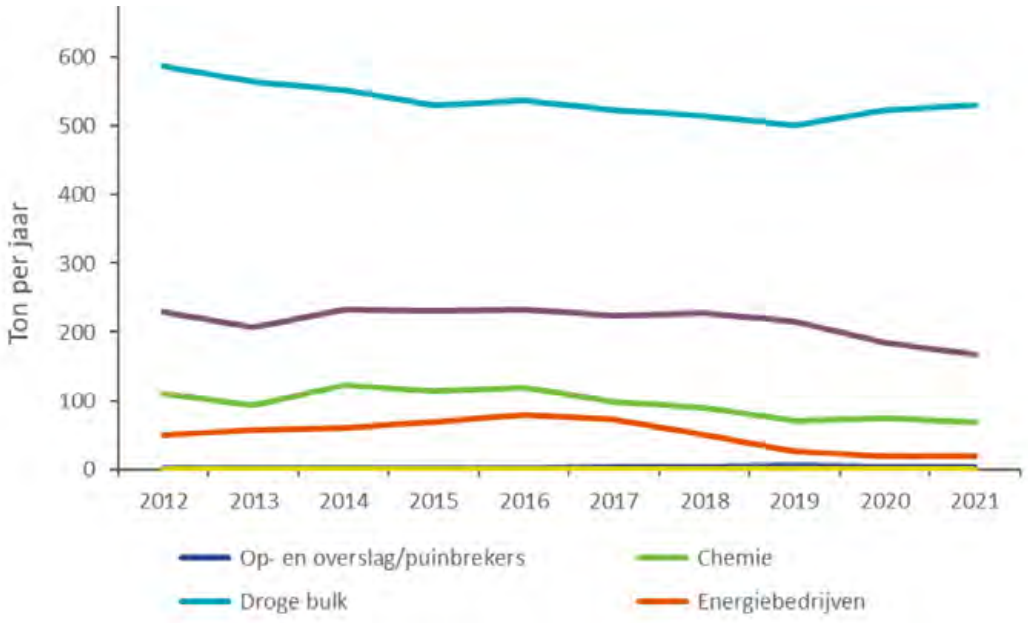

2.3 Voorkomen van gezondheidsrisico's door asbest

Bij de sanering van asbest treden bijzonder grote risico's op voor de gezondheid. Asbestsaneerders en personen in de omgeving kunnen bij slecht uitgevoerde asbestsaneringen asbestvezels inademen. Handelingen van de niet-gecertificeerde en particulieren leiden vaak tot een verontreiniging van de omgeving. De Rijksoverheid wil vanaf 2040 geen nieuwe asbestslachtoffers. Maatregelen voor veilige en gezonde asbestverwijdering zijn over het algemeen kostbaar en daarom niet geliefd bij saneerders en hun opdrachtgevers. Bij particuliere saneringen ontbreekt het regelmatig aan de juiste kennis.

DCMR startte in 2018 met het toezicht op de asbestsanering.De ambitie is een uniform basisniveau van de uitvoering voor alle gemeenten in het Rijnmondgebied. Hierbij gelden de volgende ontwikkelingen en prioriteiten:
→ Door wetswijzigingen gaan de laagrisicosaneringen toenemen: ook niet-gecertificeerde aannemers mogen asbest gaan verwijderen. Dit verhoogt de kans op mindere kwaliteit van asbestverwijderen en daarmee een grotere kans op verspreiding van asbestvezels naar de leefomgeving.

→ Het verbod op asbestdaken is voorlopig van de baan. Maar (oude) asbestdaken leveren wel risico's voor gemeenten. Een gezondheids- en milieurisico omdat deze daken in slechte staat kunnen verkeren en een financieel risico omdat verzekeraars saneringen na calamiteiten in de toekomst niet meer volledig dekken.
→ Particulieren geven vaak aan dat zij het asbest al hebben verwijderd voordat zij de sloopmelding deden. Een risico hierbij is dat zij asbest verwijderen dat
→ vanwege gezondheidsrisico's – niet is vrijgesteld voor particulieren.
Het werkgebied van DCMR-asbestdeskundigen is per 1 januari 2022 uitgebreid met de gemeenten Rotterdam en Goeree-Overflakkee. Met de forse toename van het aantal behandelde sloopmeldingen en de groei van het aantal asbestdeskundigen bij DCMR is het toetsen van meldingen en het toezicht op de sanering overgegaan van een focuspunt naar een reguliere taak.

Er drie indicatoren bekeken voor het focuspunt gezondheidsrisico's door asbest voorkomen:
→ Aantal voorlichtingsacties.
→ Goedkeuringspercentage van aantal sloopmeldingen.
→ Aantal uitgevoerde controles en overtredingen op asbest.

Wat is er bereikt?
Voorlichtingsacties
Het werkgebied van DCMR asbestdeskundigen is per 1 januari 2022 uitgebreid met de gemeenten Rotterdam en Goeree-Overflakkee.
Met de komst van Rotterdam is het aantal asbestmeldingen meer dan verdubbeld. Door de werkdruk van de nieuwe gemeenten en het opleiden van personeel zijn de voorlichtingsdagen/avonden opgeschoven naar planning 2023. De wens is om ook een moment te organiseren met woningbouw en met toezichthouders van de gemeenten.

In 2022 was er een toename in het gebruik van de asbesttelefoon ten opzichte van 2021. De asbesttelefoon wordt steeds bekender. Dagelijks is er een asbestdeskundige van DCMR beschikbaar voor de beantwoording van telefoontjes van burgers en bedrijven. Zij worden meestal direct

geholpen en dat wordt erg gewaardeerd. Bedrijven en burgers hebben in 2022 meer dan 750 keer via de asbesttelefoon gebeld met de asbestinspecteurs. Hiermee zorgt DCMR aan de voorkant voor het voorkomen van illegale sanering en het voorlichten van de inwoners van het Rijnmondgebied. In 2022 zijn een aantal woningbouwverenigingen afzonderlijk benaderd. Dit met het oog op het verminderen van het percentage afgekeurde sloopmeldingen. Op het gebied van het landelijk beleid heeft DCMR via het ODNL vakberaad een bijdrage geleverd aan onder andere de landelijke handhavingsstrategie asbest.

Een wetsvoorstel over een verbod op asbestdaken is door de Eerste Kamer verworpen. Hierdoor moeten gemeenten zelf naar een oplossing zoeken voor (potentiele) problemen met asbestdaken. DCMR ondersteunt gemeenten hierbij. Dit gebeurt onder andere door het structureel in kaart brengen van de locaties van asbestdaken en het meedenken over een geschikte aanpak voor asbestdaken om gezondheidsrisico's voor de omgeving zoveel mogelijk te voorkomen.
In 2022 heeft DCMR flyers verspreid op locaties waarvan ons vermoeden is dat er problemen kunnen (gaan) spelen met asbestdaken. Via die flyers worden bewoners bewust gemaakt van de risico's en hen aangeraden om werk te gaan maken van saneren voordat problemen ontstaan. Daarbij worden de bewoners verwezen naar DCMR voor hulp of extra informatie.

Tabel: Goedkeuringspercentage van aantal sloopmeldingen

JAAR	Aantal goedgekeurd	Goedkeuringspercentage
2019	989	74%
2020	2.143	87%
2021	2.738	90%
2022	5475	4 90%

Voorafgaand aan het verwijderen van asbest is het voor een bedrijf of particulier verplicht een sloopmelding te doen via het omgevingsloket. DCMR beoordeelt deze sloopmeldingen en hierop volgt een goedkeuring of afkeuring. Na de sloopmelding volgt er nog een startmelding om de start van de werkzaamheden aan te geven.

Bovenstaande tabel toont dat het aantal sloopmeldingen de laatste jaren is toegenomen omdat vanaf 2019 het aantal gemeenten is toegenomen waarvoor DCMR asbesttaken uitvoert. Het percentage goedgekeurde sloopmeldingen is ook met de jaren toegenomen en is inmiddels stabiel. Een verklaring hiervoor is dat DCMR de afgelopen jaren veel meer contact heeft gehad met de bedrijven en particulieren, waardoor zij beter op de hoogte zijn van de vereisten om een asbestsanering in gang te zetten. Onder andere de goede bereikbaarheid van de asbestdeskundigen van DCMR via de asbesttelefoon heeft daaraan bijgedragen.

Uitgevoerde controles en overtredingen op asbest

Sinds de start wordt gebruik gemaakt van landelijk vastgestelde checklists door Omgevingsdienst NL voor het risicogestuurd controleren op de uitvoering van asbestsaneringen. Per 2022 is een vernieuwde asbestchecklist in gebruik genomen die het mogelijk maakt om te achterhalen of saneringen door een gecertificeerd of niet gecertificeerd bedrijf is uitgevoerd. In 2022 is het naleving-spercentage op asbestsaneringen bij 139 inspecties 83%.

2.4 Aanwezigheid van schadelijke stoffen in de bodem voorkomen

Het is wettelijk verplicht om de bodem te beschermen tegen de aanwezigheid van schadelijke stoffen. Bij verschillende bedrijfsactiviteiten is het risico dat schadelijke stoffen vrijkomen en in de bodem terechtkomen. Om de impact op de bodemkwaliteit te beperken, moeten de bedrijfsactiviteiten, in lijn met de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming, voldoen aan een verwaarloosbaar bodemrisico. Als bedrijven hier niet aan voldoen, bestaan er milieurisico's voor de bodem bij het betreffende gebied. Het bedrijf kan, voor bestaande situaties waar verwaarloosbaar bodemrisico niet bereikt kan worden, met een maat-werkverzoek een aanvaardbaar bodemrisico aanvragen. Saneringsmaatregelen zijn vaak kostbaarder dan preventieve maatregelen. Een inventarisatie onder RIE-bedrijven (Richtlijn industriële emissie) toonde aan dat lang niet alle bedrijven aan deze wettelijke verplichting voldoen of maatwerk hebben aangevraagd. Als gevolg daarvan is er een aanpak gestart om de bodembescherming beter te borgen.

Bij de meeste bedrijven met PFOA houdend blusschuim zijn geen nulsituatie-onderzoeken gericht op PFAS uitgevoerd. In de ECHA-richtlijn (8 april 2020) is de tijdlijn van afbouw PFOA houdend blusschuim gereguleerd:
→ vanaf 1 januari 2023 is gebruik alleen nog toegestaan op locaties waar alle vrijkomende schuimvloeistof opgevangen en verwerkt kan worden (bijvoorbeeld tankopslag, chemische industrie).
→ vanaf 4 juli 2025 is geen enkel gebruik meer toegestaan, (rest-)voorraden moeten als gevaarlijk afval verwerkt worden.

Er moet door inwerkingtreding van deze richtlijn wel een eindsituatieonderzoek worden uitgevoerd, het gaat om het beëindigen van het gebruik van een milieu-belastende stof. Voor het gebruik van het nieuwe blusschuim moet met een maatwerkbesluit een op dat schuim gericht nulsituatie-onderzoek worden uitgevoerd, tenzij evident aannemelijk wordt gemaakt dat met dat schuim geen nieuwe bodembedreigende stoffen worden geïntroduceerd.

Er zijn twee indicatoren bekeken voor de het focuspunt schadelijke stoffen in de bodem voorkomen:

- Aantal geactualiseerde vergunningen waarbij aanvaardbaar bodemrisico is vergund.
- Aantal inspecties bij RIE4- of Brzo-bedrijven waar de benodigde maatregelen zijn genomen om verwaarloosbaar bodemrisico te bereiken.

Wat is er bereikt?

*Geactualiseerde vergunningen met maatwerk voor aanvaardbaar bodemr*isico

In 2021 zijn bij vijftien bedrijven maatwerkbeschikkingen verleend waarmee aanvaardbaar bodemrisico voor bedrijven is vastgelegd. Op basis van de eerdere inventarisatie is bij 56 RIE-bedrijven de noodzaak van maatwerk voor aanvaardbaar bodemrisico niet uit te sluiten. Bij alle maatwerkverzoeken wordt een tijdelijk aanvaardbaar bodemrisico vergund. De hierbij geëiste financiële zekerheid dwingt bedrijven om toch verwaarloosbaar bodemrisico te realiseren, zodat ze uiteindelijk alsnog aan verwaarloosbaar bodem risico zullen gaan voldoen.

Er zijn ook andere procedures doorlopen, daarbij gaat het om ambtshalve actualisaties, revisievergunningen en oprichtingsvergunningen. Helaas kan uit DCMR-systemen nog niet worden achterhaald hoeveel dit er zijn geweest. In 2022 zijn geen afzonderlijke maatwerkbeschikkingen gericht op aanvaardbaar bodemrisico verleend.

Inspecties op maatregelen om verwaarloosbaar bodemrisico te bereiken

In 2022 zijn 34 controles bij BRZO/RIE-bedrijven uitgevoerd naar maatregelen die leiden tot verwaarloosbaar bodemrisico. Er is onder andere onderzocht of het bedrijf analyses heeft uitgevoerd op bodemrisico's en of de nodige

voorzieningen zijn getroffen om bodemlekkages te voorkomen, zoals de aanwezigheid van vloeistofdichte vloeren. Bij zeven inspecties zijn overtredingen geconstateerd. De overtredingen zijn vooral toe te schrijven aan het niet hebben van richtlijnen en procedures voor het maatregelenpakket en rioleringen.

Jaarlijks wordt daarnaast een selectie van bedrijven geïnspecteerd op basis van de hoeveelheid CIN- en bedrijfsmeldingen t.a.v. leidinglekkages. De eerste data hierop volgen in het volgende MJP-monitoringsrapport.

3 Leefbaarheid

De beleidsopgave leefbaarheid kent drie focuspunten:

3.1 Geluidhinder voorkomen

Geluidhinder heeft een negatief effect op de gezondheid, de leefbaarheid van de woonomgeving en op de flora en fauna. Het maatschappelijk draagvlak voor geluidproducerende activiteiten neemt af. Tegelijkertijd is er sprake van bouw van nieuwe woningen in de buurt van geluidbronnen waarmee het risico op geluidhinder verder toeneemt. Het is belangrijk de balans tussen leefbaarheid en ruimtegebruik goed in de gaten te houden.

Dit focuspunt bestaat uit twee onderwerpen:
→ Het voorkomen van hinder van nestgeluid van afgemeerde schepen.
→ Het verminderen van geluidhinder door vrijetijdsbesteding (horeca, sport en recreatie en evenementen).

Nestgeluid is het geluid van afgemeerde schepen, voor zover dat geluid niet het gevolg is van werkzaamheden door het bedrijf aan en of aan boord van het schip. Nestgeluid wordt ook wel geluid vanwege de hotelfunctie genoemd. Het wordt veroorzaakt door scheepsaggregaten voor verlichting, koeling, ventilatie en dergelijke. Nestgeluid kan leiden tot geluidoverlast bij omwonenden. Naast het hinderaspect zijn er ook juridische aspecten. Nestgeluid kan effect hebben op woningbouwplannen in de omgeving van bedrijven waar schepen aan de kade liggen, maar ook op de beschikbare geluidruimte en de ontwikkelingsmogelijkheden van de haven.

Samen met gemeenten wordt gewerkt aan een aanpak voor nestgeluid van afgemeerde schepen. Ook worden voorstellen geformuleerd hoe om te gaan met nestgeluid in woningbouwplannen en in handhavingskwesties. Dit gebeurt binnen RAK (regionaal afsprakenkader) als samenwerkingsverband. De implementatie gebeurt in overleg met de gemeenten. Omdat bij de vaststelling van de geluidzones van industrieterreinen in de jaren '90 geen rekening is gehouden

met nestgeluid, kan dit tot knelpunten leiden. DCMR inventariseert de benodigde en beschikbare geluidruimte van bedrijven en industrieterreinen en kijkt of knelpunten oplosbaar zijn met maatregelen dan wel maatwerk.

De branches horeca, sport en recreatie en evenementen hebben een gemeenschappelijke uitdaging. Aan de ene kant zijn het branches die zorgen voor vermaak en ontspanning voor inwoners. Tegelijkertijd komt het merendeel van de geluidgerelateerde klachten (geluid, trilling- en contactgeluiden) uit deze branches. Met de toenemende verdichting van de woonomgeving verwachten we dat deze trend doorzet. Hierbij is het de uitdaging de balans tussen rust en reuring te bewaken. Dit voorkomt overbelasting van (woon)gebieden en blijven deze gebieden leefbaar.

Gemeente Rotterdam vraagt regelmatig om advies voor de behandeling van exploitatievergunningen. DCMR beoordeelt of de akoestische onderzoeken goed en volledig zijn uitgevoerd, en kan waar nodig aan de hand van het onderzoek maatwerkvoorschriften opstellen. De termijnen voor het beantwoorden van de adviesaanvragen worden niet altijd gehaald.
De werkwijze van DCMR is aangepast, wat ervoor moet zorgen dat Gemeente Rotterdam binnen de termijnen advies ontvangt.

In 2022 is een overleg opgezet vanuit DCMR met team Directieveiligheid, team Evenementen en demonstraties van Gemeente Rotterdam, de directeur van Rotterdam Festivals, en communicatie en Toezichtslab van DCMR om de communicatie rondom evenementen vorm te geven en in te zetten op verwachtingsmanagement bij omwonenden. Op de evenementenpagina van DCMR wordt het woord overlast bijvoorbeeld niet meer genoemd, maar er wordt gesproken over geluid van evenementen. Ook wordt de rol van DCMR beter toegelicht.

Er zijn vier indicatoren bekeken voor het focuspunt geluidhinder voorkomen:

→ Aantal klachten over nestgeluid.
→ Aantal voor nestgeluid geactualiseerde vergunningen.
→ Percentage van bedrijven met klachten bij horeca, sport en recreatie.
→ Aantal geluidklachten door evenementen.

Wat hebben we bereikt?

Geluidklachten over nestgeluid

Tot de zomer van 2021 werden nog geen klachten verzameld op nestgeluid. Aan de hand van verschillende subhaarden van geluid kon hiervan wel een inschatting gemaakt worden, maar geen betrouwbare.

In 2021 waren 17 bedrijven (vermoedelijk) verantwoordelijk voor 29 klachten over nestgeluid. In 2022 zijn dat 12 bedrijven voor 66 klachten. Zowel oorzaak als veroorzaker is moeilijk vast te stellen. Meldingen die niet specifiek bij veroorzaker/oorzaak benoemd worden, waar geen onderzoek naar wordt gedaan door de buitendienst, worden geregistreerd onder scheepvaart algemeen of industriegebied. Het is daarom aannemelijk dat het werkelijke aantal klachten en veroorzakers aanzienlijk hoger ligt. Binnen het meldkamer registratiesysteem (ICMS) is in juli 2021 een aparte meldcategorie voor nestgeluid aangemaakt. Sinds 2022 zijn er gesprekken met het Havenbedrijf/ Meldkamer over overlast in het havengebied. Per 2023 worden actielijsten voor beter registreren van nestgeluid ingezet.

Gemeente Rotterdam heeft een opdracht uitgezet voor een meetprogramma van twee jaar. Het doel van dit meetprogramma is om geluidsemissies van schepen vast te stellen, inclusief nestgeluid. DCMR is hiervoor adviseur vanuit de geluidsexpertise.

Geactualiseerde vergunningen voor nestgeluid

Gemeente Rotterdam heeft vooralsnog besloten om nestgeluid nog niet op te nemen in de vergunningen als industrielawaai, omdat dit niet goed is in te passen in de geluidszones. Bovendien komt er vanuit de Omgevingswet een overgang van het werken met geluidszones naar geluidproductieplafonds (GPP's). Op grond van het overgangsrecht naar de Omgevingswet kan nestgeluid meegenomen worden in deze GPP's zonder dat een omgevingstoets hoeft te worden uitgevoerd. Gemeente Rotterdam stelt een interim werkwijze nestgeluid op die, in RAK verband waarschijnlijk tot een regionale aanpak wordt gevormd. Vanuit adviesteam Geluid worden de nodige voorbereidingen getroffen voor het werken met GPP's. Tot nu toe zijn er een paar vergunningaanvragen in behandeling genomen waarop DCMR geadviseerd heeft over het onderdeel nestgeluid.

Tabel: Percentage bedrijven in de branches horeca

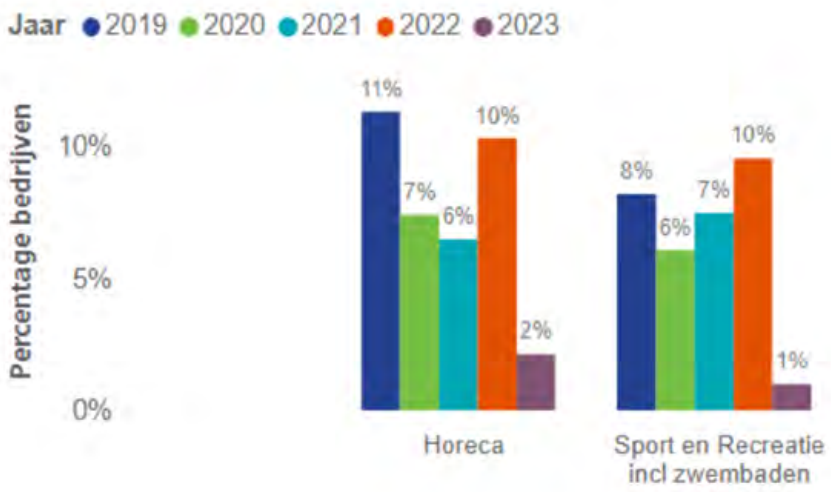

Tabel: Sport en recreatie met meldingen van geluidhinder

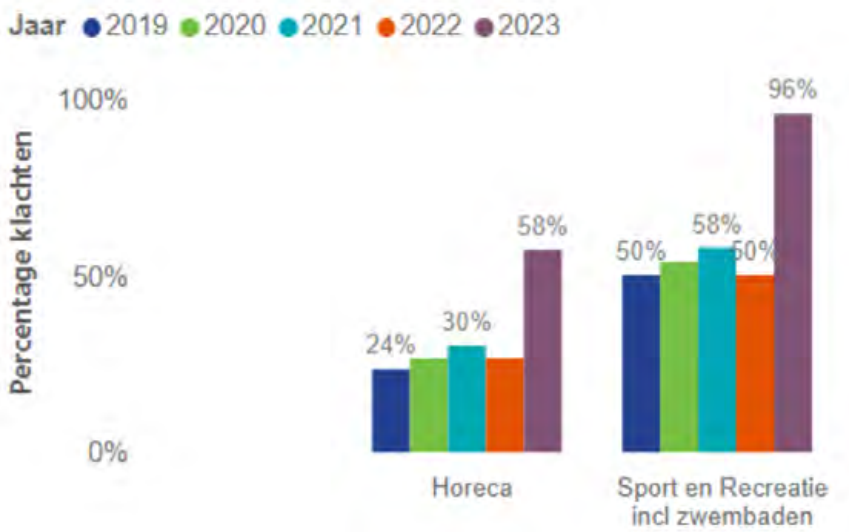

In de bovenstaande grafiek is het percentage van de bedrijven binnen de horeca, sport en recreatie waarbij sprake was van minstens 1 geluidsklacht. In 2020 en 2021 liggen die percentages wat lager dan in 2019. Hier is uiteraard een verband te leggen met de coronapandemie die in 2020 uitbrak. Voor de horeca is het percentage bedrijven met klachten over geluidshinder met 4% toegenomen in 2022 vergeleken met 2021, voor de branche sport en recreatie is dit percentage met 3% toegenomen. De toename in klachten op horeca kan waarschijnlijk voor een groot deel toegeschreven worden aan klachten die binnen zijn gekomen voor een eenmalige festiviteit in de Gemeente Vlaardingen. Er stonden geen geluidsgrenswaarden beschreven in de vergunning waardoor er te veel geluid is geproduceerd en vele klachten zijn binnengekomen van bewoners in Gemeente Schiedam en Vlaardingen. Ook in Gemeente Capelle speelde afgelopen jaar iets soortgelijks. Sportverenigingen organiseerden diverse festiviteiten waarbij veel geluidsoverlast werd ervaren door bewoners. Er is door DCMR contact gelegd met Gemeente Capelle. Afgesproken is dat er geluidsmetingen worden gedaan en DCMR meekijkt met ontheffingen voor festiviteiten, met als doel om dat de gemeente Capelle een geschikte geluidsnorm bepaalt. In 2019 heeft het toezichtslab een sportwaaier ontwikkeld om buitensportverenigingen te informeren over milieuregels. In 2022 is het gebruik van deze sportwaaier gemonitord.

Een groot deel van de klachten werd veroorzaakt door een relatief kleine groep bedrijven. In 2022 is in de branche horeca 27% van de klachten veroorzaakt door de top 10 overlastgevende bedrijven. In 2021 veroorzaakte de top 10 overlastgevende bedrijven 30% van de klachten. Binnen de branche sport en recreatie is de top 10 klachtenveroorzakers verantwoordelijk voor een groter aandeel van het totaal aantal klachten. In de jaren 2019 t/m 2021 veroorzaakte de top 10 minstens 50% van de klachten. In 2022 is dit percentage met 8% gedaald t.o.v. van 2021. De klachten worden voornamelijk veroorzaakt door 24 uur sportscholen of een aantal sportclubs die structureel overlast veroorzaken. Deze bedrijven zijn bekend en zijn ook gekoppeld aan handhavingstrajecten.

Er zijn minder geluidmeetronden uitgevoerd dan gepland door een tekort aan mensen in 2022. In 2023 is het plan om wekelijks een meetronde uit te voeren op basis van data-analyses. Hierbij wordt niet alleen geluid maar ook geur meegenomen om de horecaconcentratiegebieden te monitoren. In 2022 zijn in de branches horeca en sport-en recreatie circa 670 voorvallen onderzocht nav geur en geluidklachten.

Tabel: Klachten bij evenementen op evenementenlocaties

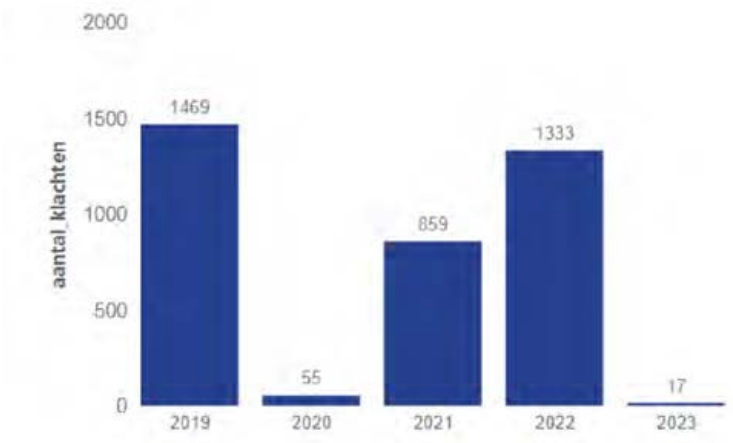

Tabel: Klachten per evenmentlocatie

Klachten per evenementenlocatie

object	2019	2020	2021	2022	2023	Totaal
Evenementenlocatie Albrandswaard	8	2		4		14
Evenementenlocatie Annie M G. Schmidtpark	25	2		19	1	47
Evenementenlocatie Bachplein	5					5
Evenementenlocatie Barendrecht	2			7		9
Evenementenlocatie Binnenrotte	23			5		28
Evenementenlocatie Brielle	12	1		13		26
Evenementenlocatie Broekweg	2					2
Evenementenlocatie Capelle aan den IJssel				1		1
Evenementenlocatie Goeree Overflakkee	7					7
Evenementenlocatie Heemraadsplein	3			15		18
Evenementenlocatie Hellevoetsluis	2			3		5
Evenementenlocatie Het Molenveld	1					1
Evenementenlocatie Het Park bij de Euromast	44		1	4		49
Evenementenlocatie Hoek van Holland		1		2		3
Evenementenlocatie Hofwei	1					1
Evenementenlocatie Kerkstraat Berkel en Rodenrijs				1		1
Evenementenlocatie Krabbeplas	30			9		39
Evenementenlocatie Kralingsebos	316	13	428	495		1252
Evenementenlocatie Krimpen aan den IJssel	2		6	1		9
Evenementenlocatie Lansingerland	2	1		3	11	17
Evenementenlocatie Lloyd Multiplein	61	3	21	71		156
Evenementenlocatie Maasboulevard	2			1		3
Evenementenlocatie Maassluis	3			3		6
Evenementenlocatie Middelharnis	2					2
Evenementenlocatie Museumpark	8		3	3		14
Evenementenlocatie Nesselande	22			14	2	38
Evenementenlocatie Nieuwegaard	4	2		8		14
Totaal	1457	54	845	1318	16	3690

Het aantal klachten bij evenementen op evenementenlocaties is in 2022 toegenomen met 57.5% t.o.v. van 2021. Een evenement kan het ene jaar veel klachten veroorzaken en een opvolgend jaar weinig. Een reden voor de toename is dat er in 2021 bijna geen evenementen hebben plaatsgevonden door Covid-19 maatregelen. Klachten zijn lastig te duiden omdat 99% van de evenementen zich houden aan de normen binnen de vergunning. Om die reden wordt ook in 2023 het onderzoek uitgevoerd voor locatieprofiel Kralingse Bos. In de bovenstaande tabel zijn de buitenlocaties weergeven die voor de meeste geluidsklachten zorgden, de klachten zijn per locatie en per jaar (2019 t/m 2022) weergegeven. Evenementen georganiseerd in het Kralingse Bos in Rotterdam hebben gedurende deze 4 jaren voor de meeste geluidoverlast gezorgd. In totaal kwamen in 2022 over die locatie 495 klachten binnen, iets meer dan in 2021, toen kwamen er 428 klachten binnen. Ook is te zien dat klachten voor evenementenlocatie Lloyd Multiplein, Heemraadsplein en Annie M.G. Schmidtpark zijn toegenomen in 2022.

In 2022 is de onderzoeksopzet afgerond voor locatieprofiel Kralingse Bos. Binnen dat onderzoek wordt meer duiding gegeven aan de geluidklachten. Er wordt onder andere onderzocht welke relatie er bestaat tussen het advies vanuit DCMR over geluidsnormen bij evenementen, binnengekomen klachten en beleving van de klagers, rekening houdend met de meteo omstandigheden van de afgelopen vijf jaar. In 2023 wordt dit onderzoek uitgevoerd.

Het jaar 2022 is gebruikt om beleid te vormen rondom evenementenlocaties in Rotterdam en de rol van DCMR betreffende advies, toezicht en meldkamerfunctionaliteit. Voor het vormen van het beleid is ter oriëntatie een bezoek gebracht bij Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en Gemeente Amsterdam en is er een gesprek gevoerd met Team Milieu en Team Directieveiligheid van Rotterdam. In 2023 wordt het plan verder vormgegeven en uitgevoerd.

Er is een webinar georganiseerd voor evenementenorganisaties met adviezen over wet- en regelgeving en het benaderen van de omgeving.

3.2 Geurhinder voorkomen

De afgelopen drie jaar maakten inwoners in het werkgebied van DCMR gemiddeld 4.593 keer per jaar melding van geurhinder. Geurhinder kan verschillende oorzaken hebben. Hinder door geur kan, zeker als die regelmatig optreedt, een ernstige verstoring van de leefomgeving en het woongenot betekenen. Tegelijkertijd lijkt er sprake van een verlaging van de tolerantiegrens voor geuroverlast. Burgers ervaren eerder overlast en maken hier ook vaker melding van.

Niet-doelmatig werkende ontgeuringsinstallaties, luchtwassers of andere nageschakelde technieken ter voorkoming van geuremissie veroorzaken vaak geurhinder.

De woningbouwopgave van de gemeenten heeft tot gevolg dat bedrijvigheid en woningen dichter bij elkaar komen, waarmee het risico op geurhinder toeneemt. Daarom wordt de komende jaren aan de voorkant van projecten extra aandacht besteed aan de advisering over geurhinder. Wanneer een ontgeuringsinstallatie doelmatig is, is lastig beoordelen. Werking en onderhoud van het apparaat kan deugdelijk zijn, maar verschillende omgevingsomstandigheden kunnen zorgen voor veel klachten waaruit geconcludeerd kan worden dat de ontgeuringsinstallaties toch niet deugdelijk werken. Om dit probleem te verhelpen is er in 2022 beleid ontwikkeld voor het inzetten van e-noses (een combinatie van sensoren die veranderingen in de luchtsamenstelling waarneemt). In 2023 wordt dit beleid afgerond en worden de e-noses ingezet bij horecazaken met een ontgeuringsinstallatie. Ook is een geurkaart ontwikkeld waarop de gecumuleerde geurbelasting van alle bedrijven in het Rijnmondgebied inzichtelijk is gemaakt. In 2023 zullen ook bedrijven buiten het Rijnmondgebied worden toegevoegd en zal de brondata worden aangepast wanneer vergunningen wijzigen.

Vanuit toezicht zijn binnen de brancheplannen voor 2021–2024 verschillende aandachtspunten opgenomen voor geur. Met name binnen de branche horeca is aandacht voor geur van belang. Vanuit deze branche wordt de meeste geuroverlast ervaren. DCMR organiseert regelmatig geurrondes om een goed beeld te krijgen van geuroverlast.

Voor het focuspunt geurhinder voorkomen zijn twee indicatoren bekeken:

- Aantal klachten over geurhinder die niet het gevolg zijn van incidenten.
- Nalevingspercentages aanwezigheid, onderhoud en doelmatigheid nageschakelde technieken.

Wat hebben we bereikt?

Aantal klachten over geurhinder die niet het gevolg zijn van incidenten.
In de onderstaande grafiek is weergeven hoeveel klachten over geur er in de afgelopen 4 jaren zijn binnengekomen die niet gerelateerd waren aan een incident. Onder een incident verstaan we geurklachten die binnenkomen als onderdeel van een CIN-melding of wanneer er sprake is van meer dan vijftien klachten bij een voorval. Geurklachten gerelateerd aan incidenten zijn buiten beschouwing gelaten omdat een incident grote aantallen klachten kan veroorzaken, waardoor er geen goed beeld meer is van de meer gangbare geurklachten. Zo wordt zichtbaar of de reguliere controles leiden tot een vermindering van de klachten. Het grootste deel van de klachten wordt veroorzaakt binnen de branche horeca. In 2022 waren dat 793 van de in totaal 1240 klachten, 64% van het totaal. De chemie volgt op de horeca als grootste veroorzaker van geurklachten, in 2022 kwamen er gerelateerd aan deze branche 158 klachten binnen, 13% van het totaal Het aantal geurklachten is in 2022 verminderd. In 2022 kwamen er in totaal 1242 klachten binnen die niet gerelateerd waren aan een incident, in 2021 waren het er in totaal 1505.

Zoals genoemd zijn de incidenten niet meegenomen in deze weergave van klachten. Als de geurklachten naar aanleiding van incidenten worden meegerekend, dan wordt het aandeel geurklachten vanuit andere branches, zoals de chemie, groter.

Tabel: Geurklachten; niet van het gevolg van een incident

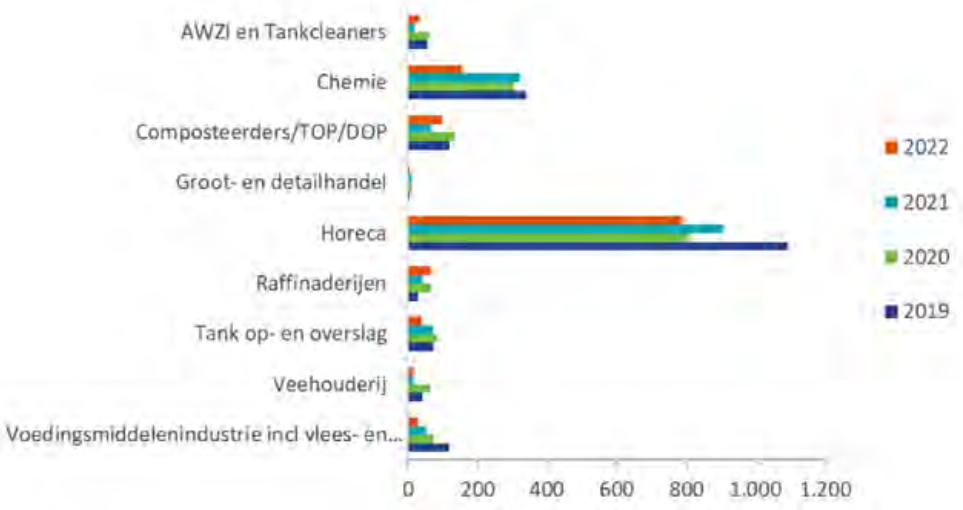

Nalevingspercentages aanwezigheid, onderhoud en doelmatigheid nageschakelde technieken. In 2022 vonden er 108 geurcontroles plaats bij horecabedrijven. Bij 14 bedrijven werden overtredingen geconstateerd. Er is gecontroleerd op de aanwezigheid van en de doelmatige werking van ontgeuringsinstallaties, luchtwassers of andere nageschakelde technieken. Klachten worden vaak veroorzaakt doordat ontgeuringsinstallaties niet goed worden onderhouden. Filters worden minder vaak dan noodzakelijk vervangen door geldbesparing van ondernemers. Bij de meeste horecazaken is het echter zo dat er geen ontgeuringsinstallatie vereist zijn, een afzuiginstallatie met bovendakse afvoer van minimaal twee meter hoog volstaat dan. Bij de controles in 2022 bleek dat een ruime meerderheid van de bedrijven dit goed op orde had. Bij 13% van de inspecties werden overtredingen geconstateerd met betrekking tot een onjuiste hoogte van afvoerkanalen of het ontbreken van doelmatige ontgeuringsinstallaties. Daarnaast werd nog een klein aantal problemen geconstateerd met de toepassing van vetfilters of de aanwezigheid van ontgeuringsinstallaties. Tijdens de geurrondes is bij 53 inspecties bij horecabedrijven door toezichthouders buiten gebouwen gecontroleerd of er sprake is van geuroverlast. Geurrondes worden gedaan op basis van ingediende meldingen. Op grond daarvan wordt bepaald of een bedrijf op de lijst wordt gezet voor een meetronde. Tijdens die geurrondes wordt door toezichthouders eerst buiten gebouwen gecontroleerd of er sprake is van geuroverlast. Die controles kunnen al leiden tot overtredingen en worden waar nodig opgevolgd door controles binnen de gebouwen. Bij 2% van die controles was in 2022 sprake was van een overtreding. Kanttekening is dat geurrondes alleen worden ingezet als bij controles niet te achterhalen is wie de veroorzaker is. Het is lastig om overmatige overlast vast te stellen conform het protocol.

Ook binnen de industriële branches (chemie, tank op- en overslag en raffinaderijen) is gecontroleerd op het voorkomen van geuroverlast. In 2022 vonden 19 van deze controles plaats. Daarbij werd een overtreding geconstateerd.

Vergunningen zijn geactualiseerd op basis van de BREF LVOC (Large Volume Organic Chemical Industry). Geurhinder verminderen is niet de aanleiding voor de actualisatie van vergunningen, maar wordt wel meegenomen.

3.3 Ondermijning en milieucriminaliteit voorkomen

De aanpak van ondermijnende criminaliteit staat hoog op de agenda, zowel landelijk als bij de gemeenten in het werkgebied van DCMR. Hier zijn bedrijven steeds vaker een dekmantel voor criminele activiteiten. Landelijk is deze trend van vermengen van onder- en bovenwereld ook waarneembaar. Deze vermeng-

ing is in een aantal branches waarneembaar: bij garagebedrijven, horeca, afvalverwijderingsbedrijven en opslagboxen op bedrijventerreinen. Van een groot percentage bedrijfspanden, stallen en loodsen in de regio is het feitelijke gebruik onbekend. Zicht van de overheid ontbreekt of is versnipperd over verschillende organisaties, waarmee het risico op ondermijning toeneemt. Door inzet van data en informatie achterhaalt DCMR waar mogelijk sprake is van ondermijnende activiteiten in een bepaald geografisch gebied. Vanuit een datagedreven organisatie is DCMR niet alleen fysiek maar ook digitaal de ogen en oren van de overheid. De regiobrede deelname, landelijke afstemming en een ketenaanpak in de afvalsector bevorderen een uniforme aanpak.

Vanuit DCMR-programma Milieucriminaliteit 'Samen werken aan het effectief terugdringen van onacceptabele ondermijning in de leefomgeving', zijn in 2022 voorbereidingen getroffen om een ketenrechercheteam op te zetten dat per 1 januari 2023 operationeel is. Het ketenrechercheteam, bestaande uit een criminoloog, ketenrechercheur, analist en financieel specialist, gaat de asbestketen inzichtelijk brengen, daar interventies uit genereren en deze toezicht- en opsporingszaken actief ondersteunen. Daarnaast is er een alliantie opgezet met Rijkswaterstaat, Politie, IOD en een aantal andere omgevingsdiensten waarmee in januari wordt gestart met een afvalanalyse. Dit wordt een datagedreven aanpak waarbij verschillende databronnen zullen worden geanalyseerd op afwijkende signalen en ongebruikelijke activiteiten die aanleiding kunnen geven om nader onderzoek te doen naar milieucriminaliteit. Toezichthouders leren door training on the job, ze kijken met elkaar mee en delen ervaringen van bijzondere acties.

Er zijn drie indicatoren bekeken voor het focuspunt ondermijning en milieucriminaliteit voorkomen:

- Aantal risicoanalyses en deelnames aan ondermijningsacties.
- Aantal gecontroleerde bedrijfspanden door ondermijningsteams per gemeente.
- Aantal Bibob-onderzoeken totaal en binnen de afvalbranche.

Wat hebben we bereikt?

Aantal risicoanalyses en deelnames aan ondermijningsacties

Voor de afstemming van de integrale acties met gemeenten wordt een jaarkalender gemaakt. De acties die uitgevoerd worden, worden geselecteerd op basis van de informatietuitvraag waardoor de inzet concreter is geworden. De integrale controles vinden plaats in samenwerking met gemeente, politie, Boa's en zo nodig andere partners, zoals Belastingdienst, RDW, Stedin, UWV, RIEC en Arbeidsinspectie.

	2021	2022
Uitgevoerde acties met actieve inzet van DCMR	75	86
Uitgevoerde acties waarbij DCMR op afroep beschikbaar is	27	33

Ondermijningsacties per participant (bij DCMR bekend)	Aantal 2021	Aantal 2022
Albrandswaard	2	4
Barendrecht	7	6
Capelle aan den IJssel	1	5
Goeree-Overflakkee	6	1
Lansingerland	9	15
Maassluis	7	8
Nissewaard	5	5
Ridderkerk	5	4
Rotterdam	15	28
Schiedam	2	11
Vlaardingen	7	13
Voorne aan Zee	2	1
Intergemeentelijk Spaanse Polder (Rotterdam en Schiedam)	6	9
Politie*		2
Totaal	**75**	**112**

In 2022 zijn 86 ondermijningsacties uitgevoerd met actieve inzet van DCMR. Er werden voor alle 86 ondermijningacties analyses uitgevoerd door de intelligence collega's van het team ondermijning. Er werden afgelopen jaar 92 verkennende analyses uitgevoerd voor gemeenten ter voorbereiding van ondermijningsacties. Voor 33 acties was DCMR op afroep beschikbaar.

Doordat gemeenten DCMR beter weten te vinden neemt de vraag naar ondermijningsacties en informatie rond bedrijven toe. Team Ondermijning is daardoor selectiever geworden, er wordt vaker gestuurd op geen actieve deelname maar op deelname op afroep. De actie waarbij DCMR op afroep beschikbaar is, betreffen integrale controles van branches of bedrijven die voor DCMR minder prioritair zijn vanuit de kerntaken van DCMR. Denk hierbij aan controle van supermarkten, beautysalons, goudsmeden. Wel zijn er afspraken over het beschikbaar zijn van een inspecteur of milieupiket in verband met aantreffen van gevaarlijke stoffen, zoals lachgas.

Risicoanalyses voor participanten	
Analyses gevolgd door integrale actie met DCMR inzet	86
Verkennende analyses t.b.v. gemeenten ter voorbereiding van ondermijningsacties	92
Branchegerichte analyses (totaal)	68
- Automotive	3 x 15
- KvK-analyse m.b.t. gevraagde branche t.b.v. verschillende gemeenten	7
- Nieuwe ondernemingen binnen voor ondermijning gevoelige branches	15
- Dubbel blind onderzoek naar potentiele drugspanden	1
Totaal	**246**

Samen met 5 gemeenten zijn strategische analyses uitgevoerd op bedrijfsterreinen. Hierbij is inzicht verkregen in hoeverre er een voedingsbodem voor ondermijning is en zijn sleutelbedrijven en -personen in beeld gebracht.

Op basis van de analyses kunnen ondermijningsacties gerichter gepland en uitgevoerd worden. Dit leidt tot effectievere acties met minder inzet van mensen en middelen.

Voorbeelden van resultaten van ondermijningsacties in 2022:

- In een kantoor wordt een geldtelmachine aangetroffen en (door politie) cocaïne gevonden en in een verborgen kluis meer dan een miljoen aan contant geld.
- Bij een gezamenlijke strategische analyse van een bedrijfsterrein wordt mede op basis van de gegevens van DCMR een bedrijfspand geselecteerd. Bij de opvolgende integrale controle vinden inspecteurs van DCMR een aantal sporttassen met harddrugs

Voor de branche-analyse motorvoertuigen en herstelinrichtingen werd onder andere gebruik gemaakt van data uit de KvK, het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen (LMA), het Digitaal Opkopersregister, het Scios-register voor spuitcabines, RDW-erkenningen, energieopgaven en gebruiksfuncties van de panden. Dit leverde verschillende inzichten op:

- Adressen met alleen KvK-inschrijving, maar geen andere registraties.
- Adressen met andere automotive-registraties, maar geen inschrijving KvK.
- Wel een RDW-erkenning APK, maar geen garage-afval.
- Volgens KvK-gegevens schadeherstelbedrijf, zonder goedgekeurde spuitcabine.

Aantal gecontroleerde bedrijfspanden door ondermijningsteams per gemeente
Tijdens de ondermijningsacties kunnen een of meerdere bedrijfspanden bezocht worden voor een controle. Voor die controles is een ondermijningschecklist ontwikkeld die sinds 2021 wordt ingezet. In 2022 werden er in totaal 137 bedrijfspanden bezocht voor een controle op ondermijning (in de onderstaande grafiek een uitsplitsing daarvan per branche). Bij een gedeelte van die bedrijfspanden (29) was sprake van overtredingen waardoor de controles opgevolgd moesten worden met een hercontrole. Bij 2 van die panden leidde de hercontrole tot het opleggen van een sanctie. Het aantal bedrijfspanden waar een overtreding was geconstateerd is in 2022 de helft minder dan in 2021.

Tabel: Ondermijningscontroles

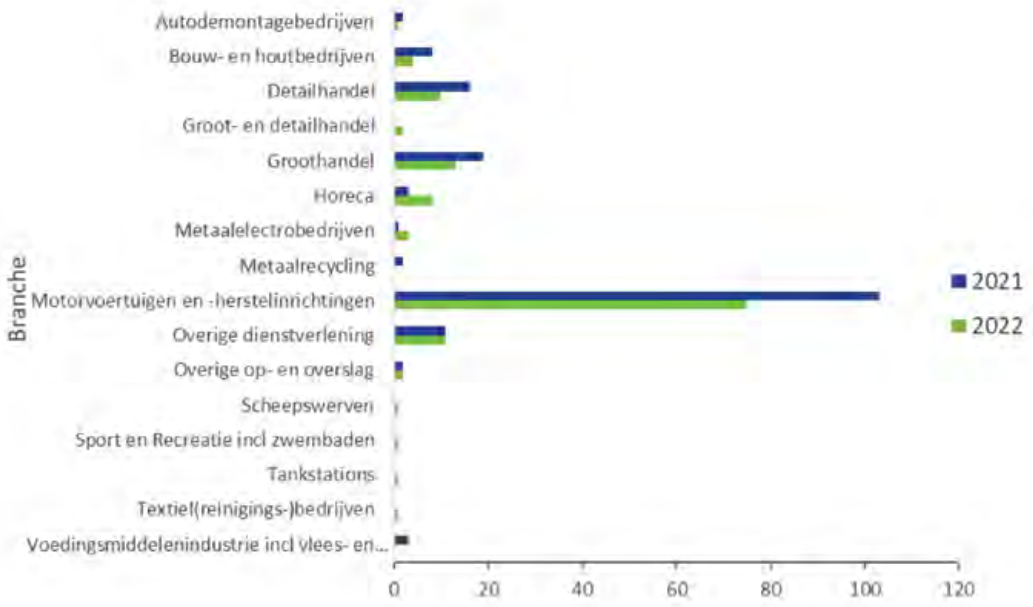

Aantal Bibob-onderzoeken totaal en binnen de afvalbranche
Er zijn in 2022 14 vergunningaanvragen beoordeeld in het kader van de Wet Bibob, waarvan er 3 aanvragen betrekking hadden op activiteiten in de afvalsector.

Daarnaast zijn er voor de Provincie Zeeland, 3 Bibob onderzoeksvragen uitgevoerd m.b.t. Brzo inrichtingen (geen afvalstoffen). Voor het landelijk Bureau Bibob zijn 2 onderzoeksvragen uitgevoerd m.b.t. Brzo inrichtingen (geen afvalstoffen).

Team Bibob voert integriteitsonderzoeken uit in het kader van de Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen (Wet Bibob). Dit onderzoek vindt risicogericht plaats als er een vergunning wordt aangevraagd. Het gaat om een uitgebreide en diepgaande screening van de betrokkene. Dat is meestal de aanvrager of houder van de beschikking/vergunning. Daarnaast richt het onderzoek zich ook op de relaties van de betrokkene, bijvoorbeeld een leidinggevende of iemand die met wie de betrokkene een zakelijk samenwerkingsverband heeft. De uitkomst van het onderzoek kan leiden tot het weigeren of intrekken van de vergunning bij een ernstig gevaar van misbruik voor criminele doeleinden. Over dit gevaar kan aan

het Landelijk Bureau Bibob (LBB) om advies worden gevraagd. Het LBB voert dan een Bibob-onderzoek uit. Dat is in de kern een uitgebreide en diepgaande screening, oftewel, een antecedentenonderzoek.
Ook neemt DCMR met de andere omgevingsdiensten deel aan een pilot in samenwerking met TRACK (Toezicht Rechtspersonen, Analyse, Controle en Kennisgeving). Binnen de screeningsautoriteit Justis voert TRACK de Wet controle op rechtspersonen uit. TRACK screent daarbij rechtspersonen bij belangrijke veranderingen binnen een rechtspersoon zoals een oprichting of bestuurswisseling. Hiervoor toetst TRACK aan de hand van een risicoprofiel de integriteit van een rechtspersoon en die van bestuurders en andere betrokken personen en bedrijven.

4 Duurzaamheid

De beleidsopgave duurzaamheid kent drie focuspunten:

4.1 Energieverbruik verminderen

Energiebesparing is noodzakelijk. Het hoort bij de landelijke en lokale klimaataanpak waarin de klimaatdoelen staan. Energiebesparing is daarnaast aantrekkelijk voor de energiegebruiker omdat het tot kostenbesparing leidt. Bedrijven met een verbruik vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m^3 aardgasequivalent per kalenderjaar hebben een informatieplicht energiebesparing. Ze moeten rapporteren over het energiegebruik en de te nemen energiemaatregelen.

De regelgeving rondom energiebesparing is en blijft volop in ontwikkeling en daarom zet DCMR in op kennisuitwisseling. Dit gebeurt onder andere binnen de leergroepen voor zorg, onderwijs en industrie. Zorg- en onderwijsinstellingen en industriële inrichtingen worden door DCMR-medewerkers op de hoogte gebracht van hun verplichtingen omtrent energiebesparing. Daarnaast worden ze ook gewezen op mogelijkheden om extra energie te besparen buiten de wettelijke kaders om. Ook stimuleert DCMR bedrijven te publiceren over de energiebesparende maatregelen die zij hebben doorgevoerd en wat dit binnen die bedrijven opgeleverd heeft. Dit kan andere bedrijven inspireren om soortgelijke maatregelen door te voeren. DCMR communiceert dit actief, bijvoorbeeld via de website of verschillende social media. Het werkt stimulerend voor de bedrijven als er niet alleen gecontroleerd wordt op tekortkomingen, maar juist ook de positieve ontwikkelingen zichtbaar worden gemaakt.

Vanuit de leergroep zorg is in 2022 een mooie doorbraak bereikt. Er is een convenant gesloten tussen DCMR, zorginstellingen en Milieu Platform Zorg. Binnen dat convenant is afgesproken dat over drie jaar de betrokken zorginstellingen voldoen aan de 'Green Deal Brons'. Het bronzen niveau staat voor net iets

meer doen dan het voldoen aan de milieuwetgeving. Het betreft het nemen van extra maatregelen die zich meestal snel terugverdienen. Zo vormt het de basis van een praktisch milieuzorgsysteem. Dit is geen vrijblijvend convenant, wanneer blijkt dat de zorginstellingen niet voldoen aan de voorgenomen energiebesparende maatregelen dan wordt door DCMR snelle gehandhaafd op de wettelijke maatregelen. Het voornemen voor 2023 is om ook een convenant vast te gaan sluiten voor onderwijsinstellingen.

Het grootste deel van het bedrijvenbestand valt onder de algemene maatregelen voor energie, een beperkt deel is vergunningplichtig. Binnen de vergunningplichtige groep zijn er bedrijven die onder het Emissions Trading System (ETS) vallen. Deze bedrijven kon DCMR tot nu toe wettelijk gezien geen energiebesparende voorschriften opleggen, maar dit gaat veranderen. De afgelopen jaren heeft DCMR samen met andere instellingen actief gelobbyd voor de verplichting van energiebesparende maatregelen bij ETS-bedrijven. Die lobby heeft effect gesorteerd, ook deze bedrijven zullen vanaf 2023 moeten voldoen aan energiebesparende voorschriften. In 2022 is een aanpak ontwikkeld en zijn voorbereidingen getroffen om dit vorm te geven. Met de specifieke uitkering (SPUK) gelden is er een nieuw team opgericht wat zich specifiek richt op energiebesparing.

Er zijn vier indicatoren bekeken voor de het focuspunt energiebesparing:

- Aantal voor energie geactualiseerde vergunningen.
- Energiebesparingspotentieel in terajoules, aantal windturbines, hectaren zonneveld en kton CO_2-uitstoot.
- Percentage bedrijven dat aan de informatieplicht energiebesparing voldoet.
- Aantal meest voorkomende overtredingen.

Wat is er bereikt?

Aantal voor energie geactualiseerde vergunningen

Vanaf juli 2023 worden de maatregelen op energieverbruik voorgeschreven vanuit de Rijksoverheid, er geldt vanaf dan één landelijke set van energievoorschriften. Dit betekent dat DCMR geen vergunningen meer zal afgeven of actualiseren op energie omdat deze landelijke voorschriften dan gelden voor alle

bedrijven. Er liepen in 2022 nog 18 procedures om de vergunningen te actualiseren. Een aantal van deze procedures is verlengd en voor een aantal is er bezwaar aangetekend. Het is daarom de vraag hoe zinvol het is in te blijven zetten op het afronden van deze procedures.

Bedrijven met een zeer groot energieverbruik moeten in lijn met de rijksregels energieonderzoeken gaan aanleveren. Die onderzoeken worden door DCMR beoordeeld en op basis daarvan handhaven we op energieverbruik. Mede dankzij de lobby van DCMR zijn deze rijksregels tot stand gekomen, de regelgeving wordt hierdoor een stuk duidelijker en eenduidiger

Energiebesparingspotentieel in terajoules, aantal windturbines, hectaren zonneveld en kton CO_2-uitstoot

DCMR verzamelt energieverbruiksgegevens, maar omdat het geen wettelijke verplichting is dit aan DCMR te melden, zijn die gegevens niet compleet. Bedrijven zijn wel verplicht om hun energieverbruikgegevens eens in de vier jaar te melden bij RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Dit is de informatieplicht. Om die reden worden de RVO-gegevens over energieverbruik aangevuld met de gegevens die DCMR tot nu toe zelf verzamelt.

In onderstaand overzicht is het besparingspotentieel benoemd van in 2022 gecontroleerde bedrijven. Hierbij zijn de verbruiksgegevens gekoppeld aan de uitkomsten van de energie-inspecties. Als bij een inspectie geconstateerd wordt dat een bedrijf nog niet aan de energiebesparende maatregelen voldoet, dan is er bij dit bedrijf sprake van een energiebesparingspotentieel. Geschat is dat het wel voldoen aan die maatregelen een energiebesparing van circa 10% oplevert. Het energiebesparingspotentieel wordt berekend op basis van 10% van hun totale energieverbruik.

Tabel: Gemiddeld energiebesparingspotentieel gecontroleerde bedrijven

Jaar	Energie in terajoules (TJ)	3-megawatt windturbines	Zonneveld hectaren	Vermeden CO_2-uitstoot kton
2021	170,650	6	68,3	14,351
2022	222,415	14	160	33,8

Percentage bedrijven dat aan de informatieplicht energiebesparing voldoet

Er is de afgelopen jaren sterk ingezet op het binnenhalen van meer meldingen van bedrijven volgens de informatieplicht. Een deel van de bedrijven is aangeschreven en nagebeld. In de onderstaande grafiek is per gemeente weergegeven welk percentage van het meldingsplichtige bedrijvenbestand nu voldoet aan de informatieplicht.

Tabel: Bedrijven die aan het infomatieplicht voldoen

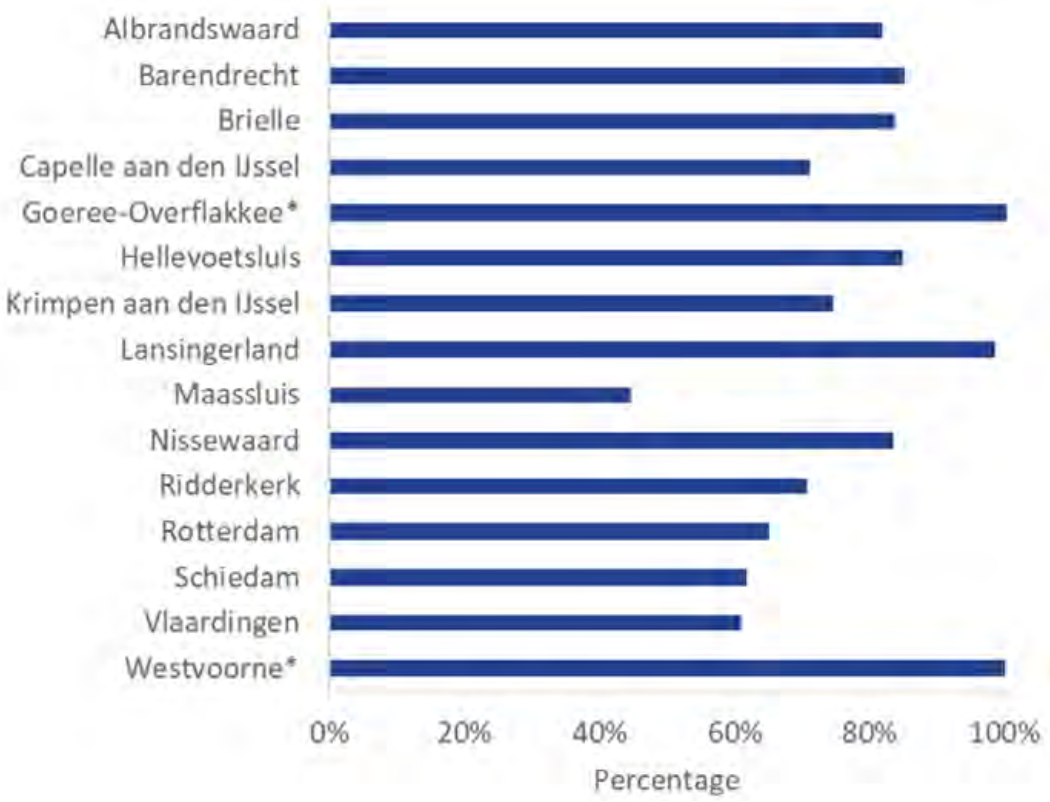

Aantal meest voorkomende overtredingen

Het grootste deel van de energie-inspecties (1160 fysieke en administratieve inspecties in 2022) vindt plaats bij type A- en B-bedrijven (meldingsplichtig). Er zijn voor die bedrijven diverse checklists opgesteld om binnen de verschillende branches te kunnen controleren op het voldoen aan energiebesparende maatregelen. Ook zijn er inspecties uitgevoerd

bij een kleinere groep type C-bedrijven (vergunningplichtig). In onderstaande grafiek is weergegeven welk type overtredingen is geconstateerd bij inspecties. De meeste overtredingen zijn geconstateerd op aandacht en gedrag, en het niet voldoen aan de informatieplicht.

Tabel: Bedrijven die aan het infomatieplicht voldoen

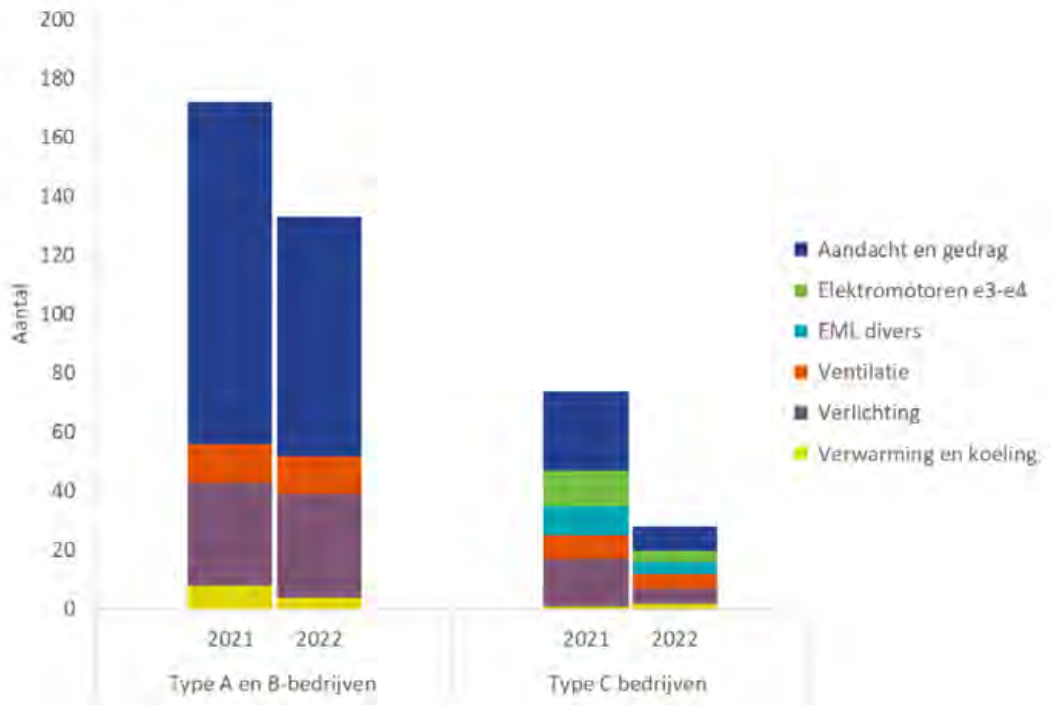

4.2 Energietransitie

De energietransitie is noodzakelijk omdat de inzet van fossiele brandstoffen tot uitstoot van CO_2 leidt en de klimaatopwarming versterkt. De energie die we niet kunnen besparen, moeten we uiteindelijk groen maken door de inzet van hernieuwbare bronnen. Benutting van restwarmte is ook een vorm van energie-besparing, omdat die warmte anders in de lucht of het water belandt en de ontvangers van die restwarmte (woningen, mkb, glastuinbouw) minder fossiele brandstof verbruiken.

DCMR is in 2022 betrokken bij de maatwerkaanpak voor duurzame energie. Vanuit het Ministerie van Economische zaken en Klimaat en Infrastructuur en Waterstaat is het doel om versneld de CO_2- uitstoot van de twintig grootste uitstoters te reduceren. Een groot aantal van die bedrijven ligt binnen het werkgebied van DCMR. Naast het verminderen van CO_2 is het ook het doel om op andere milieuonderwerpen winst te boeken, zoals uitstoot van zeer zorgwekkende stoffende, NO_X, veiligheidscontour, geluidsuitstoot, incidenten en klachten. Voor dit traject is een aantal jaar uitgetrokken. In 2022 is met een aantal bedrijven een Expression of Principles (EoP) ondertekend. In 2023 wordt de verdere uitvoering ter hand genomen. DCMR is betrokken om een milieubelastingprofiel op te stellen, te onderhandelen met de bedrijven en voor de actualisatie van de vergunningen. Het is een maatwerkafspraak wat verder gaat dan al eerder afgesloten convenanten. Het idee is dat bedrijven steeds grotere toezeggingen gaan doen om versneld de CO_2-uitstoot te reduceren en de milieubelasting op andere aspecten te verkleinen.

In 2022 heeft DCMR bijgedragen aan het NOVEX-traject in het kader van de NOVI (Nationale Omgevingsvisie). In het programma NOVEX werken alle overheden samen aan een plan voor de inrichting van Nederland. Er zijn een aantal gebieden in Nederland waar ingewikkelde problematiek geldt. Het Rotterdamse Havenindustrieel complex is aangemeld als NOVEX-gebied met drie knelpunten: stikstof, geluid en veiligheid van de energietransitie. Er vindt overleg plaats tussen verschillende spelers, o.a. de Rijksoverheid, waar een oplossing wordt gezocht voor deze problematiek. In het kader hiervan zal in opdracht van de Provincie Zuid-Holland een Ontwerpend Onderzoek worden uitgevoerd, waaraan DCMR vanuit zijn kennispositie een bijdrage zal leveren. Een aantal knelpunten in de regelgeving leidt tot vertraging in het realiseren van de energie- en grondstoftransitie. Deze knelpuntenzijn geïdentificeerd door zowel de overheid als het bedrijfsleven en worden verder uitwerkt door DCMR in samenwerking met het Havenbedrijf. Een voorbeeld van een knelpunt is de beschikbare milieuruimte in een transitiefase. Bij een vergunningsprocedure wordt de milieuruimte uitgegeven en wordt getoetst aan de beschikbare milieuruimte. Bedrijven kunnen pas de oude installatie verwijderen wanneer de nieuwe installatie in werking is. In de tussentijd is meer milieuruimte nodig dan beschikbaar is op basis van oude vergunning. Deze hindering zorgt ervoor dat een transitieproject dan niet eenvoudig kan plaatsvinden.

Als onderdeel van dit project is ook een Versnellingshuis ingericht. Het Versnellingshuis ondersteunt bedrijven bij hun initiatieven op het gebied van duurzaamheid.

Er zijn vijf indicatoren bekeken voor het focuspunt energietransitie:

- Inventarisatie van de beschikbare restwarmte bij industriële bedrijven.
- Aantal vergunningen en m.e.r.(-beoordelings)procedures dat via de versnellingstafelaanpak bijdraagt aan energietransitie.
- Aantal kiloton vermeden CO_2-uitstoot door energietransitie.
- Aantal bedrijven dat mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie benut, gespecificeerd op het soort duurzame energie.
- Voorbeelden van duurzaamheidsadviezen over ruimtelijke ontwikkelingen aan gemeenten.

Wat is er bereikt?

Inventarisatie van de beschikbare restwarmte bij industriële bedrijven.

DCMR vraagt binnen de vergunningverlening aandacht voor de benutting van restwarmte, zowel binnen als buiten bedrijven. Allereerst wordt, zeker bij nieuwbouw, van een bedrijf energie-efficiëntie verwacht en waar mogelijk intern hergebruik van warmte wordt toegepast. Door het bedrijf ook te laten rapporteren over omvang en temperatuur van de lozing naar water en lucht wordt kennis opgebouwd over de potentie om deze restwarmte extern te gebruiken. Van significante restwarmtestromen die nu nog worden weggekoeld, wordt gevraagd deze uitkoppelgereed uit te voeren. Daarmee wordt zeker gesteld dat, mocht er een bestemming komen voor deze warmte, dat deze ook kan worden uitgekoppeld. Of de restwarmtestroom wordt hergebruikt buiten het bedrijf is een commerciële beslissing tussen twee private partijen. Door de restwarmtepotentie voor extern gebruik inzichtelijk te maken wordt realisatie bespoedigd. In de vergunning van de electrolyser die is aangelegd op de tweede Maasvlakte is opgenomen dat de installatie voorbereid moet zijn op het uitkoppelen van warmte.

In 2022 is het net opgehaald m.b.t. de beschikbare en op te halen data over restwarmte van grote energiegebruikers. Tot nu toe hebben we bedrijven gestimuleerd om werk te maken van de afkoppeling van hun restwarmte.
Op dit gebied zijn er positieve ontwikkelingen in gang gezet. Vanuit de nieuwe Rijksregels is het straks verplicht om als bedrijf te onderzoeken binnen welke termijn een investering in de afkoppeling van restwarmte terugverdiend wordt. Als de terugverdientijd maximaal vijf jaar is dan zijn bedrijven verplicht om hier werk van te maken. Dezelfde regels gelden voor het duurzaam opwekken van energie. Voorlopig gelden deze regels nog niet voor de branche glastuinbouw maar de inzet is dat deze branche hier op iets latere termijn ook aan gaat voldoen.

Aantal vergunningen en m.e.r.(-beoordelings)procedures dat via de versnellingstafelaanpak bijdraagt aan energietransitie.

Momenteel wordt de versnellingstafelaanpak ingezet voor 27 aan blauwe en groene waterstof gerelateerde projecten. Voor zeven van die projecten is de vergunningsprocedure reeds afgerond. Indien de aanvrager de aanvraag goed voorbereidt, frequent communiceert met het bevoegd gezag en er geen directe milieudrempels zijn, kan het snel gaan met een procedure.
De waterstof projecten lijken erg op elkaar, een reden om de vergunningen te standaardiseren. Dat gaat bijdragen aan een snellere doorlooptijd van het vergunningverleningsproces. Voor *CO2 afvang en o*pslag is er een apart vergunningstraject, het onderwerp is erg complex en de wetgeving is nog niet in lijn met de laatste ontwikkelingen op dit gebied. Momenteel wordt er gezocht naar methodes om waterstof te produceren op afstand, want in Nederland zijn nog geen leidingen beschikbaar voor het transport van waterstof. Daarnaast is het investeren in electrolysers een tijdrovend traject. Een voorwaarde voor de productie van groene energie is dat die electrolysers voorzien worden van duurzame energie (wind of zon). Er is in Nederland momenteel nog niet voldoende duurzame energie beschikbaar om aan die toenemende vraag te voldoen. Een productiemethode die momenteel erg in opkomst is, is het gebruik van ammoniak als drager van waterstof. Met deze methode kan waterstof in vloeibare vorm vervoerd worden, bijvoorbeeld per schip. Dit maakt deze productiemethode aantrekkelijk voor locaties met een groot potentieel voor het opwekken van duurzame energie, zoals de Arabische Emiraten. Door de snelle opkomst van deze nieuwe productiemethode is de noodzaak ontstaan om voor die productie nieuwe BBT (Best Beschikbare Technieken) te gaan voorschrijven, want er zijn grote risico's met betrekking tot de veiligheid van de opslag en het transport. DCMR werkt mee aan de ontwikkeling van die BBT.

In 2022 heeft het Versnellingshuis een aantal successen behaald, o.a. een electrolyser van 200 megawatt (MW) op de tweede Maasvlakte en een fabriek die plastic recyclet met een innovatieve magnetische technologie
Een voorbeeld van de inzet van de versnellingstafelaanpak is het bedrijf Umincorp dat op een innovatieve manier plastic weet te scheiden voor hergebruik. Het bedrijf ligt in de buurt van het Merwe-Vierhavengebied op een verontreinigde bodem. Hierdoor was het niet mogelijk om diep in de bodem te werken wat problemen opleverde. Dankzij de versnellingstafel is er snel geschakeld waardoor deze fabriek spoedig opgericht kon worden.

Aantal kiloton vermeden CO_2-uitstoot door energietransitie

In onderstaande grafiek is de vermeden CO_2-uitstoot uitgedrukt in het aantal kiloton per bron. Vanuit de klimaatmonitor wordt deze analyse iedere twee jaar

gedaan. De inzet op hernieuwbare energie kan worden vertaald naar vermeden CO_2-uitstoot. Het gaat om een theoretische besparing, de redenering is dat een toename aan hernieuwbare energie, bijvoorbeeld door de inzet van windturbines, het gebruik van fossiele energie vermindert.

Tabel: Vermeden CO_2 door hernieuwbare energie

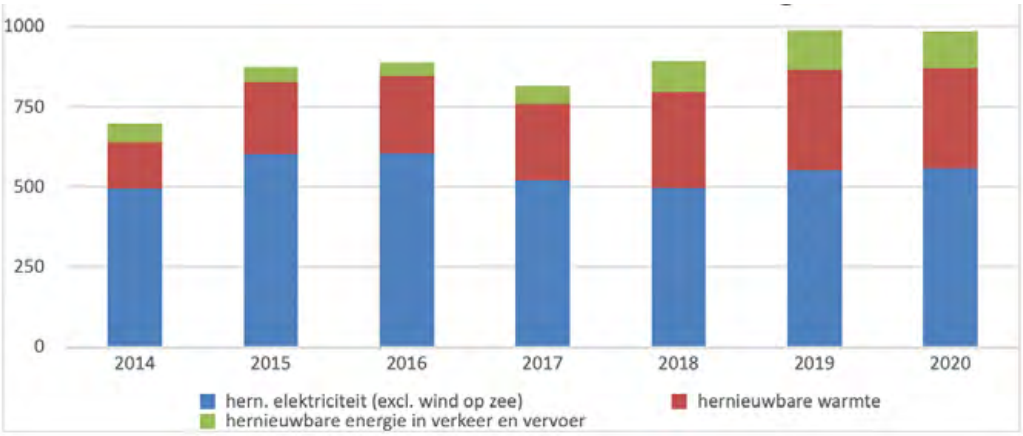

Aantal bedrijven dat mogelijkheden voor het opwekken van duurzame energie benut
Er zijn plannen voor een Zuid-Hollands datalab met andere omgevingsdiensten uit Zuid-Holland. Eén van de casussen waarnaar gekeken gaat worden is de vervanging van het bestaande energiedashboard.

Omdat de regelgeving rondom energiebesparing volop in ontwikkeling is en blijft zet DCMR blijvend in op kennisuitwisseling. Er is een organisatiebreed energietransitieteam dat nu vooral kennis uitwisselt en opbouwt. Dit gebeurt onder andere binnen de leergroepen voor zorg, onderwijs, gemeentelijk- en maatschappelijk vastgoed en industrie. Voor de leergroep industrie is een sessie georganiseerd waarbij een aantal leveranciers van innovatieve technieken zijn gematcht met een aantal partijen uit de industrie om te onderzoeken of er nieuwe technieken beschikbaar zijn voor energiebesparing. Een vervolg op deze sessie wordt voorbereid.

Met betrekking tot hernieuwbare energie heeft DCMR bijvoorbeeld een rol in zon op dak projecten. In 2022 hebben er 2 opleveringscontroles plaatsgevonden bij zon op daken van bedrijven met Brzo-installaties. Vanuit de Gemeente

Rotterdam is een projectgroep opgericht om harder door te pakken op zonnepanelen op industriële daken. DCMR neemt deze taak op zich.

Voorbeelden van duurzaamheidsadviezen over ruimtelijke ontwikkelingen aan gemeenten

DCMR is in de rol van bevoegd gezag actief betrokken bij verschillende m.e.r.-procedures op het vlak van circulariteit en de energietransitie, zowel voor de realisatie van concrete projecten als bij meer beleidsmatige (ruimtelijke) plannen. DCMR beoordeelt onder andere of de effecten van circulaire of duurzame alternatieven ten opzichte van 'conventionele alternatieven' voldoende aan bod komen in een MER.

De milieueffectrapportage voor het Deep Blue Project van Shell te Pernis, dat zich richt op het afvangen van CO_2 voor geologische opslag en de productie van duurzame waterstof, heeft geleid tot een verdere optimalisatie van dit voornemen, waarbij ook een zwavelhoudende stookgasstroom konden worden verwerkt en waarmee de uitstoot van 65 kiloton CO_2 kon worden vermeden. In de lopende m.e.r.-procedure voor Evolution Terminal te Vlissingen, één van de nieuwe initiatieven voor grootschalige opslag van groene ammoniak, zijn in samenwerking met diverse collega's maatregelen voorgesteld om deze groene energiedrager op een zo veilige en verantwoorde manier te kunnen opslaan, verladen en vervoeren, zonder dat hierbij onaanvaardbare gezondheidsrisico's optreden. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van relevante expertise uit binnen- en buitenland.

Er heeft een vooroverleg plaatsgevonden over de m.e.r.-procedure voor het AMR (Advanced Methanol Rotterdam) wat is gestart in oktober 2022. De fabriek zal in de haven van Rotterdam niet-recyclebaar afval omzetten in geavanceerde methanol, waarvan weer producten gemaakt kunnen worden. De hernieuwbare brandstof vervangt fossiele brandstof, wat CO_2 besparing oplevert. AMR wilde stoom van een ander bedrijf gebruiken om om te zetten in elektriciteit. Dit is prijstechnisch voordelig maar niet energie-efficiënt. Deze concrete vraag zal ook worden behandeld in de m.e.r.-procedure.

Op meer beleidsmatig niveau is door DCMR een belangrijke bijdrage geleverd aan het planMER voor de Module Energietransitie voor het Omgevingsbeleid van de Provincie Zuid-Holland, waarin de effecten van zoekgebieden voor opwek door zon en wind zijn onderzocht.

4.3 Circulaire economie

In 2030 moet Nederland 50% minder grondstoffen verbruiken en in 2050 een volledig circulaire economie hebben. In deze circulaire economie bestaat geen afval en gebruiken we grondstoffen steeds opnieuw. Zowel nieuwe als bestaande bedrijven ontwikkelen circulaire initiatieven. Ze waarderen reststromen op zodat ze het als product of de grondstof kunnen gebruiken. Wet- en regelgeving voorziet nog niet goed in de transitie naar een circulaire economie. Er zijn knelpunten, bijvoorbeeld als het gaat om de bestaande afvalstatus van een potentiële grondstof. Als iets de status van afval heeft gekregen, gelden regels voor hoe bedrijven zich van afval moeten ontdoen. Voor belemmeringen moeten verantwoorde oplossingen worden gevonden binnen de kaders van gezondheid en veiligheid.

DCMR heeft bij dit focuspunt aandacht voor de ketensamenwerking van bedrijven en industrieën en het gebruik van groen en biomassa. Daarbinnen is aandacht voor een beperkt aantal pilotprojecten per jaar.

DCMR heeft sinds een aantal jaren een adviesteam 'Afval en Circulaire Economie', met daarin experts vanuit de drie afdelingen. Dit ACE-team beantwoordt de binnenkomende vragen van ondernemers en participanten over circulaire economie. Intern wordt er kennis uitgewisseld en gezocht naar een goede aanpak op circulaire economie. Door in dit team kennis en kunde op afval te bundelen kunnen deze aanvragen beter behandeld worden.

Mede door het werk van het ACE-team is er binnen de vergunningverlening meer aandacht voor verminderd gebruik of hergebruik van grondstoffen. In 2021 is het project 'circulaire economie in de vergunning opgestart'. Vanuit dit project is gekeken naar mogelijkheden vanuit regelgeving om circulaire economie al vroeg in vergunningsprocedures aandacht te geven. Ook binnen m.e.r. procedures is er steeds meer aandacht voor circulaire economie, zo wordt er vaker geadviseerd op circulaire alternatieven voor plannen. Met betrekking tot vergunningverlening is in 2022 onder ander een aantal vergunningen afgegeven voor fabrieken die afval omzetten in biobrandstof.

Vanuit de PZH is er sinds 2021 een programmatische aanpak op ZZS, afval en circulaire economie. Die aanpak is mede ontwikkeld door DCMR en de andere Omgevingsdiensten. Vanuit de Rijksoverheid is er een nationaal programma circulaire economie. In 2023 wordt bekeken hoe het DCMR-programma daarop aanhaakt.

DCMR neemt deel aan de 'green business club', een samenwerkingsverband van ondernemers uit Schiedam, Vlaardingen en Maassluis, (semi)overheidsinstelling en kennisinstellingen. Vanuit dit verband wordt onder andere gewerkt aan de verwerking van restromen op bedrijventerreinen. DCMR adviseert onder andere over de verwerking van houten pallets tot nieuwe houten producten.

Er zijn vier indicatoren bekeken voor de het focuspunt circulaire economie:

- Aantal adviesvragen bij het adviesloket Circulaire Economie.
- Aantal uitgevoerde pilots of experimenten op circulaire economie.
- Volume van het grondstoffengebruik (primair, secundair).
- Aantal einde-afvaloordelen.

Wat is er bereikt?

Aantal adviesvragen bij het adviesloket Circulaire Economie

Rotterdam heeft in samenwerking met DCMR een Circulair Loket voor ondernemers ingericht. Bedrijven die afval als grondstof willen gaan gebruiken, kunnen hier terecht voor praktische en juridische vragen. Het informatiepunt moet langdurige, kostbare trajecten voorkomen. Iemand hoeft niet steeds opnieuw het wiel uit te vinden.

Specialisten van DCMR geven binnen dit loket advies op maat. Zij leggen uit welke procedures moeten worden doorlopen om reststromen te mogen hergebruiken. Veel welwillende bedrijven lopen namelijk vast in ingewikkelde processen en vergunningaanvragen. Verder geven de vragen die bij het loket binnenkomen, inzicht in de problemen en zoektochten van ondernemers in de praktijk. Die kennis kan aanleiding zijn om de regelgeving aan te passen. In 2022 zijn in er totaal 49 vragen binnengekomen. Daarvan zijn er 39 afgehandeld en 10 zijn nog in behandeling. Voor drie vragen zal samen met andere overheden naar oplossingen gezocht worden

Aantal uitgevoerde pilots of experimenten op circulaire economie

Er lopen verschillende experimenten, bijvoorbeeld met het hergebruik van koffiedik en andere vormen van biomassa. Er is een experiment uitgevoerd met het gebruik van bladeren op straat, waar het afval uit gesorteerd wordt. De

bladeren worden gefermenteerd (bokashi-methode) en vervolgens in Rotterdam weer gebruikt als grondverbeteraar. Resultaten worden snel verwacht. Daarnaast is een project in voorbereiding om reststromen hout uit bedrijven te gebruiken in de productie van kruislaaghout.

Volume grondstoffengebruik (primair, secundair)

Van alle bedrijventerreinen in het DCMR-gebied is een analyse van reststromen gemaakt en uitgezocht en waar ze naar toegaan. Bedrijven kunnen reststromen hergebruiken als een (circulaire) grondstof. Bedrijventerreinen in Zuid-Holland vormen een belangrijke bron van reststromen. Er is in opdracht van PZH, de Metropoolregio en de Omgevingsdiensten onderzoek gedaan naar beschikbare grondstoffen op de bedrijventerreinen in de provincie Zuid-Holland. Het onderzoek geeft inzicht in mogelijk hoogwaardig (her)gebruik. Er is meer gedetailleerd onderzoek gedaan naar 26 bedrijventerreinen van de 250 in het Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH-gebied. De resultaten van het onderzoek staan op de website www.circulair.biz. Deze reststromen zijn nu al verhandelbaar. DCMR heeft gegevens van het landelijk meldpunt afvalstoffen beschikbaar gesteld en organiseert samen met de onderzoekers grondstoftafels. Tijdens deze bijeenkomsten worden ondernemers verbonden die grondstoffen van andere ondernemers kunnen gebruiken. De resultaten zijn ook op deze site beschikbaar in de vorm van een handelsplatform.

Aantal einde-afvaloordelen

Uit vergunningtrajecten en vanuit controles door toezicht ontstaan interne vragen over of een afvalstof weer als grondstof mag worden gebruikt of dat na een bewerking vanuit een afvalstof een product ontstaat. Ook via bedrijven, bijvoorbeeld via het circulaire loket van Rotterdam, komen rechtstreeks dit soort vragen binnen. Om een afvalstof weer in te zetten als grondstof zijn er drie instrumenten: voortgezet gebruik, bijproduct en einde-afvaloordeel. Deze conclusies kunnen op diverse manieren een plek krijgen: een bestuurlijk rechtsoordeel, in een vergunning of in een handhavingsbeschikking. Op dit moment is er onduidelijkheid over welk bevoegd gezag het oordeel moet vellen, het bevoegd gezag van het bedrijf waar de afvalstof vrijkomt, of het bevoegd gezag van het bedrijf waar de afvalstof weer als grondstof wordt gebruikt. Ook bedrijven kunnen zelf eindeafval-oordelen opstellen.

DCMR milieudienst Rijnmond

DEEL D: PRODUCTIECIJFERS

Algemeen
In paragrafen 4.2.5 en 4.2.12 zijn al productiecijfers weergegeven. In deze bijlage wat meer detailinformatie over de productie.

In de productiecijfers van 2020 en 2021 zijn ook geweigerde of ingetrokken procedures meegeteld evenals onderbroken handhavingsacties die wel zijn voorbereid maar geen vervolg hebben gehad. Alleen bij de strafrechtelijke handhavingsproducten zijn slechts die zaken meegeteld die tot een afgerond product hebben geleid. Vanaf 2022 worden alleen afgeronde zaken meegeteld.

Productie toezicht en handhaving

Tabel: Aantal gecontroleerde Brzo-bedrijven.

Product	2022	2021	2020
Brzo-inspectie preventief	164	172	179

Met de provincie Zuid-Holland is afgesproken om bij elk Brzo-bedrijf een Brzo-inspectie uit te voeren en daarnaast minimaal één Wabo-inspectie. Deze inspecties zijn allemaal uitgevoerd.
Met de provincie Zeeland is afgesproken om elk hoogdrempelig Brzo-bedrijf (twintig bedrijven) eenmaal per jaar te inspecteren in het kader van het Brzo-toezicht en elk laagdrempelig Brzo-bedrijf (twee bedrijven) eenmaal per drie jaar. Alle Brzo-inspecties zijn uitgevoerd volgens de opdracht. Daarnaast is bij elk Brzo-bedrijf in Zeeland minimaal één Wabo-inspectie uitgevoerd.
Zowel in Zuid-Holland als in Zeeland worden ook onaangekondigde Brzo-inspecties uitgevoerd conform de afspraken met de opdrachtgever. Daardoor zijn de aantallen Brzo-inspecties hoger dan het aantal Brzo-bedrijven.

In bovenstaande tabel staat alleen het aantal Brzo-inspecties. De aantallen Wabo-inspecties van de Brzo-bedrijven zijn meegenomen in de tabel met de algemene inspecties in paragraaf 4.2.5.

Tabel: Aantallen bestuursrechtelijke producten uitgesplitst.

Product	2022	2021	2020
Last onder dwangsom (LoD)	153	160	166
Besluit op handhavingsverzoek	16	13	10
Sanctie-invordering	472	348	303
Bestuursrechtelijke maatregelen geluid	0	0	2

De aantallen bij de bestuursrechtelijke producten liggen in lijn met voorgaande jaren met uitzondering van het aantal sanctie-invorderingen. Het hoge aantal in 2022 is hoogstwaarschijnlijk het gevolg van de migratie van Rudis naar Mozard. Om dat proces zo goed mogelijk te laten verlopen, is een groot aantal invorderingszaken, die nog openstonden maar waarvan duidelijk was dat deze geen vervolg meer zouden krijgen, afgerond. Aangezien alle afgeronde invorderingszaken worden meegenomen in de cijfers (en niet alleen de zaken die tot een daadwerkelijke invordering hebben geleid), tellen deze zaken ook mee. Slechts een klein deel van de invorderingszaken (ongeveer 10%) heeft tot een daadwerkelijke invordering geleid. Bij de meeste zaken is door de toezichthouder geen overtreding geconstateerd en betreft het een administratieve afdoening.

Tabel: Aantallen strafrechtelijke producten uitgesplitst.

Product	2022	2021	2020
Proces-verbaal FP*	24	20	52
Proces-verbaal CJIB*	8	6	17
Bestuurlijke strafbeschikking milieu*	21	8	21

* Voor de strafrechtelijke sancties betreft het alleen de daadwerkelijk afgeronde zaken.

Sinds 2021 is de werkwijze met betrekking tot de strafrechtelijke afdoening van zaken veranderd wat invloed heeft op de aantallen producten. In 2022 zijn relatief veel zaken (33) versneld afgedaan door middel van een zogenaamd SAM-proces-verbaal (Snelle Afhandeling Milieudelicten). Op basis van een beknopt relaas van bevindingen wordt de overtreder door de officier van justitie een strafbeschikking aangeboden waarmee vervolging kan worden voorkomen. Het SAM-pv wordt niet als product geteld en komt dus niet terug in de aantallen. Het zijn echter wel strafrechtelijke producten die namens de verschillende accounts worden opgemaakt en ingestuurd.

Dit geldt ook voor proces-verbalen (pv's) van bevindingen (11). Deze pv's worden ook niet als product geteld maar wel voor de verschillende accounts opgemaakt. Vaak in het kader van participatie in strafrechtelijke onderzoeken door externe handhavingspartners.
Tot slot zijn er 24 strafrechtelijke onderzoeken gestart die uiteindelijk niet hebben geleid tot een eindproduct (sepots). Een sepot kan meerdere oorzaken hebben, waarvan onvoldoende strafrechtelijk bewijs de belangrijkste is. Als de SAM-pv's, pv's van bevindingen en sepots zouden worden meegerekend zijn er in 2022 door DCMR 121 strafrechtelijke onderzoeken uitgevoerd.

Productie Meldkamer
De registratie van luchtvaartklachten vindt plaats via een speciaal digitaal meldingsformulier. Deze klachten komen niet binnen bij de meldkamer, maar gaan rechtsreeks naar het team dat zich bezighoudt met vliegverkeer. Na een forse daling van het aantal klachten over vliegverkeer in 2020, zijn de klachten vanaf 2021 weer toegenomen. De strenge coronamaatregelen in 2020 waren de belangrijkste oorzaak voor de scherpe daling van het aantal vliegtuigklachten in dat jaar. In 2021 waren er weliswaar nog steeds coronamaatregelen, maar deze waren minder streng in vergelijking met 2020. In 2022 waren er geen beperkingen meer en is het aantal klachten verder toegenomen. De cijfers zijn te vinden in het rapport "Analyse meldingen rondom Rotterdam the Hague Airport" met subtitel "Jaarrapport 2022".

De bedrijfsmeldingen gaan over incidenten of voorgenomen risicovolle activiteiten. De toezichthouders (veelal het milieupiket) van DCMR onderzochten het merendeel van deze meldingen. Grotere bedrijven zijn verplicht om incidenten die effecten (bijvoorbeeld geur- of geluidoverlast) kunnen hebben in de omgeving via het Centrale Incidenten Nummer (CIN) te melden. Hulpdiensten kunnen op basis van een dergelijke melding snel reageren en het incident zo snel mogelijk behandelen. In 2022 was er sprake van een toename van het aantal CIN-meldingen. Er is geen oorzaak gevonden voor deze toename. Dit wordt verder onderzocht.

Tabel: Aantal incidentenmeldingen.

Product	2022	2021	2020
CIN-melding brand	154	133	219
CIN-melding groot incident	30	23	37
CIN-melding klein incident	113	101	146

In 2022 is DCMR verder gegaan met meldingstrainingen bij de bedrijven in Zuid-Holland die niet CIN-plichtig zijn. Doel is dat deze bedrijven meldingen gaan doen in overeenstemming met de CIN-methode. Inmiddels zijn bijna alle bedrijven in Zeeland opgeleid. In januari 2023 staan de laatste bedrijven ingepland.

De meldkamer verricht ook taken voor het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). Voor de SodM heeft de meldkamer van DCMR in 2022 in totaal 292 meldingen ontvangen. De meeste van deze meldingen betreffen incidenten en ongevallen op boor- en werkeilanden en een enkele maal een melding over een pijpleiding. Deze meldingen zijn niet in bovenstaande tabellen opgenomen.

Productie Bodem

DCMR voert voor de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam de regiefunctie uit in het kader van de Wet bodembescherming. DCMR houdt de bodemkwaliteit in Rijnmond in de gaten, bepaalt of nadere acties nodig zijn en voert deze uit. Daarnaast voert DCMR de bodemtaak uit voor de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam. Voor Schiedam wordt de toezichttaak Wbb en het beoordelen van meldingen grondverzet (Bbk) uitgevoerd. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de categorie en het aantal producten in 2022 voor het thema bodem. De aantallen zijn in lijn met eerdere jaren.

*Tabel: Aantallen producten bodem. **

Product	2022	2021	2020
Beschikkingen	190	183	204
Inspecties Wbb/Bbk	586	657	460
Behandeling BUS-meldingen	363	335	345
Beoordeling rapportages	2.392	2.293	2.418

*Zie bijlage 11.3 voor uitleg van deze producten.

Productie overige gebiedsgerichte producten

DCMR voert voor de provincie Zuid-Holland taken uit op het gebied van luchtvaart en vuurwerk. Voor verschillende gemeentes worden adviezen verstrekt voor ontheffingen geluidsbelasting.
Voor zowel de provincie als de gemeentes worden adviezen op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling opgesteld. De meeste van deze ruimtelijke adviezen betreffen de gemeente Rotterdam. In de volgende tabel is te zien wat voor soort en hoeveel gebiedsgerichte producten in 2022 gerealiseerd zijn.

Tabel: Aantallen gebiedsgerichte producten. *

Product	2022	2021	2020
Geluid (ontheffing geluidsbelasting)	28	50	54
Luchtvaart (ontheffingen/controles TUG)	91	65	85
Ruimtelijke ontwikkeling (diverse adviezen/beoordelingen op ruimtelijke ordening- en m.e.r.-gebied)	1.960	2.019	1.696
Vuurwerk (ontbrandingstoestemmingen, meldingen, controles)	204	98	98

*Zie bijlage 11.3 voor uitleg van deze producten.

Het aantal ontheffingen geluidsbelasting is lager dan andere jaren. Dit komt hoofdzakelijk doordat de ontheffing omtrent A16 gebundeld is in diverse raamontheffingen. Daarnaast nemen de raamontheffingen voor de A16 meer tijd in beslag. Zo is het bij dit project nodig dat structureel overleggen plaatsvinden en moet er specifiek voor dit project een juridische toets plaatsvinden.

In 2020 en 2021 is het aantal ontbrandingstoestemmingen, meldingen en controles door Corona fors minder geweest. In 2022 zijn er weer volop vuurwerkevenementen geweest, waardoor het aantal zo'n 2x zoveel is dan het jaar ervoor.

DCMR Mileudienst Rijnmond
Parallelweg 1, 3112 NA Schiedam **Telefoonnummer:** 010 246 80 00 **E-mail:** info@dcmr.nl **Website:** www.dcmr.nl